Bugün 16 sahife

AKŞAM

KÜÇÜK İLÂNLAR
En ucuz ve en tesirli ilân vasıtasıdır
4 defası 125 kuruş
Akşam ilân servisi, telefon 20681

Sene 20 — No. 7065 — Fiati her yerde 5 kuruş | CUMARTESİ 18 Haziran 1938 | Telefon: 20565 (Başmuharrir) — 20765 (Yazı işleri) — 20497 (Müdür) — 20681 (İdare)

Atatürk Nafia Vekilini dün Savaronada kabul ettiler

B. Ali Çetinkaya elektrik şirketinin merkezine girerken tezahürat yapıldı

VEKiL DiYOR Ki:

Elektrik tarife işleri de esaslı bir şekilde tedkik edilecek, şimdiden birçok güçlükler ortadan kaldırılacaktır. Yakında Suriye, Irak ve İranla telefonla konuşacağız. İzmir elektrik, tramvay, su şirketleri satın alınıyor. İstanbul radyosu kapanmıyacak, ileride yeni bir istasyon yapılacaktır. Demiryolu hatlarında büyük bir faaliyetle çalışılıyor. Lüleburgazdan hududa kadar asfalt yolun yakında inşasına başlanıyor

Nafıa Vekili B. Ali Çetinkaya dün sabah Ankaradan şehrimize gelmiş, Haydarpaşa garında Nafıa Vekâleti Müsteşarı B. Arif, teftiş heyeti reisi B. Şefik, hukuk müşaviri B. Tahir, şirketler baş müfettişi B. Sururi, telefon işleri müdürü B. Emin ve daha bir çok kimseler tarafından karşılanmıştır.

B. Ali Çetinkaya Haydarpaşa rıhtımından bir motörle Savarona yatına gitmiş ve Atatürk tarafından kabul edilmiştir.

Nafıa Vekili yattan ayrıldıktan sonra Harbiyedeki evine giderek bir müddet istirahat etmiş ve saat onda tedkiklerde bulunmak üzere elektrik şirketinin merkezi olan Metro hanına gitmiştir. Vekil Metro hanının önünde birikmiş olan halk ve memurlar tarafından hararetle karşılanmıştır.

(Devamı 9 uncu sahifede)

Nafıa Vekili, Elektrik şirketi merkezinde

Bayan Sabiha Gökçen Selânikten Sofyaya geçti

Dün geceyi Sofyada geçiren hava kahramanımız bu sabah Belgrada hareket etti

Atina 16 (Akşam) — Bayan Sabiha Gökçen bugün saat on biri yirmi beş geçe Tatoi tayyare meydanından Selâniğe müteveccihen hareket etti. Elçimiz Ruşen Eşref ve bayanı, başkonsolos ve refikası, elçilik erkânı ve refikaları askerî ve ticaret ataşeleri, Yunan Başvekili ile Hariciye Nazırı namına protokol umum müdürlüğünden bir memur, tayyare karargâhı kumandanı ve bir çok zevat kendisini uğurladılar.

Kıymetli tayyarecemiz harice ilk uçuşunda uğradığı dost memlekette fevkalâde iyi intiba bırakmıştır. Gazeteler dostane yazılar yazıyorlar.

Sofyada

Sofya 17 (A.A.) — Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Bayan Sabiha Gökçen, Selânikten saat 17,15 de Sofyaya muvasalat etmiştir. Muvasalatlarında Bulgar hükûmeti namına protokol umum müdürü ve şehir namına da Belediye reis muavini, tayyare zabitleri, Türk elçisi Şevki Berker ve elçilik memurları taraflarından istikbal edilmişlerdir.

Tayyare meydanından şehre geldiklerinde Saraya giderek defteri

(Devamı 4 üncü sahifede)

Bayan Sabiha Gökçenin ziyaret edeceği yerleri gösterir harita

B. Stoyadinoviç ile kont Ciano Venedikte görüştüler

Roma siyasî mahfilleri bu görüşmeye hususî bir ehemmiyet veriyor

Venedik 17 — Havas muhabirinden: Yugoslav Başvekil ve Hariciye Nazırı B. Stoyadinoviç Venedik'e gelmiş ve İtalya Hariciye Nazırı Kont Ciano ile görüşmüştür. Kont Ciano, B. Stoyadinoviç'in şerefine bir ziyafet vermiştir.

Yugoslavya Başvekilinin, tatilden istifade ederek bu seyahati yaptığı söylenmekle beraber Roma siyasî mahfilleri yapılan ziyarete hususî bir ehemmiyet vermektedir.

Kont Ciano ve B. Stoyadinoviç umumî dünya vaziyetini tedkik edecekler ve mart 1937 tarihli Belgrad anlaşmasından doğan müşterek hareket politikasını tanzim edeceklerdir.

Venedik 17 (A.A.) — Zannedildiğine göre, B. Ciano ile B. Stoyadinoviç arasındaki bu müzakereler bilhassa Avusturyanın Almanya ile birleşmesinin ekonomik tesirleri ve Yugoslavya - İtalya arasındaki ticaret münasebatları üzerinde cereyan etmiştir.

Bu sene İtalyadaki buğday mahsulü pek o kadar müsaid olmadığından eşya ile tediye edilmek üzere İtalyanın Yugoslavyadan buğday satın alması mevzuubahsolmaktadır.

Kont Ciano, yarın öğleden sonra Romaya hareket edecek ve Stoyadinoviç de akşam üzeri Belgrada dönecektir.

Kont Ciano

B. Stoyadinoviç

Memleketimizde yapılan arkeolojik hafriyat

Profesör Bn. Âfet dün Cenevre tarih cemiyetinde bir konferans verdi

Cenevre 17 (A.A.) — Hususî muhabirimiz bildiriyor:

Bayan Âfet, dün gece Cenevre tarih cemiyetinde, son senelerde Türkiyede yapılan arkeolojik hafriyat hakkında mühim bir konferans vermiştir. Cenevre tarih cemiyetinin salonu hıncahınç dolu idi. Bir çok mümtaz zevat ve bilhassa profesörler bu konferansı büyük bir dikkat ve alâka ile dinlediler ve projeksiyonla gösterilen resimleri zevk ve merak ile seyrettiler. Bayan Âfet, selis bir ifade ile, hafriyattan elde edilen dikkate şayan neticeleri anlattı ve bunların, prehistorik devirler ve hususile eti çağının aydınlanması yolundaki ehemmiyetini tebarüz ettirdi. Konferanstan sonra profesör Pitard kürsüye geldi ve Türkiyedeki hafriyatın

(Devamı 4 üncü sahifede)

Profesör Bayan Âfet

Dikkatler:

Fena çıkolatalar ve şekerler

Beynelmilel çıkolatacılar ofisinin teşebbüsü üzerine, Türkiyedeki çıkolatacılar toplanmışlar; kendi menfaatlerine teallûk eden bahisleri görüşmüşler..

Şunu da unutmasalar:

Bu meslek sahipleri arasında pek fena mal yapanlar var. Öyle ki, yaldızlı kâğıdlar içinde, ağıza alınmıyacak şekilde fena, âdeta sabun gibi çıkolatalar, kezzablı gibi şekerler, drobslar satılıyor. Bunları ekseriya kendini bilmiyen çoluk çocuk alıp yiyor; sıhhatleri bozuluyor .

Namuskâr çıkolatacıların ve şekercilerin, bu hilekârlığı gene kendi teşkilâtlarile takib etmeleri, önlemeleri, önliyemezlerse de icab eden makamlara hile şekillerini ve hilekârları bildirmeleri menfaatleri iktizasıdır. Bunu yapmak onlarca pek kolaydır.

Hem bir meslek erbabı, nalıncı keseri gibi daima kendi tarafına yontmamalı; yalnız kendi menafii için toplanmamalı; cemiyete faydalı yahud lâakal zararsız olmasının da çarelerini aramalı.

Bizde çıkolatacılık ve fabrikasyon şeklindeki şekercilik ciddi ıslahat istiyor...

Bazan çok fena mallara raslanıyor!

Hatayda vaziyet

Türk ekseriyetini baltalamak için her çareye başvuruyorlar

Türk ve Fransız askerî heyetleri arasındaki müzakereler samimilik içinde cereyan ediyor

(Devamı [illegible] üncü sahifemizde)

SAN FRANCiSCO'da iKi GÜN

Hikmet Feridun'un bu çok dikkate şayan yazısını 8 inci sahifede bulacaksınız

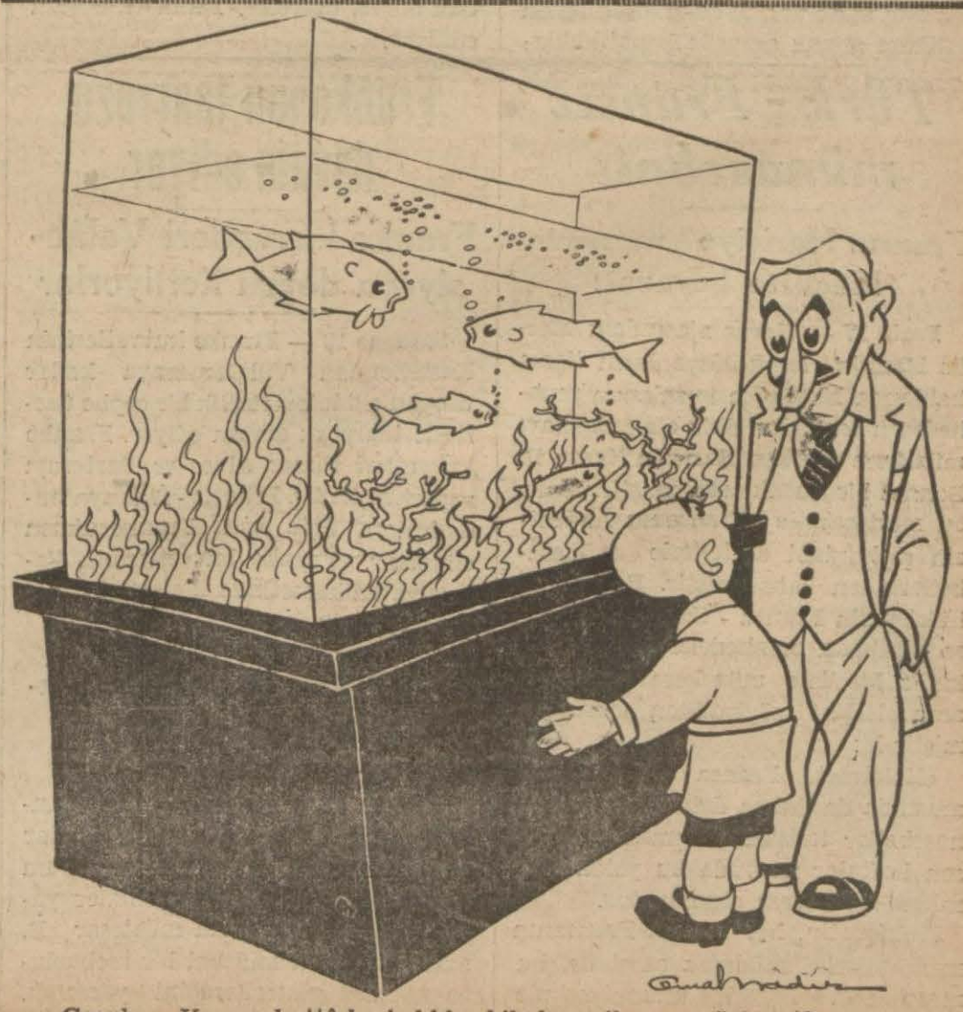

Çocuk — Herşey, hattâ bu balıklar bile hava ile yaşar öyle mi?..
Baba — Evet!.. Yalnız apartımanlarda oturanlar müstesna!

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Ipsala cinayetinin esrarı kaldırıldı

Ali Rızanın, Muhiddini Yanolayı kıskanmak yüzünden öldürdüğü anlaşılıyor

"Yanola„ Malatyada bulundu

Hacıosman bayırı cinayeti etrafındaki adliye tahkikatı dün de geç vakte kadar devam etmiştir.

Ali Rizanın Derbend civarında şoför Ömer Lûtfiyi öldürdüğü esnada yanında bulunduğu kuvvetle tahmin edilen ve Eskişehirden getirilen Sevim veya Sabriye adındaki kadın halen mevkuf bulunmaktadır. Sevimin isticvabına devam ediliyor. Fakat kadın, bütün ifadelerinde bu vakalarla hiç bir alâkası olmadığını ve birşey bilmediğini israrla iddia etmektedir.

Hacıosman bayırı cinayeti etrafında dün geç vakit çıkan bir şayiaya göre cinayetin sebebi bir aşk meselesi olduğu tahakkuk etmektedir.

İddiaya nazaran; katil Ali Rıza evvelce evli bulunduğu Yanola, namidiğer Saadet adındaki kadınla beraber 929 senesinde Adanada bulunduğu esnada orada bulunan Muhiddinle dostluk peyda etmiş ve bu dostluk, Muhiddinle Ali Rızanın karısı Saadet arasında bir aşk macerasına dönmüştür. Bundan sonra Muhiddin Malatyaya gitmiş, oradan da hem Ali Rızaya hem gizlice karısı Saadete mektublar yazmağa başlamıştır. Muhiddinin Saadete gönderdiği mektublardan biri Ali Rızanın eline düşerek iki arkadaşın araları açılmış, Ali Rıza iki çocuklu karısı Saadeti boşamış ve Muhiddini de tehdid etmeğe başlamıştır.

Gene söylendiğine nazaran Ipsalada Ali Rıza tarafından öldürülen Muhiddinin evinde de Saadet namıdiğer Yanola ile muhaberelerine aid mektublar bulunmuştur. Yanola bu mektublarda Muhiddine ölünciye kadar kendisini seveceğini bildirmektedir. Bir aralık Ali Rıza yalnız başına Ipsalaya giderek Muhiddini ölümle de tehdid etmiştir.

Bütün bunlardan istidlâl edildiğine nazaran; Ali Rıza, Muhiddinden intikam almak üzere Ipsalaya gitmeğe karar vermiş ve otomobilini elde etmek maksadile şoför Ömer Lûtfiyi Hacıosman bayırında öldürdükten sonra otomobille Ipsalaya giderek Muhiddini de vurmuş ve kendisi de ölmüştür. Fakat Saadet namıdiğer Yanolanın hâlen Malatyada olduğu tesbit edilmiştir. Diğer taraftan Eskişehirden getirilen Sevim de henüz mevkuf ve isticvab altında bulunmaktadır.

Diğer taraftan katil Ali Rizanın burada şoför Ömer Lûtfiyi öldürdükten sonra binip İpsalaya kaçtığı otomobille cinayetlerde kullandığı tabanca da bugün İstanbula getirilecektir. Bunlar da geldikten sonra esrar perdesinin daha ziyade kaldırılması kuvvetlidir.

Giresun hapishanesinde mahkûmlar arasında kanlı vakalar oldu

İki cani bir mahkûmu öldürdü. Maktulün arkadaşları da bu iki caniden birini öldürdüler, diğerini ağır yaraladılar

Giresun 17 (Hususî) — Bugün hapishanede mahkûmlar arasında kanlı bir vaka olmuştur. İki ölü, bir yaralı vardır.

Bursa, İstanbul ve Sinop hapishanelerinde rahat durmadıkları için bura hapishanesine nakledilen Erzurumlu Esad ve Bursalı İbrahim adında iki mahkûm henüz anlaşılamıyan bir sebepten dolayı Esbiyeli Yunus ile kavga etmişlerdir. İbrahim her nasılsa tedarik ettiği bıçağını Yunusün kalbine saplamış ve öldürmüştür. İbrahim ve arkadaşı Esad yakalanarak bir hücreye kapatılmışlardır.

Aradan bir saat geçtikten sonra maktul Yunusun arkadaşlarından bir kaç mahkûm, Esadla İbrahimden intikam almak arzusile kapatıldıkları hücreye hücum etmişler ve kapıyı kırarak içeriye girmeğe muvaffak olmuşlardır. Hücrede başlıyan ikinci kavgada Yunusu öldüren İbrahim ile İbrahime yardım eden Esad ağır surette yaralanmışlardır. Bu kanlı boğuşma hapishanedeki diğer mahkûmlar arasında müthiş bir heyecan uyandırmıştır.

— İmdad!.. Can kurtaran yok mu?... feryadlarına yetişen jandarmalar kavgacı diğer mahkûmları yakalamışlar ve yaralı İbrahim ile Esad hastaneye kaldırılmak üzere sediyeye alınmışlardır. Fakat İbrahim hastaneye götürülürken yolda ölmüştür. Esadın da yaraları çok ağır olduğundan ölmek üzeredir. Tahikata devam ediliyor.

Türk - Fransız münasebatı

Fransız Hariciye nazırının Mecliste beyanatı

Paris 17 — Havas ajasından: Meclis Mısırda kapitülâsyonların ilgası hakkında Montröde imzalanan muahedenin tasdikine dair olan lâyihayı müzakere ederken Hariciye Nazırı B. Bonnet bir nutuk söylemiştir. Nazır bu münasebetle Fransanın Akdenizin şarkındaki devletlerle münasebetlerinden bahsetmiştir. B. Bonnet hükûmetin Fransa - Suriye ve Fransa - Lübnan muahedelerinin pek yakında Mecliste müzakere edlimesini arzu ettiğini söyledikten sonra demiştir ki:

«Hükûmet, Fransa ile Türkiye arasında da daıma daha dostane münasebetler tesisine çalışmaktadır. Bu son haftalar zarfında bu yolda müzakerelere devam olunmuştur.

Hükûmetin, her tarafta Fransanın menfaatlerini müdafaa azmi ile, bu meselelerin heyeti umumiyesinde

Frankonun taarruzu devam ediyor

Franko kuvvetleri Valânsiyaya doğru ilerliyorlar

Saragos 18 — Franko kuvvetlerinin Kastellondan Villafamaraya kadar uzayan elli kilometrelik bir cephe üzerinde taarruzu devam ediyor. Franko kuvvetleri Rimer Albes ve Parterayı zaptetmişlerdir. Fransız - İspanya hududunun üçte ikisi Frankocuların elindedir. Franko kuvvetlerinin Valensiya istikametinde ileri yürüyüşleri devam ediyor.

B. Adil Okuldaşın mebusluğa namzed gösterileceği doğru dgil

Ankara 17 (Telefon) — Bir İstanbul gazetesi Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti erkânı ile gümrükler umum müdürleri arasında değişiklikler yapılacağını ve bu arada müsteşar B. Adil Okuldaşın münhal bir mebusluğa namzed gösterileceğini yazmıştı.

Meşhud suçlar kanununun teşmili

Bazı ağır suçlar da bu kanuna tabi tutulacak

Ankara 17 (Telefonla) — İki senedenberi tatbik edilmekte olan meşhud suçlar kanunundan iyi neticeler elde edildiğini nazarı dikkate alan hükûmet bu kanunun bir kısım ağır cezalara teşmilini muvafık görmüş ve bu maksadla bir kanun lâyihası hazırlıyarak meclise vermişti.

Adliye encümenince tedkik edilerek meclis ruznamesine alınan bu lâyihanın aldığı son şekle göre meşhud olarak işlenen suçlarda zabıtanın yapabileceği vazifeler ağır cezalı işlerde münhasıran cümhuriyet müddeiumumîsi tarafından yapılacaktır. Cümhuriyet müddeiumumîleri meşhud olarak işlenin ağır cezalı suçları azamî üç gün içinde bütün delilleri ile birlikte mahkemeye vermekle mükellef olacaklardır.

Mahkemeler bu suretle kendilerine verilen işleri lüzum görürlerse umumî hükümler dairesinde takip edilmek üzere müddeiumumîliğe iade edebileceklerdir.

Tramvay, Havagazı, Tünel şirketleri satın alınacak

Alâkadar şirketlerle eylûlde müzakereye başlanıyor

Tramvay, Tünel, Havagazı şirketlerinin hükûmetçe satın alınması kararlaşmıştır. Nafıa Vekâletile alâkadar şirketler arasında bu hususta ilk temaslara başlanmıştır. Satış müzakerelerine önümüzdeki eylûlde başlanacaktır. Müzakerenin süratle neticeleneceği muhakkaktır.

Elâzıgda Devlet mahallesinin temeli atıldı

Elâzıg 17 (Akşam) — Yeni kurulacak olan Devlet mahallesinin bugün temelleri atıldı. Müteahhid Cemilin sözlerinden sonra, temelatma merasiminde bulunan umumî müfettiş; Şark vilâyetlerimizin seri umranını, Atatürkün yüksek direktiflerine borçlu bulunduklarını beyan eden veciz bir nutuk söyledi. Müteakıben, Büyük Önderin adları bir defa daha candan yadedilerek temele harc atıldı.

Gayri mubadiller

Maliye Vekâletinin yeni bir lâyiha hazırladığına dair gelen haber büyük memnuniyetle karşılandı

Maliye Vekâletinin gayri mübadiller işini katî surette tasfiye edecek bir kanun lâyihası hazırladığını ve lâyihanın bugünlerde Vekiller heyetinde görüşüldükten sonra Meclise verileceğini dünkü nüshamızda yazmıştık. Bu haber gayri mübadiller arasında büyük bir sevinç uyandırmıştır.

Gayri mübadillerin büyük bir kısmı ihtiyarlar, kimsesiz kadınlardır. İçlerinde büyük servet sahibi olduğu halde bugün yiyecek ekmek bulamıyanlar vardır. Bunların ıztıraplarına nihayet vermek ve çok uzamış olan bu meseleyi bir an evvel halletmek hükûmet için büyük bir muvaffakıyet olacaktır.

Lâyiha hakkında malûmat mevcud değildir. Maamafih hükûmetin bütün imkânları nazarı dikkate alarak gayri mübadillerin de mübadiller gibi tatmin edilmesi gayesini göz önünde bulundurduğu haber alınmıştır.

İki ölüm cezası

Ankara 17 (Telefonla) — Gaziantebin Yahni mahallesinden Bostancı Osman Eflâtun ile, Çıldırın Çamdıralı köyünden Haydar Demirkaya oğlunun

Hatayda vaziyet

Türk ekseriyetini baltalamak için her çareye başvuruyorlar

Türk - Fransız müzakrelerinin haftaya itilâfla neticelenmesi bekleniyor

Paris 18 (Fransızca İstanbul) — Antakyadan bildirildiğine göre Türk ve Fransız heyeti askeriyeleri arasında cereyan etmekte olan müzakereler muvaffakıyetle devam ediyor. Pek yakında ve ağlebi ihtimal önümüzdeki hafta başında bir itilâfa varılması bekleniyor.

Antakya 17 (A.A.) — Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Orgeneral Asım Gündüz başkanlığındaki heyetimiz General Hutzinger'in başkanlığındaki Fransız askerî heyetile müzakerelerine devam etmektedir. Her gün öğleden evvel ve sonra iki toplantı yapılmakta ve müzakereler büyük bir vekar ve samimîlik içinde cereyan eylemektedir. Heyet boş zamanlarında tarihî yerleri ziyaret ediyor. Orgeneral Asım Gündüz tarafından dün akşam Hutzinger şerefine verilen dine güzel ve samimî olmuştur.

Orgeneral bu akşam da Türk ileri gelenleri şerefine 80 kişilik bir ziyafet vermiş, ziyafette diğer cemaatlerden de davetliler bulunmuştur.

Antakya 17 (A.A.) — Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Ordu ve Küseyir nahiyelerinde kayıt muamelesi bugün başlamıştır.

Türk ekseriyetini baltalamak için...

Antakya 17 (A.A.) — Dün tahrik ve tehdide nihayet verilmek üzere hükûmet bazı tedbirler almış ve bu arada şiddetli tahrikât yapan bir muhtarı da tevkif etmiştir. Bu tedbirler bu sabah Türk listesi üzerinde müsait tesirini gösterince tahrikciler hiç yoktan dükkânları kapatmağa başlamışlar ve büro reisi esasen mürettep olan bu vesileden istifade ederek asayiş mevcut olmadığı beyanile kayıt muamelesini tatil etmiştir. Halbuki büronun yarın mesaisine nihayet vermesi kararlaştırılmış bulunuyordu. Bu vaziyet karşısında komisyonun Türk ekseriyetini baltalamak için akla gelebilecek her çareye baş vurduğuna hükmetmemek imkânsızdır.

İstihbarat dairesi kapatılıyor mu?

Antakya 17 (A.A.) — Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Baş tercüman Jojef'in Hataydan alınarak Berut matbuat dairesine tayin edildiği haber verilmektedir. Bu tayin istihbarat dairelerinin lâğvedileceği hakkında bazı şayialara yol açmıştır.

Çinde bir çok yerler su altında kaldı

3500 köy ve kasaba yıkıldı, 7600 köy sel altındadır, 500 bin kişi meskensiz kaldı,

Pekin 17 (A.A.) — Sarı nehrin suları Şengso ile Taifeng arasında açılan 400 metrelik bir gedikten akmakta ve Kaifeng'in 80 kilometre cenubuna kadar yayılmaktadır. Şimdi 500,000 den fazla insan meskensiz kalmıştır. Birçok kimseler boğulmuşlardır. Binlerce ev ve çiftlik sular altında kalmıştır. Takriben 16 kilometre genişliğinde bir su kitlesi Honan ovasından Yangtze istikametinde ilerlemektedir.

Japon ordusunun şefleri bu gediğin 11 haziranda Çin kıtaları tarafından açılmış olduğunu Japon istihkâm kıtalarına ateş edildiğini ve bu sebeble tahribatı tamir etmeğe uğraşan bu kıtaların geri çekildiklerini beyan etmektedirler.

Paris 18 — Sarı nehirdeki sedlerin yıkılarak suların tuğyan etmesi üzerine 3500 Çin kasaba ve köyü yıkılmış 7600 köy de sedler altında kalmıştır. Japon ordusu büyük zayiata uğrıyarak ricat ediyor.

Şanghay 17 (A.A.) — Son 24 saat zarfında yağan ve henüz dinmemiş olan şiddetli yağmurlar, Sarı nehir ile Yangçe nehrinin sularını kabartmıştır. Yangçe nehri suları henüz taşmamıştır. Fakat Sarı nehrin suları merkezî Çini istilâda berdevamdır.

Pekin 17 (A.A.) — Sular şimdi Japon kıtalarının işgali altında bulunan Kaifeng şehrine altı kilometreden az bir mesafeye kadar gelmiştir. Bu mıntakada muharebeye nihayet verilmiştir. Japon askerî şefleri Japon kıtalarını suların bastığı mıntakalardan çekmeğe uğraşmaktadırlar. Sarı nehir azamî seviyesini bulmadığı için tuğyanın daha büyük bir şiddetle devam edeceği tahmin edilmektedir.

Koca katili kadın

Uyuyan kocasının kafasını satırla parçaladı

Bursa 17 (Telefonla) — Misi köyünde oturan Fatma adında bir kadın kocası Halili öldürmüştür. Aralarında çok şiddetli bir geçimsizlik olan bu karı koca bugün gene kavgaya tutuşmuşlardır. Kavga yatıştıktan sonra ikisi de yatmışlardır. Fatma gece yarısından sonra uyanmış ve doğruca mutfağa giderek et satırını almış ve uyuyan kocasını, kafasını parçalamak suretile öldürmüştür.

Koca katili kadın yakalanmış ve adliyeye teslim edilmiştir. Katil Fatma gayet soğukkanlılıkla verdiği ifadede:

— Nasıl olsa o beni cefa ile öldü-

Kurbağa yağmuru

Bursaya ufak yavru halinde kurbağalar düştü

Bursa 17 (Telefonla) — Dünkü şiddetli fırtına esnasında Yenişehir yolu üzerinde Seymen köyü ile Marmaracık gölü arasındaki yola ve araziye kurbağa yağdığı birçok yolcular tarafından bildirilmektedir. Bu ifadelere göre kurbağalar ufak yavru halinde ve canlıdır. Düşüşleri bir çekirge sürüsünün inişini andırmıştır.

Bir hırsız yakalandı

Kasımpaşa ve Aksaray civarında geceleri kapıları kırmak suretile birçok evleri soyan Nuri adında bir sabıkalı yakalanarak adliyeye teslim edilmiştir. Dün Sultanahmed birinci sulh ceza mahkemesinde yapılan sorguda Nuri bu suçların bir kısmını itiraf, bir kısmı da inkâr etmiştir.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Siz de böyle bir mektup aldınız mı?

Hal ve vakti yerinde dört beş ahbabımın bulunduğu bir meclisteydim. Son zamanlarda zevcini kaybetmiş, matemzede bir bayan da sonradan geldi; aramıza katıldı.

Bir kaç nezaket cümlesini müteakib, çantasından bir mektub çıkararak:

— Korkuyorum! - dedi.

İzahat vermesini bekledik.

— Halimi bilirsiniz! - diye devam etti. - Kocam öldükten sonra fevkalâde müzayakaya düştüm. Çocuklarımın nafakasını teminden bile âcizim. Tabii telefonumu da bıraktım; apartmanı da değiştirdim; her türlü fanteziden de vazgeçtim. Böyle çekik yaşayıp dururken, dün bir mektub aldım: Eski adresimize yazılıyor. Telefon defterinde ufak bir yanlışlık vardı; zarfın üzerinde bu hatanın tekrarlandığını görünce adresimizin oradan istinsah suretile tedarik edildiğini anladım... Kocamın da öldüğüne dair «merhum» falan diye bir işaret yoktu... Demek bizi bilen biri değil... Açtım, okudum... Asıl garabet burada: Hapishaneden yazılıyor... İyi aile evlâdı, ihtiyar ve dindar bir zat olduğunu, kazara zindana düştüğünü uzun uzadıya anlatan mektub sahibi reçelinden, peynirine, mendilinden havlusuna kadar bazı siparişlerde bulunuyor... Hissiyata hitab edecek bir çok cümleler kullanıyor... Benim de rikkatime dokudu. İstediklerini yollıyacağım... Fakat halim sizce de malûm... Göndermesem: «Ya intikamcı bir adamsa, hapisten çıktıktan sonra bir şey yaparsa...» diye korkuyorum...

Bayan bu hikâyeyi anlattığı sırada, mecliste bulunanlardan bir kaçı:

— A... A...

— Ayni mektub bize de geldi!

— Ben de aldım... Her ay erzak gönderiyorum...

— Ben de... Daha geçenlerde hırka ve terlik yolladım...

— Ben de seccade hediye ettim... Namaz kılıyormuş...

Böylelikle mesele anlaşıldı:

Meğer mahkûmlardan biri, bir telefon defteri ele geçirmiş; sahifelerini teker teker çeviriyor; münasib gördüğü adreslere, yarı dua, yarı sena karışık mektublar yazıyor... Bilhassa bayanlar arasında mahpuslara -mahpusların da bu gibi bigünahlarına, ihtiyarlarına, sofularına - karşı bir şefkat hissi mevcud olduğu için bundan istifade ediyor.

Kâğıda bir göz attım. İmzayı tanır gibi oldum: Bir neşriyat davası sebebile 26 gün mevkuf kaldığım sırada o zatla tanışmıştım. Fakat ismini de, hangi hapishanede olduğunu da bildirmiyeceğim...

Düşündüm ki: Ne zekâler böyle heder oluyor... Hani bir mesel vardır:

Züğürd düz ovada yolun şaşırır!
Zengin arabayı dağdan aşırır;

Onun gibi nice akıl züğürdleri, hayatın düz yolunda şaşırıyor; nasıl geçineceğini bilemiyor... Halbuki bu zati şerif, hapishanelerin yüksek duvarları ardından geçinmek usulünü bulmuş...

Hani kayalar üzerinde bile tenebbüt eden ağaçlar olur; hayatiyeti o derecededir ki nerede ve nasıl olsa yaşar; bu da onlar gibi...

Telefon adreslerine gönderilen mektubları takdir ettiğim için değil, hayır, fakat böyle insanların (zira, tanırım, pek zekidir) bu yollara saparak heder oldukları için teessüf karışık bir hayretle bu satırları yazıyorum!

(Vâ - Nû)

ŞEHİR HABERLERİ

Yüzde on

Garsonlar tayyare cemiyetine müracaat ettiler

Lokanta, birahane vesaire gibi yerlerde garsonların müşteriden aldıkları yüzde on bahşişlerin lokanta sahipleri tarafından alındığından garsonlar ötedenberi şikâyet etmektedirler.

Garsonlar cemiyeti, Tayyare cemiyetine müracaat etmiş, kendilerine aid bu yüzde on bahşişlerden bir kısmını Tayyare cemiyetine terketmek suretile mütebaki kısmından istifade etmelerine cemiyetin delâlet etmesini rica etmiştir.

Tayyare cemiyeti, garsonların bu müracaatını Halk partisine bildirmiştir. Diğer taraftan garsonlar aynı mealde, iş mıntaka âmirliğine de müracaat etmişlerdir.

Meçhul carih

Sokakta giderken tanımadığı bir adam yaralamış

Evvelki gece Beyoğlunda garip bir yaralama vakası olmuştur. Tarlabaşında oturan Süleyman Aynalıçeşme caddesinden geçerken, birdenbire arkasından bir adam peyda olmuş ve bu adam, anî surette bıçağını çekerek Süleymani omuzundan vurmuştur.

Süleyman, yaralanıp olduğu yerde kaldığı sırada meçhul carih, tekrar tersyüzü geri dönmüş ve koşa koşa kaybolmuştur.

İşe el koyan polis Süleymanı tedavi altına aldırmakla beraber, kendisini vuranın kim olduğunu sormuş, Süleyman, bu adamı ancak bir daha görürse tanıyabileceğini, yoksa evvelce tanıdığı bir adam olmdığını söylemiştir.

Şimdi zabıta; bu meçhul adamın hüviyetini aydınlatmağa çalışmaktadır.

Varşova sefirimiz dün geldi

Varşova sefirimiz B. Ferid dünkü ekspresle mezunen şehrimize gelmiştir.

Kocaeli valisi mezunen geldi

Kocaeli valisi B. Hâmid Oskay mezunen şehrimize gelmiştir.

Tramvay ve otomobil kazaları

Büyükadada oturan 75 yaşlarında B. Refail, dün İstiklâl caddesinden geçerken vatman Arifin idaresindeki tramvayın sadmesine uğrıyarak yaralanmıştır.

Fındıklıda oturan dokuz yaşlarında Mustafa isminde bir çocuk Tophanede caddenin bir tarafından diğer tarafına geçmekte iken şoför Hayreddinin idaresindeki otomobil çarpmış, başından yaralanmıştır.

Şehremininde Yenibahçede bahçıvan İlyas, Aksaraydan geçerken Ahmed isminde birinin idaresindeki yük arabasının sadmesile muhtelif yerlerinden yaralanmıştır.

Haklı şikâyetler

Kumkapı bu kadar metrûk bırakılamaz!

Kumkapıda oturan bay A. N. Güner, gazetemize yazdığı uzun bir mektubda semtinin metrûkluğundan ve şehir plânını beklemeksizin bazı ufak tefek tashihat yapılması zaruretinden bahsediyor. Meselâ, Acemdağı denen mevkide balıkçı kulübelerinin bütün bir muhite nefes aldırmıyacak şekilde sıralandıklarını, halbuki bunların buradan kaldırılarak halka bir sahil temin edilmesinin pek kolay olduğunu anlatıyor.

Bilhassa ısrar ettiği nokta şudur:

Sahilde müteaddid mecralardan açık bir şekilde ve koku neşrederek akan lâğımların ıslahı lâzımdır.

Odun iskelesinin sağındaki kahvenin altında bir lâğım 3 - 4 metresi tamamile açık olarak denize akıyor. Öyle ki, koku sebebile buradan geçmek imkânsızdır. Bahusus bu mecranın yakınında bir çok evler bulunmaktadır.

Lâğım künkleri 5 - 6 metre denize uzatılırsa açıkta intişar eden koku deniz suyundan kurtulup dışarı çıkmaz. Bunun için büyük bir masrafa da ihtiyaç yoktur.

Güzel Marmaraya güzel bir çerçeve teşkil eden meskûn topraklarımız üzerinde Kumkapı kadar metrûk bir yerimiz yoktur. Halbuki burası hem şehir merkezi sayılır, hem de kesif bir insan kütlesinin yaşadığı meşhur bir semttir. Azıcık himmet!

Patrikhaneden üç incil çalındı

Bunlardan birinin büyük bir kıymeti varmış

Rum patrikhanesinden üç incil kitabı çalınmıştır. Çalınan üç incilden birinin büyük bir kıymeti vardır. Partikhane Sinod meslisi son içtimaında bu mesele ile meşgul olmuş ve hırsızların meydana çıkarılması için zabıta ve Adliyeye müracaate karar verilmiştir.

İncillerin çalındığı elbise ve eşya deposunda yapılan tedkikler neticesinde demir kapıdaki kilitlerin kırılmamış olduğu görülmüştür.

Vaktile muhtelit meclisin bir şubesi olan bu binanın iki anahtarı vardır. Anahtarlardan biri Patrikte, öteki de Başdiyakostadır. Ambardan ruhanî bir elbise almak veyahut resmî ecnebilerin ziyareti için kapıyı açmak icab ettiği zaman Patrik, yanındaki anahtarı, itimad ettiği bir adama verir, o da Başdiyakosla veyahut muavinile birlikte açar.

Hırsızlığın ne zaman yapıldığı henüz tesbit edilmemiştir. Çalınan kıymetli incil, 242 parşümen kâğıdı üzerine yazılmış olup, sahifeleri üzerinde rakam yoktur. Dört muhtelif incilin metinlerini havi olup, 12 nci asırda yazılmıştır. Bunun kıymeti, Bizans sanatile yapılmış olan muhtelif tezyinat ve tasvirlerinde ve muhtelif renklerindedir.

Ankara inşaat usta mektebine meccanî talebe alınacak

Ankara inşaat usta mektebine meccanî talebe alınacaktır. Maarif Vekâleti mektebe alınacak talebelerin kabul şeraitini tesbit etmiştir. Mektebe alınacak talebe için bir müsabaka imtihanı yapılacaktır.

Kömür depoları

Liman idaresile Belediye arasında ihtilâf çıktı

İstanbul liman ıslahatını deruhde eden İngiliz grupu İstanbul kömür depoları için bir proje hazırlamıştır. Liman işletme idaresi, kömür depolarının şimdiki liman idaresine yakın bir yerde inşasını istemektedir. Fakat Belediye fen heyeti, B. Prost'un nâzım plânına göre müstakbel liman Yenikapıda yapılacağı için kömür depolarının da Yenikapıda yapılması fikrini ileri sürmüştür.

Belediye, şimdiki limanın muvakkat olduğunu da köz önüne alarak kömür depoları gibi esaslı tesisatın muvakkat bir sahada yapılmasını lüzumsuz görmektedir. Her iki dairenin noktai nazarı hükûmet tarafından tedkik edilecektir.

Hırsız taklidi yapmış

Mahkeme iki buçuk ay hapsine karar verdi

Geçenlerde Mustafa adında bir genç bir gazete idarehanesinden daktilo makinesini çalarak Halid adında birine yirmi liraya satmış ve ertesi gün zabıta kendisini yakalamıştır.

Mustafa Sultanahmed birinci sulh ceza mahkemesinde yapılan muhakemesinde suçunu tevile kalkışarak:

— Ben gazeteciliğe meraklıyım. Yeni şekilde bir reportaj serisi hazırlıyordum. Yazacağım şeyler arasında bir de hırsızdan bahsedeceğim için makineyi çaldım. Bu suretle hırsız taklidi yaptım. demiştir.

Dün muhakeme bitirilmiş, hırsız Mustafanın iki buçuk ay hapsine ve çalınmış malı satın alan Halidin de sekiz lira para cezası ödemesine karar verilmiştir.

Bir çocuk bir demir gülle ile oynarken ayağından yaralanarak öldü

Evvelki gün Üsküdarda üç küçük çocuğun oyunu bunlardan birinin ölümile neticelenmiştir:

Kemalin on yaşında oğlu Ziya ile, marangoz Kemalin on bir yaşında kızı Leman ve aynı semtte Abdurrahmanın iki yaşında oğlu Mazlum mahallelerinde bir arsada oyun oynamağa koyulmuşlardır.

Bir aralık çocuklar otlar arasında bir demir gülle bulmuşlar ve bunu yuvarlıyarak eğlenmeğe başlamışlardır. Fakat bu sırada demir gülle Ziyanın ayağına isabet etmiş, ayağı inciyen çocuk topallıya topallıya evine gelmiştir. Evde aile efradı, sıcak pansuman vesaire yaparak ıztırabı dindirebileceklerini zannetmişler, fakat ayağın gittikçe şiştiğini ve çocuğun evcaa tahammül edemiyecek bir dereceye geldiğini görerek, bir otomobille Haydarpaşa Nümune hastanesine götürüp yatırmışlardır.

Ziyanın ebeveyini dün çocuklarını ziyarete gittikleri sırada ölümü haberini almışlardır. Hastane idaresi zabıtayı haberdar etmiş, Leman ve Mazlum sorguya çekilerek Üsküdar adliyesine verilmişlerdir.

SOHBET:

Sözden söze

I

HUDUD — «Bu mevzuğlar da şiire girer mi?... Bu kelimeler de şiire girer mi?» diye soruyorsunuz. Hayır, hiç bir mevzuğ, hiç bir kelime şiire girmez, şiir her mevzuğu, kelimeyi, her yeri istilâ eder.

Siz şiiri, yatağında sükûn ve azametle akan bir nehir gibi görüyorsunuz; yanına gittiğiniz zaman seyredebileceksiniz. Fakat oradan çekilmeniz de kabildir. Şehrin ortasında aktığını biliyorsunuz ya! yeter. Nehirdir, nehir olduğu için de arasıra kabarmasına ses çıkarılmaz; hatta güzel de olur. Fakat etrafa taşayım, yılların bin emekle vücude getirdiği bahçeleri, yolları, evleri basayım demesin. Hududunu bilsin, haddini bilsin... Hasılı munisleşmiş, ehlileşmiş bir şiir!...

Ben öyle görmüyorum; bence şiir bir havadır, bir rüzgârdır. Belki en geklemediğiniz, en hazırlıksız olduğunuz zamanda sizi sarıverir. Bazan tatlı bir meltemdir, suları belli belirsiz ürpeterek hafif hafif eser. Bazan, bütün âsabı uyuşturacak kadar durgun bir havada birden yüzünüze çarpıp sizi uyandıran, içinize sevinç, vücudunuza hareket ihtiyacı veren rüzgârdır. Fakat bir fırtına, bir kasırga olup etrafında ne bulursa devirerek, hudud tanımadan, had bilmeden haşyet vererek estiği de olur. Emin Bülend'in: «Ah! ey geceler! ey çölün üstündeki rüzgâr! - Ey gülleri kahrıyla yakan çöldeki rüzgâr! - Ah! ey gece!..» mısrağlarını hatırlarsınız. Şiir bazan da işte o rüzgâr olur...

Rüzgâr gibi şiir de her istediği yerden geçer; gül bahçelerinden hoş kokular alabildiği gibi bataklıklardan geçip öldürücü hastalıklar taşıması da kabildir. Müğmin Allah'a «rahîm» olduğu için secde ettiği gibi «Kahhar» olduğu için de secde eder. Şiirin muğmini de onu herhangi bir şeklinde tanıyıp perestiş eder.

II

İHTİSAS — Ne zamandır şarkta, garpta tekrar edip duruyorlar: «Bir insanın öyle her şeye aklı ermez; her şeye karışması doğru değildir: ihtisas lâzımdır, ihtisas!»

Yani insan oğlunun(muhtelif faaliyetleri ile bir bütün olduğunu unutmak, mevzuğun birliğini düşünmemek istiyorlar. Arzularına muvaffak da oldular: ilimden haberi olmıyan edebiyatçılar, edebiyattan haberi olmıyan âlimler. «Autodidacte» ların, yani bir mekteb nizamına tabiğ olmadan kendi kendilerine okuyanların en büyük kusuru hoşlarına gitmiyen, kendilerine derhal faydası olmıyan şeylere hiç bir alâka göstermemiş olmalarıdır. Fakat bu ihtisas devrinde mektebler, üniversiteler «autodidactes» yetiştirmeğe başladı.

Bazan edebiyatçılarda da, âlimlerde de bu hallerinden sıyrılmak, öteki sahada neler olup bittiğine dair malûmat almak hevesi uyanıyor. Fakat hiç bir hazırlıkları olmadığı için işler tuhaflaşıveriyor: meselâ edebiyatçılar bir âlim bulup çıkarıyor, onu her tarafta meşhur ediveriyorlar. O adamın kıymetini âlimlere soruyorsunuz: kıskıs gülüyorlar...

Bunlar hep ihtisasın, mübalâğaya vardırılmış ihtisasın neticeleri. Sanatkârların «fildişi kule» sine iğtiraz edip duruyorlar; belki hakları var. Biraz da şu ihtisas denilen kaleye hücum etseler ya!

Nurullah Ataç

(Devamı 4 üncü sahifede)

Bay Amça konservatuvarda!..

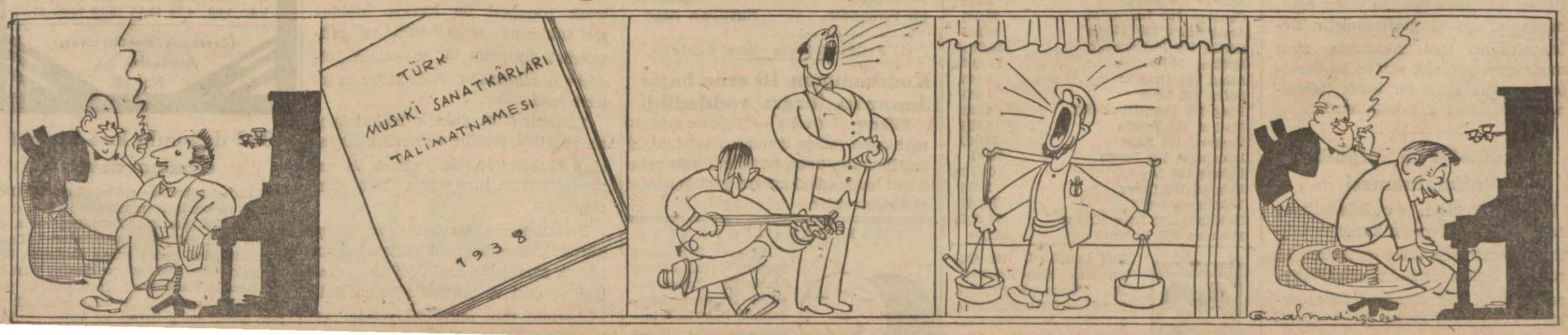

Türk - Sovyet

Hududlar arasında çıkacak ihtilâflar süratle halledilecek

Ankara 17 (Telefonla) — Hükûmetimizle Sovyet hükûmeti arasında 15 temmuz 1937 tarihinde Moskovada imzalanan mukavelenin tasdikine dair olan kanun lâyihası Meclisin ruznamesine alınmıştır. İki dost memleket hududları arasında zuhur edebilecek ihtilâfların mümkün olan süratle ve mahallinde hallini istihdaf eden lâyiha Hariciye ve Millî müdafaa encümenlerince aynen kabul edilmiştir.

Türkiye - İspanya arasında ticaret anlaşması

Ankara 17 (Telefonla) — İspanya hükûmeti ticaret anlaşması akdi hususunda hükûmetimize müracaat etmiş ve hükûmetimiz de bu müracaat üzerine İspanya hükûmetine bir proje göndermişti. İspanyadan mukabil bir proje gelmiş ve bugün iki hükûmet arasında müzakerelere başlanmıştır.

Vilâyet hususî idarelerinin bütçeleri

Bir çok müşkülâta sebep veren hallerin önlenmsi için lâyiha hazırlandı

Ankara 17 (Telefonla) — Bazı vilâyet hususî idareleri bütçelerini tanzim ederlerken bir evvelki malî yılın gelirlerini esas tutacakları yerde bunu yapmamakta ve varidat bütçelerini ekseriya muhik sebebler olmadan arttırmaktadırlar. Bu suretle fazla tahminlere müstenid bütçelerde bir takım lüzumsuz masraflar da bulunmakta ve bu masrafların fazla varidatla karşılanmak istenildiği de görülmektedir. Birçok müşkilâta sebebiyet veren bu halin önlenmesi için «idarei umumiyei vilâyet kanunu» nun değiştirilmesine dair bir kanun lâyihası hazırlanmış ve Meclisin ruznamesine alınmıştır.

Nehir geçitlerinden alınacak mururiye resmi

Vekiller heyeti buna dair bir kararname hazırladı

Ankara 17 (Telefonla) — Vekiller heyeti, iskelelerin ne suretle idare edileceğine dair olan kanun mucibince nehir geçidlerinden alınacak mururiye resminin âzamî hadlerini gösteren bir kararname hazırlamıştır. Bugünden itibaren meriyete konulan bu kararnameye göre yolculardan 5, mekteb talebelerinden 2,5, küçük hayvanlardan 2, yavrularından 1, büyük hayvan yavrularından 5, öküz, merkeb, manda vesair çift hayvanlarından 5, at, katır ve sair binek hayvanlarının yüklülerinden 10, yüksüzlerinden 7,5, develerin yüklülerinden 15, yüksüzlerinden 10, vahşî hayvanlardan 50, tek hayvanlı arabaların yüklülerinden 40, yüksüzlerinden 30, çift hayvanlı arabaların yüklülerinden 50 yüksüzlerinden 40, otomobillerin yüklülerinden 100, yüksüzlerinden 75, kamyonların yüklülerinden 200, yüksüzlerinden 100, otuz kilodan yetmiş beş kiloya kadar eşyadan 7, 76 kilodan 200 kiloya kadar olan eşyanın beher denginden 15 kuruş mururiye resmi alınacaktır.

Kararnamede sal mururiye ücretinden müstesna tutulan yolcu, eşya, hayvanlar ayrıca gösterilmiştir. Belediyeler her ferd hakkında aynı muameleyi yapmak şartile bu ücretlerden daha aşağı bir tarife tatbikine salâhiyettar kılınmaktadırlar.

Otomobil ve otobüs talimatnamesi

Belediye otomobil ve otobüs talimatnamesini değiştirmeğe karar vermiştir. Talimatname, şehir meclisinin teşrinisani toplantısında müzakere edilecektir. Yeni talimatname tatbik mevkiine konuncaya kadar şimdi faaliyette bulunan otobüsler çalışacaklar, talimatnameden sonra eski otobüsler çalışmıyacaktır.

Okculuk müzesi

Okmeydanı bir spor sahası haline getirilecek ve bir müze yapılacak

Ankara 17 (Telefonla) — İstanbuldaki Okmeydanının tarihî kıymeti ile müntesip bir spor sahası haline getirilmesi kararlaştırılmış ve bu iş üzerinde çalışmak üzere Dahiliye ve Maarif vekâletleri ile Evkaf umum müdürlüğü ve genel kurmay başkanlığı mümessillerinden mürekkep bir komisyon teşkil edilmiştir. Yakında müzakerelere başlanılacak olan

lere başlıyacak olan komisyon hazırlıyacağı raporu Başvekâlete verecektir.

Meydanda bir okçuluk müzesi vücüde getirilmesi düşünülmektedir.

Trabzon lisesinin temeli atıldı

Trabzon 17 (A.A.) — Yeni Trabzon lisesinin temelatma merasimi bugün binlerce halkın iştirakile yapılmış ve umumî müfettiş B. Tahsin Üzer temele ilk malayı vurmuştur.

Turizm bürosu

Büro üç snelik bir turizm plânı hazırlıyacak

Memleketimizde iç ve dış turizmin inkişafı için mevcut imkânları ve yaratılması lâzım gelen şartları tedkik etmek maksadile İktisad Vekâletine merbut bir «Turizm bürosu» kurulduğu yazılmıştı.

Bu büroya verilen vazifelerden biri de bir «İlk üç senelik turizm plânı» nı bütün teferrüatile ihzar etmektir. «İlk üç senelik turizm plânı» şimdilik aşağıdaki bölgeleri ihtiva edecektir:

1 — İstanbul - Bursa - Kocaeli - Trakya.

2 — İzmir ve hinterlandı.

3 — Karadeniz sahili.

4 — Ankara.

Büro bu hususta tedkiklere ve malûmat toplamağa başlamıştır.

Profesör bayan Afet

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

bazılarını bizzat gördüğünü ve bayan Âfetin bu işlerle nasıl yakından meşgul olduğunu anlatarak bugünkü Avrupa medeniyetinin orta Asyadan geldiğini ve eğer orta Asyadan bu medenî insanların Avrupaya muhacereti olmasa idi Avrupalıların hâlâ en iptidaî vaziyette kalmış olacaklarını izah etti.

Konferanstan sonra bayan Pitard, bayan Âfetin şerefine, kendi evinde bir çay ziyafeti verdi. Konferansı dinliyen Cenevre tarih cemiyeti âzaları, profesörler, Türk kolonisi ve bir çok tanınmış kimseler bu ziyafette bulundular. Herkes bayan Âfeti hararetle tebrik etti.

Bir haftada 84 kaçakçı yakalandı

Ankara 17 (A.A.) — Geçen bir hafta içinde gümrük muhafaza teşkilâtı 84 kaçakçı, 500 kilo gümrük kaçağı, 2248 defter sigara kâğıdı, 66 altın lira, 211 Türk lirası, 24 kesim hayvanı ile 19 kaçakçı hayvanı ele geçirmiştir.

Ankara Borsası

17 Haziran 938

Esham ve Tahvilât

1933 Türk borcu I (Vadeli)	19.—
Sıvas - Erzurum hattı istikrazı III üncü tertip	98,25

Çekler (Kapanış fiatleri)

Londra 1 İngiliz lirası	6,26
Nevyork 100 Dolar	23,785
Paris 100 Fransız Frangı	3,51
Milâno 100 Liret	6,625
Cenevre 100 İsviçre F.	28,905
Amsterdam 100 Florin	69,865
Berlin 100 Rayhşmark	50,87,25
Brüksel 100 Belga	21,42,25
Atina 100 Drahmi	1,145
Sofya 100 Leva	1,545
Prag 100 Çekoslovak Kr.	4,385
Madrid 100 Peseta	6,955
Varşova 100 Zloti	23,765
Budapeşte 100 Pengo	25,04
Bükreş 100 Ley	0,94,25
Belgrad 100 Dinar	2,875
Yokohama 100 Yen	36,545
Stokholm 100 İsveç Kronu	32,27,75
Moskova 100 Ruble	125,50

HALK OPERETİ

Yaz temsilleri. 18: Cumartesi: Anadoluhisarı. 19: Pazar: Beylerbeyi. 20: Pazartesi: Narlıkapı. 21: Salı: Azak. 22: Çarşamba: Beşiktaş Aile bahçesinde, 24 cuma Bebek bahçelerinde başlıyor.

Mecliste

Bazı kanun lâyihaları müzakere ve kabul edildi

Ankara 17 (A. A.) — B. M. Meclisinin bugün Hilmi Uranın başkanlığında yaptığı toplantıda fabrika meslekî kursları, mühendis ve mimarlık, sermayesinin tamamı devlet tarafından verilmek suretile kurulmuş teşekküllerin idare ve mürakabesi hakkındaki kanunlar ile, müze ve rasathane teşkilâtı kanununun 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasının kaldırılması, Yugoslavyaya verilen 100 ve 400 tonluk munzam kontenjanların Türkiye - Yugoslavya anlaşmasına ilâvesine Türk-İsveç ticaret anlaşmasına bağlı protokolda yapılacak değişiklikler ve Türkiye - Sovyet ticaret muahedesinin 15 inci maddesine mütedair teati olunan notaların meriyete konulması için icra vekillerince alınan kararın tasdikine aid kanunlar ikinci müzakereleri yapılarak kabul edilmiştir.

Yine bugünkü toplantıda kaza vakıflar memurlarile tahsildarlara ve fen memurlarına verilecek aidat ücret ve yevmiyelere, inşaat ve tamirat mezuniyet derecelerine aid kanun lâyihası müstaceliyet kararile kabul edilmiş ve gümrük tarifesi kanununa bir pozizyon ilâvesine ve Türkiye - Sovyet ticaret ve tediye anlaşmasına bağlı listedeki ve 754 tarife pozizyonu karşısındaki harfler arasında değişiklik yapılmasına aid kanun lâyihalarının da ikinci müzakereleri yapılmıştır. Kamutay pazartesi günü toplanacaktır.

Sohbet

(Baş tarafı 3 üncü dahifede)

III

SADE TÜRKÇE — Halid Ziya Uşaklıgil, Mai ve Siyah'ı (1), arabca, farisî kelimeleri azaltarak, terkibleri türkçeleştirerek tekrar çıkardı. Çok iyi etti; çünkü yalnız gençlerin değil, biz yaştakilerin bile eski Mai ve Siyah'ı artık rahat rahat okumamız kabil değildi.

Fakat buna iğtiraz edenler varmış; bir eserin ilk yazıldığı şekilde kalması doğru olacağını söylüyorlarmış. O adamların çoğunun indinde Halid Ziya Uşaklıgil'in romanları şu veya bu insanî hissi tahlil ettiği, bir ihtirası hissettirdiği için değil, kimsenin aklına gelmiyecek kelimelerle yazıldığı için güzeldir. Bir kelimeyi yanlış okudunuz veya manasını anlamadınız mı, gülüp sizin edebiyattan behreniz olmadığına hükmeden, bundan da kendilerine bir övünme payı çıkaran kimseler vardır; falan şairi beğenmediğinizi söylediniz mi: «Sen daha onu lûgatsız anlıyamazsın» derler, işte onlar... Sade türkçe ile yazılan eserin güzel olmasına imkân veremedikleri için Mai ve Siyah'ın o alayışli kelimelerden sıyrılmasına tahammül edemiyorlar...

Halid Ziya Uşaklıgil onları etrafından itip kendisine kelimelere değil, kelimelerin ifade ettiği heyecanlara, hislere itibar edenleri; asıl dil güzelliğinin de kelimelerde değil, nahivde olduğunu bilenleri çağırıyor. Ölülerden silkinip canlılara gidiyor; kendi kurduğu Edebiyatı Cedide'den ziyade edebiyata, sanate bağlı olduğunu gösteriyor. Bir mektebin mümessili olmaktan çıkıp hiç bir topluluğun desteğine ihtiyacı olmıyan bir büyük muharrir olduğunu gösteriyor. Mai ve Siyah, eski metni ile, asıl kıymetini birtakım sahte güzellikler, süsler altına saklamış bir romandı; şimdiki metni ile ise, güzelliğinden emin olduğu için ortaya çırpıplak çıkmaktan korkmıyan bir romandır. Nurullah Ataç

(1) 1 cild, 100 kuruş (Hilmi Kitabevi).

Kodreanunun 10 sene hapis kararına itirazı reddedildi

Bükreş 17 (A.A.) — Yüksek askerî mahkeme, mülga demir muhafız sabık şefi Kodreanunun, on senelik ağır ceza hapsi hakkındaki karara yaptığı itirazı reddetmiştir.

CEMAL SAHİR OPERETİ

Bu gece Şehremini İnşirah bahçesinde **Marinellâ**. Pazar Yeşilköy İstasyon bahçesinde **Daktilo**. 4 buçukta matine Sahir Caz konseri ve numaralar pek yakın.

Aşk Resmigeçidi

Bayan Sabiha Gökçen Selânikten Sofyaya geçti

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

mahsusa yazılmışlar ve ondan sonra elçiliği teşrif etmişlerdir. Elçilikte şereflerine tertip edilen çay ziyafetinde nazırlar, saray nazırı, bir çok mebuslar, ecnebî sefirler ve ataşemiliterleri, erkânıharbiye reisi, kumandanlar, tayyare zabitleri, matbuat mümessilleri ve memleket ricali bulunmuşlardır. Davetliler kendilerile konuşmuşlar ve haklarında büyük bir takdir ve hayranlık hisleri izhar etmişlerdir. Ziyafet pek neşeli ve samimî geçmiştir. Sayın bayan Sabiha Gökçen bu geceyi elçiliğimizde geçirecekler ve yarın sabah Belgrada hareket edeceklerdir.

Sefirimizin nutku

Atina 17 (Hususî muhabirimizden telefonla) — Atatürk kızı bayan Sabiha Gökçenin şerefine Türkiye sefarethanesinde verilen ziyafette sefir B. Ruşen Eşref şu nutku irad etmiştir:

— «Nazır cenabları,

Her şeyden evvel Yunan hükûmetinin bayan Sabiha Gökçene Atinayı ziyaretinde gösterdiği fevkalâde samimî hüsnü kabulden ve genç tayyareciye vatanının haricinde ilk geçirdiği akşamda ibraz eylediği mükemmel misafirperverliğe teşekkür ederim. Buradaki kısa misafiretinde ilk aldığı intiba kendi vatandaşları arasında bulunuyor gibi samimî duygu olacaktır.

Zaten bunun böyle olacağına bidayette kani bulunmuş olmasındandır ki, kanatlarını kendi memleketinde kuvvetlendirdikten sonra ilk işi kendi vatanının har şualarını dost milletin vatanına isal etmek olmuştur.

Bayan Sabiha Gökçen bu jesti ile genç Türk kızının hamlesini bu kubbe altında bir hayal gibi tersim etmiştir. Bunun manzarası göğsümüzü bihakkın iftiharla kabartmaktadır. Yaptığı bu uçuş gözümüzün önünde bir vatanı diğer vatana bağlıyan bir çelenk manzarası arzetmektedir. Öyle bir çelenk ki, Atatürk Türkiyesinden doğan Balkan vifak ve ittihadı muazzam âbidesini halelendirmektedir. Büyük Şefin dâhiyane ilhamları ile huzur ve sulh içinde terakkiye mazhar olan Türkiyede Yunanlılara ve Balkanlılara karşı muhabbet beslemek millî bir akide halini almıştır.

Genç Türk tayyareci kız (Partenon) ile taçlanmış olan Atinada dahi uzlaştırıcı kralın hakîmane ve dürbinane idaresi altında hararetli terakki ve Türkiyeye ve genç tayyarecinin bundan sonra ziyaret edeceği Balkan memleketlerine karşı Yunan milletinde dostluk hissi hükmî ferma olduğuna şahid olmuştur.»

Genç tayyareci, Yunan Başvekili B. Metaksasın anlaşma ve itilâf fikrini hiç durmaksızın inkişaf ettirmek suretile Balkan memleketleri arasında çözülmesi gayri kabil rabıtalar vücuda getiren faziletkârane imanın samimiyeti karşısında vecde gelmiştir.

Yarın tekrar hava seyahatine başladığı zaman ufkun her tarafında muhabbet ve dostluk havası ile dolu olduğuna şahid olarak mahzuz kalacaktır.

Her tarafta zimamdarların kardeşlik hisleri ile meşbuğ olduğunu müşahede edecektir. Bunların müşterek himmeti ile havayı dolduran vakurane ve katî sulh ve müsalemet dirayetin bir muazzam âbidesi gibi masum ve temiz kalbinde izler bırakacaktır.

Yunanistanın yüksek makamlarına ve Atina şehrine ve Krallık Havacılık klübüne teşekkür etmek ile vatandaşlarımın hissiyatına tercüman oluyorum.

Yunanistanın samimiyetine karşı hürmetkârane hayranlıklarımı tekrar ederek samajeste kral Jorj'un sıhhatine ve dost ve müttefik Yunan hükûmetinin tam muvaffakiyetine ve kardeş ve necip Yunan milletinin saadet ve refahına ve Nazır cenabları sizin sıhhatinize ve davetimi kabul ederek beni şereflendiren misafirlerin sıhhatine kadehimi kaldırıyorum.»

B. Kotzios'ın cevabı

Nazır Kotzios cevaben irad ettiği nutkunda demiştir ki:

« Ekselâns Ruşen Eşref'in hararetli ve şairane sözlerine cevab vermek hakikaten müşkül bir iştir.

Mümtaz diplomat oldukları gibi meşhur bir şairdirler. Tayyareci bayan Sabiha Gökçenin seyahati hakkında söyledikleri bir çok cihetten bizleri alâkadar etmektedir. Bahusus ilk defa vatanının havasını terkettiği zaman doğruca bizim havaya hamle etmiş olduğuna dair söylediği sözler bizi çok mütehassis etmiştir.

Kendilerinden bir dileğimiz vardır. Seyahatlerini bitirip vatanlarına döndükleri zaman büyük Türk milletine ve onun Büyük Şefine bütün Yunan milletinin kardeşlik nağmesini eriştirsinler.

Türklerin, uzlaştırıcı kralımıza, hükûmet Şefine ve bunların eserlerine dair yaptıkları madhi sitayişden çok mütehassis olduğumuzu ve bunun bize çok kıymettar olduğunu söylesinler.

Bizim sadakate dostluğumuzu ve kardeşlik hislerimizi temin etsinler

Ve kendileri bilsinler ki her zaman havalarımızda seyahat edecek olurlar ise kendi evinde ve yurdunda bulunuyor gibi muamele göreceklerdir.

Türk havacılığının hürmetkâr hayranı olduğumuzu ve bunun aramızda bulunan mümessiline karşı sayğile muhabbet ve sempatimizi arzederek Atatürkün sıhhatine ve dost ve müttefik Türkiye Cümhuriyetinin muvaffakiyetine ve necib Türk milletinin azamet ve saadetine ve siz elçi cenabları şerefine kadehimi kaldırıyorum.»

Yunan gazetelerinin neşriyatı

Atina 17 (A.A.) — Atina ajansı bildiriyor:

Gazeteler, tayyareci bayan Sabiha Gökçene uzun sütunlar tahsis etmekte ve «Balkanların en cessur kadın tayyarecisi» ni hararet ve heyecanla selâmlamaktadır. Elen efkârı umumiyesi, Reisicümhur Atatürkün telefonla ve bayan Sabiha Gökçen vasıtasile Elen milletine yolladığı selâmdan derin surette mütehassis olmuştur. Gazeteler, genç tayyareciye, sağlam olduğu kadar zarif bir rabıta tesis ederek Balkan hükûmet merkezlerine yapacağı hava seferinde muvaffakıyet temennilerinde bulunmakta ve aynı zamanda bayan Gökçenin verdiği beyanat ile hayatı hakkında yazılar neşreylemektedir.

AKŞAM

Abone ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	— »

Posta İttihadına dahil olmıyan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Rebiülâhir 19 — Ruzuhızır 44

	İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı
E.	6,26	8,43	4,32	8,33	12,00	2,03
Va.	2,09	4,26	12,15	16,16	19,43	21,47

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk So. No. 13

333 doğumlu kısa hizmet erbabını davet

Üsküdar askerlik şubesinden: 333 Doğumlu ve bunlarla muameleye tabi olup kısa hizmet şeraitini kazanmış olan ve askeri orta ehliyeti bulunanlar 1 Temmuz 938 günü yedek subay okulunda bulunmak üzere sevk edileceklerdir. Burada bulunanlar Haziranın yirmi yedinci pazartesi günü sevk muhtıralarını almak üzere askerî ehliyetname ve nüfus cüzdanlarile mezun oldukları okul vesikalarile birlikte şubeye gelmeleri taşrada bulunanlarında bulundukları yerler askerlik şubelerine baş vurmaları.

DÜNYADA neler oldu neler oluyor?

Sinema ile lisan öğretiyorlar

İngilterede verilen bir konferansta E. Polmen isminde biri sinema ve lisan derslerinden bahsetmiştir. İddiasına göre lisan dersleri sinema ile verilecek olursa edilecek istifade sınıfta verilen derslerden kat kat fazlaymış. Bir kere filmin iyi telâffuz işitmek imkânı varmış. Saniyen telâffuza göre ağzın oynamasını çok yakından görmek de kabilmiş. Konferansı müteakip lisan derslerine aid yapılmış filimlerden bir kaçı da gösterilmiş. Ve bu filimleri görenler konferansı verenin söylediklerinde haklı olduğuna kanaat getirmişlerdir.

Filimle lisan dersi vermek usulünün yakın zamanda taammüm edeceği anlaşılmaktadır.

On altı kocalı kadın

Varşova polisi, Jamina Domleska isminde bir kadını yakalamıştır. Bu kadın muhtelif isimler ve sahte evrakla on altı kişi ile ayrı ayrı evlenmiş. Bütün evlendiği insanlar da zengindirler. Kadın evlendikten bir müddet sonra kocasına aid bir çok eşya ve paraları çaldıktan sonra kaçıyor ve yeniden başka bir yerde başka bir isimle evleniyormuş.

Gazetelerde çıkan garib bir ilân

Fransada çıkan gazetelerde iş arayanların ve iş verenlerin ilânları pek fazladır. Bu ilânlar arasında bazan çok garipleri de görülmektedir. Geçende şöyle bir ilân çıkmıştır:

«Çok konuşan bir dam, bıkmadan kendisini dinliyecek birini arıyor. 3 ay muayyen bir aylık verilecektir.»

Fena huylu çocuklar

Fena çocuklar üzerinde uzun tedkikler yapan bir doktorun vardığı neticeye göre küçük çocukta huysuzluğun ahlâkla hiç bir alâkası yokmuş. Diyormuş ki:

— Ebeveyn çocuğun fena huylarını bıraktırmak için onu azarlamadan, dövmeden evvel verdikleri yemeklere dikkat etmeli ve çocuğun midesini yoracak, fakat beslemiyecek yemekleri vermemelidir. Çünkü çocukların fena huylu olmalarına sebeb yemeklerinin iyi tanzim edilmemiş olmasıdır.

Vali ve Belediye reisi dün Atinaya gitti

Vali ve Belediye reisi teşyi edenlerle bir arada

Vali ve Belediye reisi B. Muhiddin Üstündağ, Atina Paytaht Nazırı B. Focas'ın daveti üzerine dün sabah saat 15 de Fiskaro vapurile Yunanistana hareket etmiştir.

B. Muhiddin Üstündağ, Galata rıhtımında İstanbul kumandanı general Halis, vali muavini B. Hüdaî, Yunan ve Romanya konsolosları, belediye reis muavinleri, vilâyet, belediye erkânı, Emniyet müdürü B. Salih Kılıç ile hususî dostları ve aile erkânından mürekkep kalabalık bir uğurlayıcı kütlesi tarafından teşyi edilmiştir.

B. Muhiddin Üstündağ, vapura bineceği sırada kendisine iyi seyahatler temenni eden Atina gazetelerinin muhabirlerine:

« — Atinaya İstanbulun sevgi ve selâmını götürüyorum» demiştir.

Vali B. Muhiddin Üstündağa Şehir meclisi birinci reis vekili B. Necib Serdengeçti, Daimî encümen azasından ve gazetemiz muharrirlerinden B. Selâmi Sedes, İktisad müdürü B. Asım Süreyya refakat etmektedirler.

Vali ile arkadaşları Atinadan sonra Selâniğe gidecekler, Selânikte Atatürkün doğdukları evi ziyaret edeceklerdir. B. Muhiddin Üstündağ, bir hafta sonra şehrimize geleceklerdir. Vali vekilliğini muavin B. Hüdai ifa edecektir.

İstanbul vilâyeti mektupçusunun maaşına zam yapıldı

İstanbul vilâyeti mektupçusu B. Osman Nurinin maaşı 70 liraya iblâğ edilmiştir. Kıymetli bir memur olan B. Osman Nuriyi tebrik ederiz .

Han ve apartıman kapıcılarının bir müracaatı

Şehrimizdeki han ve aprtıman kapıcıları namına Belediyeye 2500 imzalı bir istida verilmiştir. Kapıcılar, bazı han ve aprtıman sahiplerinin kapıcılık için kendilerinden 250 liraya kadar bir ücret aldıklarından, fakat aradan kısa bir müddet geçtikten sonra vazifelerine nihayet vererek başka birini kapıcılığa tayin ettiklerinden şikâyet etmişlerdir. Belediye, kapıcıların bu iddiası üzerine tedkikat yapmağa başlamıştır.

Harf inkılâbının 10 uncu yıldönümü

Harf inkılâbının 10 uncu yıldönümü münasebtile Maarif Vekâletinin neşredeceği bibliyografi hakkında teddikatta bulunmak üzere Vekâlet neşriyet müdürü B. Faik Reşid İstanbula gelmiştir.

Seyyar esnaf için el arabası tipi tayini geri bırakıldı

Seyyar esnaf için bir el arabası tipi tesbit edilmesine karar verilmişti. Belediye, bu gibi esnafın elinde bulunan el arabaları için şimdiye kadar birçok masraf yaptıklarını göz önüne alarak seyyar esnaf araba tipinin tespitini bir müddet için tehire karar vermiştir.

KANSIZLIK Nörasteni, zaflyet ve Chlorose

benizsizlik için yegâne deva kanı ihya eden En muntahip etibba tarafından tertip edilmiştir. SIROP DESCHIENS, PARIS

Kazanç vergisi kanununda yapılacak değişiklik, maktu kazanç vergisi teşebbüsü

Kazanç vergisi kanununun bazı maddelerini değiştiren lâyiha bugünlerde Mecliste müzakere edilecektir. Proje meclis encümenleri tarafından tedkik edilmiş ve bazı değişiklik yapılmıştır

Ankara (Hususî muhabirimizden) — Kazanç vergisi kanununun bazı maddelerini değiştiren kanun projesinin Meclis ruznamesine alındığını bildirmiştim. Bu proje ile esaslarını önce bildirdiğim vasıtasız vergiler kanunu projesi birbirine karıştırılmamalıdır.

Her ne kadar kazanç vergisi kanununda yapılmak istenilen değişiklik vasıtasız vergiler kanunu projesinde nazarı dikkate alınmış bulunuyorsa da her iki proje arasında yine esaslı bir fark vardır.

Bu fark, vasıtasız vergiler kanunu projesinde kazanç vergisinin buhran ve muvazene vergilerile birleştirilerek tek bir vergi haline getirilmesinden ve nisbetlerinin de ona göre tayin edilmesinden ileri gelmektedir. Halbuki kazanç vergisinde yapılması teklif edilen değişiklikler bugünkü mevzuata göre tesbit edilmiştir. Bugünkü mevzuatımızda kazanç, buhran vergileri yekdiğerinden tamamen ayrı iki mükellefiyet mevzuudur.

Onun içindir ki; her iki projede aynı sınıf mükellefler için tarholunan kazanç vergisi nisbetleri arasında, vasıtasız vergiler kanununda nisbet daha yüksek olmak üzere, bir fark göze çarpmaktadır.

Bu kısa izahattan sonra bir kısım mükellefler için yeni tahfifler getiren bu projenin encümenlerde tedkik edildikten sonra aldığı son şekle geçebiliriz.

Daha evvel şurasını kaydedelim ki, hükûmetin gazino, lokanta, kaplıca, otel gibi eğlence yerlerile artistlerden alınmakta olan vergilerinde yapılmasını teklif ettiği tenziller encümenlerce aynen kabul edilmiştir.

Bu nisbetler evveece de yazdığımız gibi, gazino ve lokanta gibi eğlence yerleri için yüzde yetmiş beş ve doksandan yüzde 45e, oteller ile kaplıcalar için de yüzde otuz beşten yüzde 25e indirilmektedir.

Bunlardan başka gayri safî iradları iki bin liradan fazla olan eğlence yerlerinde çalışan sanatkâr ve temsil heyetleri aldıkları ücretin yüzde onu nisbetinde; münferid veya toplu bir surette konser vesaire verenlerden gayri safî gündelik kazançlarından değil sattıkları biletlerin bedelleri üzerinden kazanç vergisi vereceklerdir.

Yeni proje ile kazanç vergisi kanununun 7 nci maddesinin 1 numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmektedir:

«Şirket halinde olmıyan bankalar, bankerler, bankerlik muamelelerile uğraşan sarraflar, tasarruf ve teavün sandıkları, ithalât, ihracat ve beynelmilel nakliyat komisyonculları, komisyon üzerine muamele yapan ticaret ve fabrika mümessilleri, ecza deposu işletenler (Drogistler) fabriklar, matbaalar, transit depoları ve antrepolar, beheri 300 tondan fazla vapur işletenler, bina vergisi kanunu mucibince (hamamlar ve fırınlar hariç olmak üzere) gayri safi iradı 2000 lira ve daha fazla olan yerlerde ticaret ve sanat yapanlar (iki bin liranın hesabında belediye veya köy sınırları içindeki dükkân, mağaza, depo iradları dahildir.) Nüfusu 25,000 den yukarı yerlerde ithalât ve ihracat ticaretile iştiğal edenler, nüfusu yirmi beş binden yukarı yerlerde faaliyet icra eden her nevi komisyoncular (yaş meyva, yaş sebze ve taze balık üzerine iş yapan kabzımal ve madrabazlar hariç) sinema, filimleri alım, satım ve icar, isticarile iştigal edenler.

Bu kanunun tatbikinde gerek doğrudan doğruya veya bir mutavassıt vasıtasile ecnebi memleketlerden mal ithal ederek, gerek bir komisyoncu veya ithalâtçı tarafından ithal edilmiş olan malları kısmen veya tamamen devir alarak toptan veya hem toptan, hem perakende satanlar ithalât tarici, ve 3018 numaralı kanuna göre ihracatçı olarak rühsatname almış olanlar ihracat taciri sayılır.» ğ

Projeye bağlı bir cedvele göre kazanç vergisine tâbi serbes meslek erbabından aşağıda yazılı miktarlarda maktu kazanç vergisi alınacaktır:

	1 ci sınıf Lira	2 ci sınıf Lira	3 cü sınıf Lira	4 cü sınıf Lira	5 ci sınıf Lira
Nufusu 200,000 ve daha yukarı olan şehirlerde	650	200	80	30	10
Nüfusu 50,000 den 200,000 e kadar olan şehirlerde	—	150	80	30	10
Nüfusu 10,000 den 50,000 e kadar olan şehirlerde	—	—	—	30	10

Diş tabiblerinden ve dişçilerden birinci sınıfa ayrılacak olanlar bu cedveldeki maktu verginin tamamını, diğer sınıflara ayrılacak olanlar bu cedveldeki maktu verginin yarısını verirler.

1 — Nüfusu 10,000 den aşağı olan mahallerdeki serbes meslek erbabı maktu vergiden müstesnadır.

2 — Nüfusun hesabında yeni nüfus sayımı yapılıncaya kadar 1935 senesindeki nüfus sayımı esas olacaktır.

3 — Mesleki teşekküllerle belediyeler bulundukları şehrin nüfusuna göre bu cedvelde yazılı sınıflardan her hangi birini ihmal edemezler.

İradı gayri safî üzerinden vergiye tâbi tutulan serbes meslek erbabı, verecekleri verginin yüzde nisbetlerine göre muhtelif gruplara ayrılmışlardır.

İKTİSADİ MESELELER

Zeytinyağı neye derler?

Zeytinyağ neye derler? diye bir sual sormak insanı pek hayrete düşürmemelidir. Çünkü zeytinyağının neden ibaret olduğunu, her şeyde ve her tarafta açık olarak tarif etmek lâzımdır. Bugün için, zeytinyağını açık bir surette tarif eden bir cümle yoktur. Çünkü muhtelif şehirlerin Belediyesi, zeytinyağı evsafı için, başka tarifler tatbik etmektedir. Bir Belediye, zeytinyağının içine bir mikdar pamukyağı olmasını kabul etmiştir. Diğer bir Belediye zeytinyağında bir damla pamukyağı olduğunu görürse, derhal karışık yağ diye, bunu satan adamı cezalandırmaktadır.

Halbuki zeytinyağı her tarafta istihsal edilmez. Muayyen mıntakalardaki fabrika ve imalâthanelerde yapılır, bu fabrikalar, muayyen bir zeytinyağ tipi meydana getirmek hususunda tereddüd etmektedir. Çünkü her Belediye zeytinyağında başka başka evsaf aramaktadır. Bundan anlaşılıyor ki, Türkiye piyasasında, bütün şehirlerde muayyen tiplere ayrılmış ve her Belediye tarafından kabul edilen bir zeytinyağı standardizasyonununa ihtiyaç vardır. Bu da İktisad Vekâletine düşen vazifedir.

Aynı hal sadeyağlar için de vakidir. Elde mevcud olan yağlara aid nizamname pek eskidir. Bu nizamnameyi de ihtiyaca göre tanzim etmek lâzımdır. Yeni bir nizamname yapılacak olursa, tereyağ, sadeyağ, krema gibi nevileri açık olarak tarif etmek icab eder. Bir nizama bağlanmadığından ortada bir fiat anarşisi vardır. Meselâ: 160 kuruştan satılan tereyağ olduğu gibi 100 kuruşa satılan tereyağ da vardır. Kalite farkı da var mıdır? Buna evet demek için, lâboratuvardan geçen bir tasnif neticesinde, yağların fiatlere göre nevilere ayrılmasına ihtiyaç vardır. Bir nizamnameyle de bu nevilerin evsafını tayin etmek lâzımdır.

H. A.

Kanun Bilgileri

Borçların teşekkülü

Medenî camia içinde yaşıyan insanların bir çok hukukî vecibeleri yani borçları vardır. Bu borçlar ekseriye üç şekilde tecelli eder:

1 - Bir şeyi vermek borcu 2 - Bir şeyi yapmak borcu 3 - Bir şeyi yapmamak borcu. Şimdi bu borçların menşelerini tedkik edelim, membalarını bulalım.

Birinci memba akitlerdir. Kanun «İki taraf karşılıklı ve biribirine uygun surette rızalarını beyan ettikleri takdirde akit tamam olmuş olur» diyor. Demek ki iki şahıs bir mukavele yapınca bir takım borçlar altına giriyorlar. Faraza bir satış mukavelesi yapsalar satıcı bir malı müşteriye teslim etmek ve mülkiyeti ona nakletmek borcu ile mükellef oluyor. Satın alana da tayin edilen zamanda satıcıya bedeli vermek borcu terettüb ediyor. Demek ki her iki tarafın borçları akitten doğuyor.

İki tarafa da borç tahmil eden akitler olduğu gibi yalnız bir tarafa da borç tahmil eden akitler de vardır. Bağışlama gibi.

Borçların ikinci membaı haksız fiiller ve muamelelerdir. Bir kimse gerek kasden gerek ihmal ve teseyyüb yahut bir tedbirsizlik ile haksız bir surette diğer bir kimseye zarar verirse o zararı tazmine mecburdur. Bu şartlar tahtında işlenen fiilin failine sırf böyle bir şey yapmasından dolayı bir takım borçlar yüklenir, ve zarar gören şahsın zararını tazmine mecbur kalır. İşte borcun membaı burada fiili işliyen şahsın haksız hareketi ve muamelesidir. Borç bunun neticesi vücuda gelmiştir. Böyle hareketlerin bir çoğu ceza kanununda yer bulur. Cürüm veya kabahat olur. Fiili işliyen ceza göre dursun hakkında ayrıca hukukî takibat dahi yapılarak kendisinden tazminat istenebilir, çünkü o şahıs bu fiilleri yapmkala bir borç altına girmiştir. Borcunu eda ile mükelleftir.

Borçların üçüncü membaı haksız bir sebeble mal iktisabıdır. Kanunun 61 inci maddesi «Haklı bir sebeb olmaksızın aharın zararına mal iktisabeden ikmse anı iadeye mecburdur» diye yazar. Haklı bir sebeb olmaksızın başkasının mamelekinden yani servet ve varlığından menfaattar olmak tabii caiz olamaz. Böyle bir menfaat edinen onu iade ile mükelleftir. İade onun borcu olur. Meselâ kocasına varis olan bir kadın kocası tarafından imzalandığını zannettiği bir senedde yazılı parayı ödemiş olsa ve bilâhare bu imzanın sahteliği sabit olsa parayı alan iade etmekle mükelleftir. Çünkü haklı bir sebeb olmaksızın aharın zararına mal iktisab etmiştir.

Borçların dördüncü membaı kanundur. İnsanların münasebetlerini tanzim eden kaidelerin heyeti mecmuası olması itibarile kanun bir çok hususta ferdlerin haklarını ve vecibelerini tayin eder. Bilhassa aile hukukunun membaı kanundur. Aileyi teşkil eden ferdlerin hak ve vazifeleri hakkında bir çok maddei kanuniye mevcuddur.

Avukat Emcet Ağış

ÇİÇEK . MEYVA . SEBZE . KÜMES

Çiçekçilik

Çok güzel ve zarif bir salon çiçği Streptocarpus

Bu aylarda çiçek açan, güzel yapraklı, beyaz kırmızı çiçekli Streptocarposlar salon çiçeklerinin en mükemmelidir.

Bunlar tıpkı Gloksinyalar gibi yetiştirilir. Tohum ve yumruları ilkbaharda dikilirler. Pek ince olan tohumları, şubattan itibaren, yassı saksılara konulan dere kumu ve funda toprağı mahlûtu içerisine ekilirler. Tohumları pek ince olduğundan, yalnız toprak üzerine serpmek ve biraz saksıyı sallamak kâfidir. Bu sarsıntı ile tohumlar toprağın arasına girerler ve artık üzerine tekrar toprak koymak istemez.

Bundan sonra, Fillit tulumbasile veya ağız ile, suyu saksılar üzerine püskürtmeli ve o suretle sulamalıdır.

Tohumları havi saksılar, odanın ve yahut ta camekânın en sıcak mahalline konur, üzerleri de bir cam ile örtülür. Bu suretle tohumlar hararet ve rütubetin tesirile çimlenirler.

Tohumlar ekildikten 15 - 20 gün sonra intaş etmiş bir şekilde görünmeğe başlarlar. 1 - 2 yaprak olunca, ucu çatallı ufak iğnelerle çıkarılır, fideleme ameliyatı yapılır. Bu suretle bunları, diğer yassı saksılara bir müddet daha büyüdükten sonra, asıl saksılara nakledilirler.

İkinci defa, fidelerini, sıcak yastıklara 1 -2 karış mesafelerle şaşırtmak, dikmek lâzımdır. Buralarda 10 - 15 santim boy hasıl edince, 16 - 17 santim kutrunda güzel, şık saksılara topraklarile nakledilir, dikilirler ve bunlar salonun en güzel pencere kenarlarına konur.

Bunların çiçek açma mevsimi haziran ve temmuz aylarıdır. Güneşten çok müteessir olurlar, yarım gölgeli yerlerden hoşlanırlar.

Salonlarda bulundurulacak saksıların sık sık havalandırılması, arasıra sulanması lâzımdır.

Şayet bunlar limonluklarda, camekânlar içerisinde bulundurulacak olursa, camekânların camlarını kireçle badana yapmak, bu suretle güneşin yakıcı ziyasından çiçekleri korumak lâzımdır.

Saksılara, her akşam güneş battıktan sonra su vermelidir. Bu çiçekleri, yarı yarıya karıştırılmış funda toprağına tercihan dikmek lâzımdır.

Bunlar da Gloksinyalar gibi, soğanlı çıçeklerdendir. 2 - 3 sene zarfında yavru soğancıklar hasıl olur, bunlarla teksir edilirler. Her sene bu yavru soğancıkların ana soğandan ayrılması lâzımdır.

Ağustos, eylûl nihayetine doğru, bunlar, kururlar, o vakit soğanları topraktan çıkarılır, kuruduktan sonra, bir keseye veya torbaya koyarak, ratıb olmıyan, kurak ve havadar bir mahalde muhafaza edilir ve ertesi sene ilkbaharda soğanlar tekrar saksılara dikilirler. Soğanları oda içinde, karanlık bir mahalde bulundurmak lâzımdır. Bu 5 - 10 gün zarfında soğanlar canlanır, ondan sonra saksılara dikilirler. Şu halde, tohumlarile, evvelâ, küçük soğanlar yetiştirilir, ondan sonra çiçekler elde edilmiş olur.

Bunların envaı pek çoktur. En makbulü, beyaz, kırmızı, menekşe renginde çiçek açan nevileridir. Bunların yaprakları pek zariftir.

Resmimiz, beyaz, kırmızı çiçekler açan Streptocarpus'ları göstermektedir.

Bağcılık

Bağlarda asma yapraklarının sararması kloroz hastalığı sebebiledir, buna karşı alınacak tedbirler

Bağlarda, bilhassa Amerikan asma çubukları üzerine aşılanmış yerli asmalarda bazan tesadüf edilen ve kloroz hastalığı ismi verilen bu hastalığa karşı yapılacak tedbirleri, bu yazımızla kısaca izah etmek isteriz.

Kloroz hastalığına tutulan asmaların yaprakları, bidayette yeşil bir renkte iken bilâhare birdenbire kısmen veya tamamen sarı veya sarımtırak beyaz bir hal alır.

İşte, renklerini bu suretle kaybetmiş asma yapraklarının damarları da, yavaş yavaş büzülür ve en nihayet damarları da, hastalanmış olur, yapraklar kurur ve dökülürler.

Oldukça tehlikeli olan bu hastalığın sebebleri şunlardır:

1 — Asma çubukları dikilmiş olan bağ toprağının terkibinde, kabili imtisas fazla mikdarda kirecin bulunması en mühim, başlıca âmillerdendir.

Bazı Amerikan asma çubuklarının kirece mukavemeti vardır. Binaenaleyh Amerikan asma çubuklarile yeniden bağ tesis edilecek veya eski bir bağın kütükleri sökülerek tecdid edilecek olursa, bağ ihdas edilecek toprağın kireç mikdarını garsiyattan evvel tayin ve anacın ona göre intihabı lâzımgelir. İşte bu suretle dielcek Amerikan asma çubukları (kirece mukavemet derecesine göre) intihab edilmiş olur.

Bu maksadla, yeniden ihdas edilecek bağ taprağının muhtelif mahallerinden toprak nümunesi alınarak birbirile karıştırdıktan sonra, bu topraktan muayyen bir mikdar alınarak bir torbaya konur. Bunu, çubukları tedarik edeceğiniz, Amerikan asma fidanlığına göndermeli, bununla beraber toprağın alınıdığı mahallin yerini - memleket, kaza ve nahiyesini de - zikretmelidir.

Amerikan asma fidanlıkları memleketimizin bir çok vilâyetlerinde, ézcümel, İstanbul, Halkalı, Erenköy, İzmir, Manisa, Ankara ilh gibi yerlerde mevcuddur. Memleketimizin bir çok mahalleri topraklarının kireç mikdarı tesbit edilmiş olduğundan taleb vukuunda matlûb Amerikan çubukları emirlerinize verilebilir.

Bu cihetler, yani toprağın kireç mikdarı anlaşıldığı ve çubuklar da ona göre intihab edildiği takdirde, artık bağlarınızda kloroz hastalığının görülmesine imkân olamaz.

Bağlarda, çubukların intihabında, gösterilecek lâkaydi yüzünden zuhur edecek kloroza karşı alınacak tedbirler, tedavisine karşı kullanılacak mevaddı kimyeviye şunlardır:

1 — Klorozun tedavisinde başlıca kullanılan kimyevi madde kibritiyeti hadiddir. Buna karaboya da derler. Bu madde nebatlarda, diğer meyvalı, meyvasız ağaçlardaki kloroza karşı da kullanılır.

Bunun için, asmaların - herbir kütüğünün dipleri kazılarak - açılıp bolca bir su verildikten sonra, kütüğün büyüklüğüne göre, 250 - 500 gram kibritiyeti hadid (karaboya) yı döküp serpmeli ve üzerlerini toprakla kapamalı ve gene sulamalıdır. Eğer yağmur yağmış, toprak ıslak ise, açılacak çukurlara su dökmeğe hiç lüzum yoktur.

Bunun gibi, tamamile kibritiyeti kadid yerine yalnız 100 gram kibritiyeti hadid, 30 gram alçı tozu, 20 - 25 gram fosforiyeti potas ile yapılan karışık mahlûlün serpilmesi de şayanı tavsiye olabilir.

2 — Böyel kireci fazla olan bağ topraklarına, iki senede bir ve beher dönüme 100 - 150 kilo hesabile, şubat, mart aylarında, toprak üzerine toz veya parça halinde kibritiyeti hadid serpmek tavsiye edilir.

Şayet toprakta, ekilmiş bağda kloroz şiddetli bir şekilde ise kibritiyeti hadid mikdarını fazlalaştırmak lâzımdır; ancak bu mikdar 700 - 800 kiloyu geçmemelidir.

Bundan başka, yüzde 15 - 18 nisbetinde kibritiyeti hadidin sulu mahlûlü yapılıp, her kütüğün kaldesine bu mahlûlden ve mart, nisan aylarında onar litre dökmek te çok faydalıdır.

Şayet, bunlar yapılmakla beraber, yapraklar tamamen büyüdükten sonra kloroz hastalığı gene görülürse, o takdirde ½ - 1 nisbetinde kibritiyeti hadid mahlûlünü pulverizatör tulumbasile, yapraklar üzerine püskürtmek ve bu ameliyatı 4 -5 gün fasılalarla 2 - 3 defa tekrarlamak çok faydalıdır.

Bağcılara, bağı olanlara tavsiye etmek istediğimiz diğer bir usul de, sonbaharda yaprakların dökülmesini müteabib, çubukları uzunca budayarak, yaralar, çubuklar üzerine 25 - 30 nisbetinde kibritiyeti hadid mahlûlile badana etmektir. Çubuklar genç ise yüzde 18 - 20 nisbetindeki kibritiyet mahlûlü kâfidir.

İhtiyarlamış asma kütükleri üzerinde görülecek kloroza karşı da sakın kuturlarının dörtte biri kalınlığında ve mih tabakasına kadar, yukarıdan aşağı ve meyilli bir şekilde bir burgu ile delikler delmeli ve bu deliklerin içerisini toz halinde kibritiyeti hadid veya halliyeti hadid ile doldurulmalı ve deliklerin ağızları çamurlu toprakla kapatılmalıdır. Ve yahut, toprak yerine 30 - 35 gram toz halindeki kibritiyeti hadidle 20 gram zeytin veya âdi donyağından yapılmış macunun istimali de şayanı tavsiyedir.

İşte bağlarda görülecek kloroz hastalığına karşı yapılacak ve alınacak tedbirler bunlardan ibarettir.

AKŞAM'ın Ziraat mütehassısı

karilerimizin suallerine cevap veriyo

(AKŞAM) ın ziraat mütehassısı her nevi ziraat bahislerine dair sorulacak suallere cevap vermeğe hazırdır. Gönderilecek mektupların üzerine (Ziraat muharriri için) kelimelerinin ilâvesi lâzımdır.

Meyvacılık:

Bahçelerimizde, yetiştirilmesini ehemmiyetle tavsiye etmek istediğimiz çok kıymetli bir meyva frenk üzümü

Frenk üzümünü bahçelerimizde yetiştirmek iki bakımdan mühimdir. Hem güzel bir meyvadır ve hem de meyva ve yapraklarile bahçelerimizi süsler.

Diğer meyva ağaçlarına nazaran, frenk üzümleri hemen her sene muntazam bir şekilde ve çok mikdarda meyva verirler.

Resmimizde görülen frenk üzümü meyvasından yapılan şurub, likörler bilhassa pek nefis ve mükemmel olur. Ezcümle, meyvası taze taze tülbenler içinde sıkılarak elde edilen usaresinden yapılan limonatalar hakikaten çok lezetlidir.

Frenk üzümleri, diğer meyva ağaçları kadar müşkülpesend değildirler. Hemen her toprakta yetişir, çabuk köklenir, topraktan âzamî bir şekilde istifade eder.

Frenk üzümü için en münasib ve muvafık toprak derince, kumsal, biraz da ratıb olan topraklardır. Fazla rütubet ve fazla kuraktan hoşlanmazlar.

Frenk üzümü fidanları duvar diplerine veya bahçenin yol kenarlarına dikilecek olursa güzel, yeşil yaprakları bilhassa yuvarlak, kırmızı meyvalarile bahçelerde, bulundukları yerleri süslerler.

Frenk üzümlerinin üretme tarzları — Frenk üzümleri, daldırma, çelik ve tohumlarile ve yahut ta aşı usullerile üretilir.

Daldırma usulü ile üretmek için, yan dalları toprağa yatırılır, bir ucu toprak haricinde bırakılır. Toprağa yatırılmış, daldırılmış dallar bir sene zarfında köklenirler, bilâhare köklenen kısımlar kesilerek ayrı ayrı yerlerine dikilirler. Daldırma, bir senelik iyi teşekkül etmişlerle ve ilkbaharda yapılır. Daldırma yapılacak toprağın iyi hazırlanmış, gübrelenmiş olması lâzımdır.

Toprağa daldırılan dalın, topraktan dışarı bırakılan kısmın 2 - 3 göz üzerinden budanması lâzımdır.

Çelik ile teksirde, kânunusani veya şubat aylarında çelik alınacak frenk üzümlerinin iyi teşekkül etmiş dallarından 25 - 30 santim çelikler alınır, bunlar boydanboya sıravari dikilirler. Bittabi bu açılan hendeklerin toprağına da çürümüş gübre vermek faydalıdır. Çelikler 20 - 25 santim mesafelerle dikilirler ve bu suretle dikilen çelikler sonbahara kadar mükemmel köklenirler.

Çeliklerin, boylarının üçte ikisinin toprak içinde, üçte bir kısmının da toprak dışarısında kalması lâzımdır.

Sonbahara kadar köklenen frenk üzümü çelikleri pek zayıf olurlar. Bunun için, bunları, en iyisi toprağı iyi hazırlanmış, gübrelenmşi yerlere dikmeli ve buraya dikilecek çelikler kısa olarak budanırlar ve burada iyi ve mükemmel bir şekilde teşekkül ettikten sonra bahçenin asıl yerlerine köklü olarak nakledilirler. Frenk üzmülerine verilecek şekiller, ekseriyetle, kısa veya orta boydur.

Bu şekilde, frenk üzümlerini taçlandırmak, her sene meyva verdirmek için, her sene muntazam bir şekilde budanması lâzımdır.

Böyle muntazam şekli kabul eden altın frenk üzümleri Ribes aureum cinsidir.

Şayet frenk üzümlerinin fazla meyvasından istifade edilmek ve duvar diplerini tamamile örtmek isteniliyorsa, bu takdirde sık ve çalı şeklinde yetiştirmelidir. Frenk üzümlerini ne zaman dikmeli?

Frenk üzümleri o kadar soğuklardan müteessir olmazlar. Binaenaleyh, fidanların sonbaharda dikilmesini daha ziyade tavsiye ederiz. Böyle sonbaharda dikilen fidanlar ertesi ilkbaharına meyva vermeğe başlarlar. Maamafih ilkbaharda da fidanlar dikilebilir.

Fidanların dikilmesinde kaide: Yaralı ve bereli olan dal ve kökler, tamamile keskin bir çakı veya makasla kesilirler, ondan sonra dikilir. Fidanların dikildiği toprağın ayakla hafifçe tazyik edilmesi icab eder.

Frenk üzümlerinden şekerleme, pelte, şarab ve şurublar yapmak matlub ise kırmızı frenk üzümü cinsini tavsiye ederiz.

Eğer çiy olarak yenecek ise beyaz meyvalı frenk üzümü cinsini tavsiye ederiz. Bunun da lezzeti ve kokusu mükemmeldir. Çiy olarak yenmesi pek hoş olur.

Frenk üzümlerine yapılacak tımar ve ve ihtimam hakkında, ikinci bir yazımızla izah ederiz.

Resmimiz, kırmızı meyvalı bir frenk üzümünü göstermektedir.

Okuyucularımızdan ricamız:

On, on beş sual sorarak, zarf içerisine bir de pul leffederek mektupla cevap istiyen okuyucularımıza, tahriren cevap vermek imkân haricinde olduğu gibi, gazetemiz marifetile de sorulacak ziraî meselelerin, azamî 2-3 den fazla olmamasına dikkat edilmesini rica ederiz.

Gazetemizde intişar eden ziraat yazılarının iktibası ve kitap, risale şeklinde neşri hakkı mahfuzdur.

OKUYUCULARIMIZIN SORGULARINA CEVAPLAR

Güller nasıl aşılanabilir?

Kasımpaşa, Ahmed Tan: Güllere tatbik olunan aşı, yaprak vyea göz aşısıdır. Bittabi kalem aşısı da yapılabilir. Ancak, kalem aşısı şimdi yapılmaz, vakti geçmiştir. İlkbaharda yapılması daha muvafıktır. Maamafih sonbaharda yapabilirsiniz.

Göz aşısına gelince: Göz aşısını şimdi de yapabilirsiniz. Göz aşısı hakkında intişar etmiş yazılarımız çoktur, maahaza sonbahara doğru tekrar yazacağız.

Göz aşısını, sürgün ve durgun göz aşısı namile ikiye taksim edebiliriz:

Durgun göz aşısını sonbaharda, sürgün göz aşısını da ilkbaharda yapmalıdır.

Durgun göz aşısını ağustos 15 den, eylûl gayesine kadar yapabilirsiniz.

Durgun göz aşısı yapıdlıktan bir müddet sonra tutar, fakat, fazla sürmez, gelecek sene ilkbaharda mükemmel teşekkül ederek sürer ve güzel güzel güller açar.

Kalem aşısını da, tercihan ilkbaharda yapmanızı tavsiye ederiz. Kalem aşısı yapılacağı vakit donlar geçmesini beklemek lâzımdır. Gerek göz aşısı ve gerek kalem aşıları hakkında zamanında tekrar ve mufassal bir şekilde izahat vereceğiz.

Para Yüzünden...

Aşk ve macera romanı

Nakleden: (Vâ-Nû) — Tefrika: No. 7

Sonra birdenbire sarih bir cümle halinde bağırdı:

— Hicranın mektublarını istiyorum!..

Gözleri kapalıydı. Yalnız kendinin gördüğü mevhum bir insanla konuştuğu belliydi. Sesinde öfke hissediliyordu.

— Şimdi, hemen! İşitmiyor musun? Emrediyorum! Odama git! Sobanın yanında yazı masam var!

Âni bir hareketle, ana kız, başlarını çevirdiler. Yanyana olan iki odanın arasındaki geniş kapıdan sayıklamada tarif edilen masa görülüyordu.

Lûtfi bey, devamla:

— Bulamamazlık edemezsin... mektublar... çekmede... dur, daha gitme... bilmiyorsun çünkü...

Birdenbire sustu.

Hadiye yerinden kalktı. Kocasının elini yorganın üstüne uzattı. Yastığı düzeltti. Sonra kızına dönerek:

— Eğer çekmede Hicran imzalı bir küçük tezkerecik bulursam bile sözlerinin doğru olduğuna delil sayacağım!.. Her şeyi öğrenmenin sırası geldi.

Sonra mukadderatına doğru yürüyen bir insanın vakur tevekkülile ağır ağır yazı odasına geçti.

***

Masanın yanına gelince, arkası sıra ilerliyen Suzana:

— Yaptığım hareketi dürüst bulmuyorsan bile sus yavrucuğum, karışma! Kederim son raddesindedir. Artık her şeyi öğrenmek istiyorum.

— Nasıl dilersen öyle yap, anneciğim!.. Bu suretle içinin rahatlıyacağına eminim. Göreceksin ki babamın sözleri hep hezeyandır. Çekmelerden hiç bir mektub çıkmıyacak!

Kadın, elini tereddüdle uzattı. Ortadaki gözü açtı. Bütün vücudü titreyordu.

Genç kız, babasına karşı olan emniyetinin tesirile, mütebessim:

— Ara... korkma... - dedi.

Hadiye, muntazam konmuş bir sürü evrakı karıştırdı. Fakat bunlar hesaplar, alım satım kâğıdları, iş mektublarıydı.

Tekrar tekrar baktı; lâkin hiç bir şey bulamadı.

Genç kız, ayni sükûnla:

— Devam et, ara... - dedi.

Hadiye, başka bir çekmeyi çekti. Orada da bütün araştırmalarına rağmen hiç bir şey bulamadı. Üçüncü gözden de bir netice hasıl olmadı. Masada başka açılacak, bakılacak yer yoktu. Kadın sevinçli bir feryad kopararak ağlamağa başladı. Bunlar, mesud göz yaşlarıydı!

— Demek sahiymiş? Demek yavrucuğum, senin hakkın varmış!.. Oh ne bahtiyarım!.. Eğer hakikat olsaydı bu ne facıaydı!.. Düşün: Baban beni artık sevmese ben ne yaparım? Halim ne olur?. Ben sırf ikiniz için yaşıyorum! Birinizden birinin muhabbetinizi kaybetsem, dünyanın en bedbaht kadını sayılırım!

Genç kız annesinin neşeyle parlıyan yüzüne bakıyordu. Fakat birdenbire kadıncağızın irkildiğini, gözlerinin karardığını gördü.

— Gene ne oldun, anne?.. Nen var?

Hadiye, mütereddid, ağır ağır:

— Dur! Aklıma geliyor... Eskiden, baban bu masayı aldığı zaman, çekmecelerin birinde gizli bir kapak olduğunu söylemişti. Evet. evet, hatırlıyorum! Bir noktaya basınca tahtalardan biri kayıyormuş! Zaten demin emirler verir gibi konuştuğu zaman, en son cümlesinde: «Dur! Bilmiyorsun!» dememiş miydi? Bu marifetli dolaba dair izahat vermek istediği belliydi.

Asabiyetle masaya iğildi. Kâğıdların arasına parmağını hırsız gibi sokarak sağı solu karıştırmağa başladı. Artık ağlamıyordu. Göz yaşları yanakları üzerinde kurumuştu.

Elinin altında tahtanın biri kayınca inlemedi bile... Yalnız, gözlerini, ânî bir çığlık, büsbütün kararttı. Sabit nazarlarla gizli oyuğa bakıyor, orada bir deste eflâtun zarfın bulunduğunu görüyordu. Hafif bir menekşe kokusu genzini doldurdu.

Ne söylediğini bilmeden mırıldandı:

— Mektublar... Suzan! Bak... Mektublar...

Elini uzatıp kâğıdları aldı ve tekrarladı:

— Mektuplar varmış işte Suzan!

Kâğıdları hırsla avuçlarına alıp yürüdü.

Bir koltuğa oturdu. Gözlerini uğuşturarak kekeledi:

Sesi, ahenksiz, soğuk ve kesikti. Kızının yavaşça yaklaştığını fark bile etmedi. Zarflardan lâlettayin bir tanesini açtı ve imzaya baktı:

«Hicran»

Artık ıztırabın gayesine öyle ermişti ki, ruhuna inen bu darbelere isyan etmek mecali dahi kalmamıştı! Başı avuçlarının içinde, kucağında duran mektubları arka arkaya okudu. Tarihlere baktı:

— İki sene oluyor! - dedi.

Ben de sizin gibi düşünüyorum. Birbirimizi sık gördüğümüz halde mektuplaşmanın da ayrı bir zevki var. Bu kâğıdlar, geçmiş günleri tesbit eden tatlı vesikalardır. Senelerden sonra insan onları çekmesinde bulunca, yaşanmış günleri birdenbire hayat bulur...

Bana sık sık yazın... İşte sizin sevdiğiniz isimle imza atıyorum...

Hicran

Hadiye mırıldandı:

— Bu kadın kim?

Elile ittiği kâğıd yere düştü. Öteki mektubu okumağa başladı:

Yazdığınız gibi, beni gördüğünüz saatler hakikaten hayatınızın en mesud anları ise, emin olun ki ben de sizin yanınızda bulunduğum zamanlar son derece bahtiyarım!

Bu hislerimi itiraf ederken aynı zamanda da utanıyorum. Fakat bir şey rica edeceğim; dünkü gibi, iki kapı arasında bileğimi öpmeğe kalkmayınız; görenler olur.

Lûtficiğim, canım!

Mesudum, çünkü seninim!... Birbirimizden ayrılır ayrılmaz yine ilk işim şu satırları yazmak oldu.

(Arkası var)

Eski ve yeni Istanbul

Heybeliada, diğer prens adaları gibi, işkence yeri değildi

Buranın kütüphanesinde dokuzuncu asra aid de bir kitap vardır; bu hazinecik müstakbel İstanbul şehir kütüphanesinde saklanmalıdır

Büyükadanın, Burgazın, Kınalının en bariz tarihî hususiyetlerini teşkil eden feci hatıralar anlattım. Fakat, - Prens adaları arasında bulunmakla beraber - Heybelinin, kör edilen, dili koparılan işkence kurbanlarile alâkası yoktur. Bilâkis buraya gadre uğramamış, ikbal mevkiindeki şahsiyetler, kendi arzularile rağbet ederlerdi.

Bu adanın şöhreti, cinsi gayet iyi olan bakırile başlar.

Bütün kurunuûlâ imtidadınca, Heybelinin bakırı heykeltıraşlarca aranmıştır. Pek makbul olan bu maden, bilhassa Çamlimanı taraflarından çıkarılırdı ki ocak bakıyeleri hâlâ göze çarpmaktadır. Bir çok maruf heykeller, Halki bakırından yapılmıştır.

Heybelinin üç zengin ve büyük manastırından en tanınmışı, sonradan rum ticaret mektebi ve daha sonra rum yetimhanesi olan Teotokostur Bu isim anılınca, akla derhal Bizansın sondan evvelki hükümdarı Jan Paleolog gelir.

İmparator, Jan, burada, çok eski bir manastırın temelleri üzerine yeni bir mabed inşa ettirmişti ki, zevcelerinden en sevgilisini bu ibadethanenin topraklarına gömdü.

Hayatında üç kere evlenen Jan, birinci zevce olarak, 11 yaşındaki Moskovalı Rus prensesi Annayı aldı. O sıralarda veliahddı. Fakat müthiş bir taun, bütün yakın şarkı kırıp geçirmekteydi. Bu salgın hastalık, Beyazıdın bir oğlunu nasıl ademe götürdiyse, Bizansı saraylarında pek sevilen küçük Annanın da ölümüne sebebiyet verdi.

Bunun üzerine, Jan Paleolog 1420 de yeniden evlendi. Bu sefer, Sofi isimli bir İtalyan asilzadesi aldı. Janın artık ihtiyarlıyan babası Manuel, izdivaç münasebetile onu tahta iştirak ettirdiyse de, evlenme mesud netice veremedi.

Sofi, ahlâkça, tahsilce pek iyi bir kız olmakla beraber, çehre züğürdünün biriydi. Genç İmparator ona bir türlü ısınamadı; karısını hakikî zevce olarak kabul etmedi. Zavallı Sofi ise, Janı fevkalâde sevmişti. İçlendi, içlendi durdu...

Halbuki o, ne büyük fedakârlıklarla buraya gelmişti. Papa, - mezhebini muhafaza etmek şartile - başka silkten olan bir kocaya varmasına müsaade etmişti... İmparatoriçe, burada, altın kafeste kapalı bir kuş gibi yaşıyordu. Kocasının kendisinden nefret ettiğini görerek altı sene müddetle tahammülfersa bir hayat yaşadı.

Nihayet sabrı tükenip bir gece, saraydan kaçtı. Galataya, Cinevizlilere iltica etti. Bu İtalyanlar, nefret ettikleri Bizanslılara bir oyun oynamak için, kendi ırklarından olan İmparatoriçeyi bir kadirgaya bindirdikleri gibi memleketlerine aşırdılar. Sofi, Cenevede krallara mahsus bir ihtişam içinde karşılandı. Fakat karaya çıkar çıkmaz, aşkının iztırabını oyalamak üzere, münzevî bir manastırın sükûnuna koştu...

Şayed İmparatoriçenin hareketi başka türlü olsaydı, Galata tüccarları, hükümdarın hususî işlerine müdahalede bulundukları için her halde başlarına müthiş bir belâ açarlardı...

Bununla beraber, genç güzel, çapkın bir erkek olan Jan ikinci zevcesini böylece atlattığına memnun olarak, bu sefer de Trabzon prensesi Mariyi aldı. Komnen ailesinden olan bu kızın diğer kardeşleri de ayrı ayrı mühim şahsiyetlerdi. Meselâ bir hemşiresi Türkmen prensi Cihanşaha varmış; diğeri Sırp prensi Jorj Brankoviçle evlenmişti. Biraderi Kalo Yuvan ise bilâhare öz babasını öldürerek kendini Trabzon İmparatoru ilân etti.

Her taraftaki hükümdarlarla sıhriyet halinde bulunan genç kadın, [illegible]

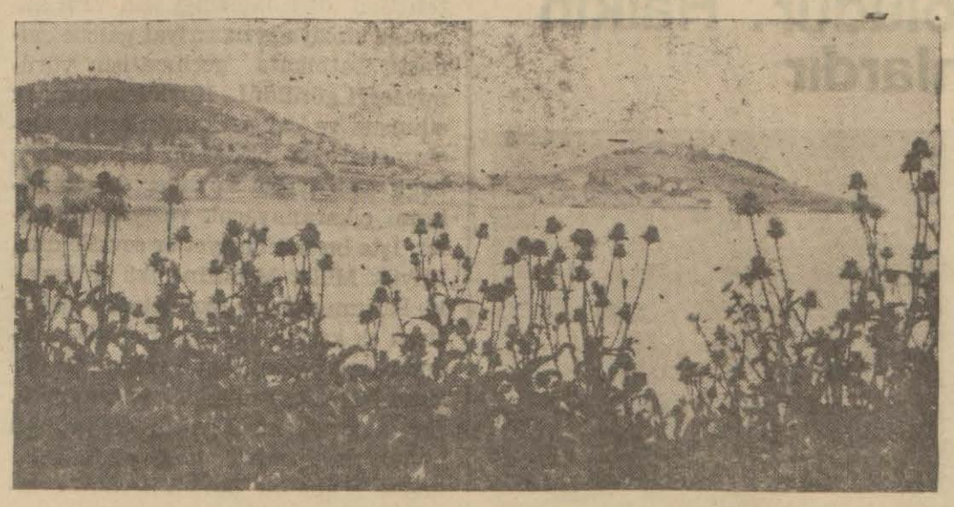

Heybeliada

bir zekâsı vardı; hazır cevaptı. Muasırlarının iddiasına göre, devrin en cazib prenseslerindendi.

İmparator, yeni karısını fevkalâde sevdi. Fakat felek, gene de uzun müddet mesud yaşamalarına fırsat vermedi.

İmparator Janın saltanatı esnasında, Osmanlı Türklerinin devleti, baş döndürücü bir süratle ilerliyordu. Hükümdar, sükûna kavuşmak için Osmanlılara gerek paraca, gerek Karadeniz sahillerinde şehirler vermek suretile fedakârlıklarda bulundu. Vakit kazanmak istiyordu. Plânları vardı.

Bunun için, izdivacının hemen senesinde, (1427) de biraderi ve halefi Konstantinin (yani son Bizans İmparatorunun) ziyaretinde bulunmak üzere bir sene müddetle Moraya gitti.

Fakat asıl büyük seyahati 1437 senesinde 700 kişilik bir maiyetle Venediğe müteveccih oldu. Zira, 1435 den itibaren, Türkler, cidden müthiş bir tehdid halini almışlardı. Jan, Bizansla garbi biribirinden ayıran dinî ihtilâfları ortadan kaldırmak, garb âleminin Bizansa yardımını temin etmek istiyordu. Mutantan istikbal merasimine rağmen, arada mühim prensip ihtilâfları zuhur etti. Senelerce münakaşalar sürdü. Fakat Janın birleşmek hususundaki azmi katî ve samîmiydi. Nihayet 1431 de iki kilisenin birleşmesi katî surette karar altına alındı. Fakat bu anlaşmaların asıl neticesi hasıl olamadı. Siyasî bir muvaffakıyet elde edilemedi. Papa, Bizanslıların imdadına kâfi kuvvet yollıyamadı.

Jan Hünyad hüsnü niyet sahibi ancak mahdud mikdarda ehli salib buldu. Varna mağlûbiyeti sekizinci Janın ümidlerini kırdı; hele 1448 deki Kosva muharebesi bütün emellerini mahvetti. Nitekim bu Türk zaferinden on dört gün sonra öldü.

İmparator, 1440 da İtalyadan payitahtına döndüğü zaman Mari, bir kaç gün evvel ölmüş bulunuyordu.

İşte siyasî mücadeleler içinde geçen bu aşktan Heybeliye bir hatıra kalmıştır. Heybeliada manastırındaki meryem ibadethanesi - on beşinci asır müverrihlerinin söylediklerine göre - İmparatorun çok sevgili refikası namına yapılmıştır. On yedinci asırda manastırı silip süpüren büyük yangına rağmen bu ibadethane olduğu gibi kalmıştır.

***

Dördüncü Mehmed zamanında yirmi sene müddetle Avusturya elçiliği yapan Nikosyos Panagiotaki dinine ve ırkının kültürüne hizmet etmeği düşünerek Heybeli manastırını da ihya etmiştir. Zamanının bütün şark ve garb kültürüne âşina olan ve muhtelif lisanlar bilen bu zat Köprülü Ahmed paşa zamanında Babıâli baş tercümanlığına nasbedilmişti. Hizmetlerine binaen Fener patrikhanesince en mühim şahsiyetlerden sayılan Panagiotaki 1673 de Osmanlı ordusu karargâhında ölünce dördüncü Mehmed, naaşını tahnit ettirerek buraya muazzam merasimle gömdürmüştür.

Manastır, diğer bir inhitat devresinden sonra 1796 da Aleksandr İpsilanti isimli bir baş tercüman tarafından gene baştan başa ihya edildi.

***

Güstav Şlumbergerin, Adalara dair kitabında yazdığına nazaran:

«Manastırın kütüphanesi tedbirsizce peşkeşlere ve gizli kalmıyan aşırmalara rağmen birçok kıymetli basma ve yazma eserlerle doludur. Bir tanesi dokuzuncu asıra aid, binaenaleyh fevkalâde mühim olan bu kitaplar yüz elli cildden fazladır.»

Bu münasebetle şunu da hatırlatmak lâzımdır ki, artık bundan sonra olsun bu gibi eserlerin lâkayıd ellerde tedbirsizce peşkeşlere maruz kalmaması lâzımdır. İstanbulun müstakbel umumî kütüphanesi bütün İslâm menabiinden, millî menabiden gelecek eserlerle olduğu gibi, böyle kıyıda köşede kalmış, yarı unutulmuş, fakat cidden kıymetli eserlerle de süslenmelidir.

Ortodoks mezhebinde olanlar da, bu kitapların şimdilik pek emin bir yerde mahfuz kalmasını ve ileride şehir kütüphanesinde mahfuz kalmasını elbette can ve gönülden istiyeceklerdir.

Yürük Çelebi

BULMACAMIZ

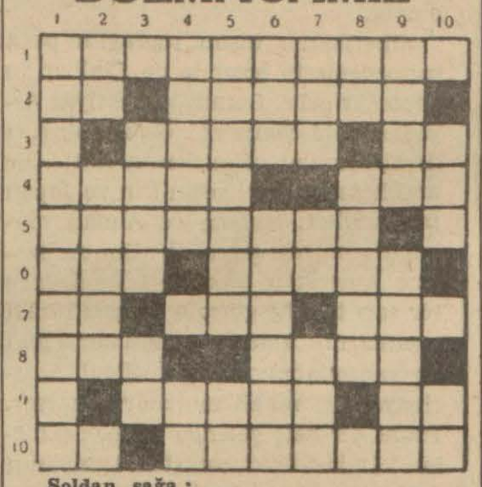

Soldan sağa:
1 — Hareme girebilir.
2 — Güzel sanat - Bir cins deri.
3 — Ahmak - Başına «İ» konursa büyük olur.
4 — Efsane - Otomobil parçalarından.
5 — Kadıköyde bir semt.
6 — Taneleri çok bir meyva - Misafir.
7 — Başına «İ» konursa fena değil - Tuzak - Bir nevi içki.
8 — Kabile - Yemek.
9 — Usul «argo» - Nida.
10 — Vilâyet - Hâlik.

Yukardan aşağı:
1 — Hasad mahalli.
2 — Utanma - Şaşılacak şey.
3 — 100 sene - Erkek.
4 — İş ehli - Kamer.
5 — Muhakkak - Sonuna «Z» konulsa bir nevi bando olur.
6 — Okuması olmıyanlara verilen bir rütbe - Tabib.
7 — İngilterenin bir parçası - Boy değil - Valide.
8 — Lâhza - Baba kardeşi.
9 — At cambazhanesi - Bir ilim.
10 — Bir peygamber ismi - Kısa zaman.

Geçen bulmacamızın halli:

Soldan sağa:
1 — Taşatmak, 2 — Ulûfe, Kasa, 3 — Falaka, San, 4 — Ecel, Panik, 5 — Ya, Usare, 6 — Sarkık, 7 — İdiş, Ur, 8 — Esmer, Ada, 9 — İl, Ahyanen, 10 — Sirk, Aleni.

Yukarıdan aşağı:
1 — Tufeyli, İs, 2 — Alaca, Deli, 3 — Şüle, Sis, 4 — Afallaşmak, 5 — Tek, Eh, 6 — Apukurya, 7 — Ak, Asır, Al, 8 — Kasnak, Ane, 9 — Sair, Eden, 10 — Manken, Âni

Yazan: Sermed Muhtar Alus

Tefrika No. 93

NANEMOLLA

Merkez kumandanı, zaptiye nazırı derhal etrafa kanunlar; polisler, zaptiyeler koşturarak o gün öğleden evvel, İrfanı Koskadaki konağında, öğleden sonra da Zincirkıranı Aksarayda, İspanakçı viranesindeki evinde yakalamışlar, yakapaça, Sirkeci önündeki (Pesendire) vapuruna tıkmışlardı.

Merkez kumandanlığı ve zaptiye nezareti seryaverleri hemen saraya koşup merkumların derdest edildiğini, vapura tıkıldıklarını, geminin hareket etmek üzere bulunduğunu, şedid muhafaza altında olduklarını başmabeyinci vasıtasile hünkâra iblâğ etmişlerdi.

Yalnız merkez kumandanlığına ve zaptiye nezaretine emir salınmamıştı. Beşiktaş, Aziziye, Şişane, Unkapanı, Vefa, Şehzadebaşı, Hasanpaşa nizamiye karakollarına saraydan ayrıca yaverler, hünkâr çavuşları koşturulmuştu.

Zincirkıranla Nanemolla (Pesendire) ile Çanakkaleye yollana dursunlar, etrafa yayılanlardan dönen dönene; bilvasıta, huzura işgüzarlığını bildiren bildirene:

— Zincirkıran namı şeriri derdest zımnında Galata, Balıkpazarı, Tavukpazarı, Yenikapı, Langa, Yedikule meyhanelerini, bir manga zaptiye ile sıkı fıkı taradım. Padişahımın baş göz sadakası olsun, iki de beygir çatlattım ama habisin izini keşfettim. Avni hakla ve sayei şahanede bir iki saate kalmıyacak, yakalayıp buraya getireceğim...

— Kömürcü, Arkadi, Zurefa, Yüksekkaldırım, Büyük Ziba, Küçük Ziba, Yenişehir, Papasköprü, Kirlidere... alayını, köşe başlarına, sokak içlerine gözcüler koyarak, hallaç pamuğu gibi attık. O esrarkeş ve kuttaı tarik serseri dün gece Arkadideki Fil Peruzun umumhanesindeymiş. Sabahleyin erkenden çıkmış, fakat akşama gene gelecekmiş. Refakatimdekilerden ikisini evin bodrumuna soktum. Sayei zillullahide iki üç saate kadar hayd avucumuzdadır!..

— Beşiktaşta, Hayreddin iskelesindeki esrarkeş kahvesini (eller yukarı!) diyip bastım. İçerideki itleri sorguya çekerken tezgâhın altından, ayaklarımızın arasından bir şey dışarı kaydı. Köpek zannettim, halbuki İrfan karmanyolacısı değil miymiş?. Dışarı fırlamadan hergelenin cumburlop denize atlaması bir oldu. Dan, dan, dan, altıpatlardaki kurşunların altısını da sıktım. İtoğlu it suyun yüzüne çıkmadı; muhakkak dibuhu oldu...

Bu uydurma haberleri getirenlerin kimi mabeyin müşürünün odasından kovulmuş, kimi Valide sultanın başağasından ve ikinci musahibden bir kaç tokat yemiş, (denize kurşun sıktım, dibuhu oldu) diyen gibilerde rütbeleri bir derece indirilerek saraydan dehlenmişti.

.....

Konak basılıp, parmaklar tabanca tetiklerinde, (Davranma şaki!) diye İrfan öne katılarak, ite kaka kapıdan çıkarılınca, evlerden ırak Dilruba kalfanın sol tarafı uyuşuvermiş, üst kat sofada, kuru tahtanın üstünde sırtüstü kalıvermişti.

— Rıza bey evli barklı, çoluk çocuk sahibi adam. Gelinlik kızı, rüşdiyede oğlu, kucakta da bir tosuncuğu var. İspanakçı viranesindeki dört odalı, kira evinin içi cenaze çıkmıştan beter. Feryadı figan, vaveylâ...

Bu gibi felâketler başlarına ilk gelmiyor. Böyle kaç kere kapısına dayanıp alıp götürmüşler, ta nereleri boylatmışlarken, kadıncağız ve çocukları hâlâ kanıksayamamışlar, alışamamışlar, gene ağlamalar, hıklamalar...

.....

Zincirkıran, bu gibi zuhuratlara alışkın, idmanlı; bu yolun kurdu olmuş.

Vapur Sirkecide demirini alıp, Sarayburnunda dümen kırıp Marmaraya burun verir vermez, kaptan yerinin altındaki iki küçük kamaradan birinin kapısı açılmış, Rıza bey çıkmıştı.

Kapı önünde, dört kahveci iskemlesinde karşılıklı sigara çeken mülâzimsani Sırım Osman ağaya ve maiyetindeki çavuşla iki onbaşıya, gayet lâkayd, hattâ güler yüzle:

— Bu da bu kadardır işte, Akdenize doğru Marmarayı tuttuk. Ellerinden geleni ardlarına koymasınlar... Köçeklikten mabeyinciliğe çıkma bir ineğin yüzünden de tardolduk, kalebendliğe gidiyoruz. Daha ileri varıp ipe de çekemezler ya!.. dedikten sonra yukarı seslenmişti:

— Rizeli!.. Salih kaptan!.. Merhaba!..

Kaptan efendi aşağıya bakmıştı:

— Rıza beyciğim, aslan, sen miydin posta edilip o getirilen?. Gene yolculuk mu esti?

Eskiden tanışırlardı. Zincirkıranın Bosnaya, Giride, Havrana sürülüşlerinde, Karadağdaki Bar limanına, Hanyaya, Beyruta (Kayseri) ve (Canik) vapurlarile beraber sefer etmişlerdi.

Salih kaptan hemen aşağıya inmiş, kucaklaşmışlardı:

— Aldırma, olagandır; hem de sen alışkınsın aslan!..

— Umurumda değil, anasını satayım!..

Zincirkıran kılıcından, rütbesinden, muharebe meydanlarında göğsüne takılan nişanlarından ve madalyelerinden olmuş. Akâ kalesine gidiyor. Artık kimden pervası olur?

Köçek mabeyinciden, saraydan, kuş beyinli arablardan, hatta hünkârdan girişip ağzı açıp gözü yummuş, olanı biteni olduğu gibi anlatmıştı.

Rizeli Salih kaptan da erkek adamdı. O da silleye uğramışlardandı. (Mahmudiye) firkateyni hümayununda (üç ambar süvariliği) (1) payesile ikinci süvari iken, bahriyeye memur, ferik rütbesindeki yalabuk şehzade Mahmud Celâleddin efendiye tazimde kusur etti, (necabet penahım, devletlim) diyecekken (beyim) dedi diye üniformaları alınmış, senelerce yoksuzluk içinde yaşadıktan sonra Bahriye nazırlığına gelen Sakızlı Esad paşanın himayesile (İdare aziziye) vapurlarına kapılandırılmıştı.

Zincirkıran, bu babda usta. Sırım ağaya ve yanındakilere de candan bulunuyordu:

— Osman ağa birader, çavuş hemşerim, onbaşı arkadaşlar!.. diye hitabda...

Tatlı söz yılanı bile delikten çıkarır... Onlar da ona karşı gayet iyi muamelede.. Tardlığına, kılıçsız ve formasızlığına bakmıyorlardı.

İnsan adamlarmış. Gayet edeb dairesinde bulunuyorlar, âmir karşısında imişler gibi feslerini düzelterek, ceketlerini ilikliyerek, esas vaziyeti alarak el kavuşturuyorlardı.

Kabahatleri ne?. Emir kulları...

Hava, gereği gibi kararmağa başlamıştı. (Pesendire) Silivri önlerini bulmak üzereydi.

Zincirkıran açmadan evvel, Salih kaptan hazırlığı tamamlamıştı.

Rakı binlikleri ortaya kondu. Galatadaki Kuşlunun meyhanesi, Kuledibindeki Pirinççinin gazinosu mu bu?

Üç dört marulla bir kaç hıyar, bir iki baş taze sarmusak, kese kâğıdında tuz ortaya getirildi.

Rakıya yanaştılar. Rıza bey, Sırım Osman ve arkadaşlarını da çağırdı:

— Gelin din kardeşleri, hemşeriler, arkadaşlar!..

Omuzlarından yakalayıp hepsini araya çekti; devrim oldular. Hep birlikte çekmeğe başladılar..

Sırım Osman Ezirgânlı imiş. Memleket havasını tutturdu:

Ezirgânda bir kuş var
Kanadında gümüş var...

Çavuş Şamlı; yalellerden sonra:

— Entelmümenna yaraşa, vfi visaleh

Onbaşılardan ikisi de Anadoluluı

Zeynebim Zeynebim, ballı Zeynebim
El düşman içinde şanlı Zeynebim!

Diye başladılar, (Rakı bitti mi?) demeğe.

Sırım Osman ağanın aklı çoktan çelinmişti. Kafayı yaptıktan sonra tutturdu:

(Arkası var)

(1) Bahriye miralayliğile miralaylık arasında bir rütbe.

Amerikanın büyük okyanusa açılan kapısı: San Fransisko

San Fransisko Amerikanın en büyük sefahet ve eğlence şehridir

Bu şehir çinli ve japonlarla doludur. Halkın yarısı sarı derili insanlardır

Otobüsümüz gayet uzun bir köprüden geçtikten sonra şoför bağırdı:

— San Fransisko...

Çocukluğumda en ziyade merak ettiğim, başımın içinde bir rüya gibi yaşıyan, Türkiyeye en uzak şehirlerden biri: San Fransisko... Parise «ışık şehri» denildiği gibi Amerikada da San Fransiskonun adı köprüler şehridir. Sağa bak uçsuz bucaksız asma köprüler, sola bak gene köprü. Önünüz köprü, arkanız köprü...

San Fransisko, Nevyork ve Şikago gibi Amerikanın en yüksek binalı şehirlerinden biri... Meşhur Golden Gate köprüsünün önünde durduk. İşte dünyanın en büyük asma köprülerinden biri... Köprünün başında bu fen harikasını yapan Yahudi mühendisin ismi yazılı...

San Fransisko Nevyork kadar dağınık olmadığı için sokaklar hıncahınç dolu... Dünyanın her tarafından gelen bambaşka ırklara, milletlere mensub milyonlarca kişi omuz omuza yürüyor.

Amerikanın iki büyük sahil şehri vardır. Biri Nevyork... Burası Atlas Okyanusunun kapısıdır. Amerikanın Avrupa ile alâkası, işleri, girdi çıktısı daima bu kapı ile görülür. Amerikanın öbür sahilinde, büyük Okyanus ve Uzak Şark kapısı da San Fransiskodur.

Bunun için Amerika Nevyorka verdiği ehemmiyet kadar, belki ondan da fazla San Fransiskoyu düşünür. Çünkü Amerikalıların işleri daha ziyade Uzak Şarkla, Havay adaları ile, Büyük Okyanustaki Amerikan adalariledir. Amerikanın Uzak şarka verdiği ehemmiyet Avrupadan fazladır. Sonra bu ehemmiyet vermenin mühim bir sebebi daha vardır. Amerika Avrupadan kendisine hiç bir tehlike gelmiyeceğine kanidir. Fakat Uzak Şark böyle mi? Amerikada muharebe denilince Uzak Şarktan, Büyük Okyanustan gelecek tehlike düşünülür.

Bunun için Amerika Büyük Okyanus kapısı olan San Fransiskoya Nevyorktan çok daha büyük bir ehemmiyet verir. Amerikanın Büyük Okyanus sahilindeki deniz kuvvetleri, Atlas Okyanusu kıyılarındaki deniz kuvvetlerinin bir kaç mislidir.

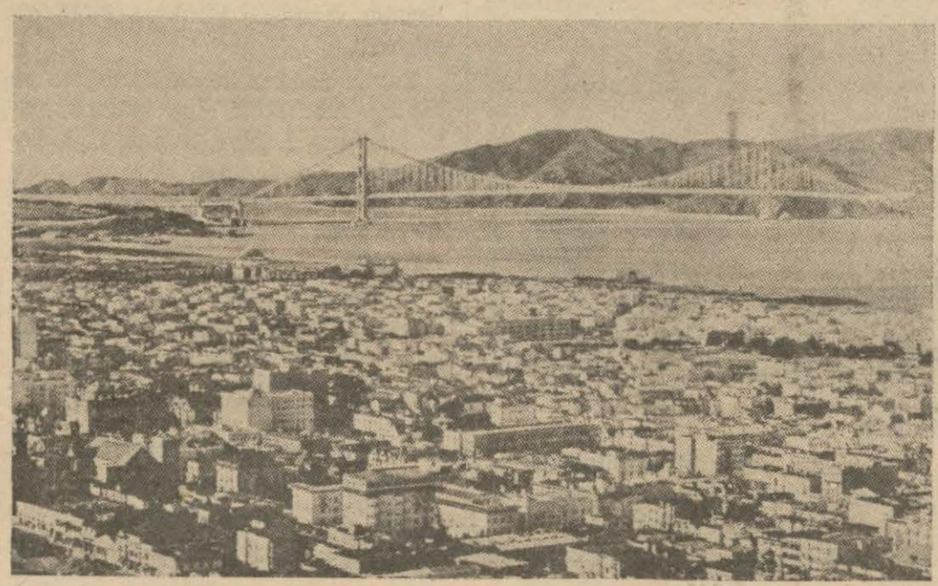

San Fransiskonun umumî görünüşü ve Golden Gate köprüsü

Limanda faaliyet

San Fransiskoda rıhtıma indiğimiz zaman kendimizi Nevyorkta sandık. Büyük transatlantiklerden kimi hareket etmek üzere... Yolcularını geçirmeğe gelen yüzlerce, binlerce insan... Büyük bir telâş içinde vapurlara girenler... Sahilde kalanlar arasında, uzaklara gidecekler için göz yaşı dökenler...

Bu uçsuz bucaksız rıhtımların Nevyorktan bir tek farkı var. Oradaki Queen Mary, Normandie, Bremen, Avrupa gibi büyük transatlantikler Avrupaya kalkmak üzere hazırlanıyorlar. Buradaki gemilerin gidecekleri yerler ise Havay adaları, Çin, Japonya, Singapur, Şanghay, Manilla, Tokyo...

İşte Şanghaya hareket etmek üzere bulunan meşhur Prezident Ruzvelt transatlantiği. Vapurda son kampanalar çaldığı için yolcularını geçirmeğe gelen bütün halk rıhtıma dönmüş. Yolcular vapurun güvertesinde...

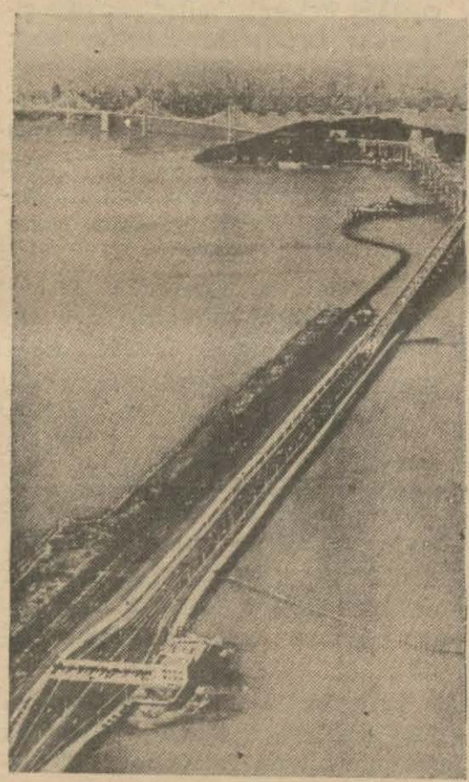

San Fransiskoya köprüden giriş

Rıhtımdan bağıranalr var:

— Honoluludan mektub yaz...

— Şanghayda kendine dikkat et... Amcan seni karşılamağa gelecek ya... Dikkat et... Amcanı 15 senedir görmedin... Belki tanıyamazsın...

Vapur acentası yolcular ve onları uğurlamağa gelenler için büyük ses büyütücü borular getirtmiş... Herkeste bunlardan birer tane var... Rıhtımdan vapura, vapurdan rıhtımdakilere bunlarla sesleniyorlar.

Çinli ve Japon kalabalığı

Limandan sonra iç sokaklara dalıyoruz. Çinli ve Japon kalabalığı bizi hayretlere düşürüyor. Hemen hemen halkın yarısı Çinli ve Japon... Bu da sebebsiz değil. Karşı taraf Çin ve Japonya... Dünyanın her tarafında Amerika denilince akla para memleketi gelir. Bir çoklarının başları içinde Amerikanın taşı toprağı altındır. Bir kere buraya kapağı attınız mı? Servet elinizde demektir. Yeryüzündeki yüz milyonlarca kişi böyle düşünür. Halbuki bilmezler ki bugün Amerika da, dünyanın her tarafı gibi sıkıntı ve parasızlık içindedir.

Biz bile Amerikaya gittiğimiz zaman yeni dünyayı zengin bulacağımızı sanmıştık. Halbuki sokakta Amerikan dilencisi bizden para isteyince şaşırdık kaldık. Amerika ve dilenci... Ne münasebet?.. Amerikalı zengin değil mi? İlk düşünüşte Amerikada dilenciye raslamak insanın aklına gelmiyor. Hele insanın Amerikalı dilenciye para vermesi pek garib oluyor.

Amerikanın taşını toprağını para zannedenlerin başında da Çinliler ve Japonlar gelir. Bunun için ihtiyar Asyadan yeni dünyaya oluk oluk sarı derili insanlar gelmişlerdir. Hattâ bir aralık Amerikaya gelen Çin ve Japon muhacirleri, İtalyan ve Alman muhacirlerini bile geçmiştir. Bunun üzerine Amerikan hükûmeti kendisince bir sarı tehlike görmüş ve sarı renkli insanların Amerikaya muhacirliğini bir kanunla menetmiştir. Şimdi Amerikaya sarı renkli muhacir gelmiyor. Fakat bir kere gelenler bir çok şehirleri kâmilen doldurmuştur. Dünyanın en büyük Çin mahallesi San Fransiskodadır.

Sefahet şehri

Çin ve Japon kadınları San Fransiskonun sefahet âlemlerinde pek meşhurdurlar. Burada hakikaten son derece güzel ve asrî Çinli ve Japon kadınlara raslıyabilirsiniz. Los Angelesteki bir dostumuzun yazdığı bir mektubla ahbab olduğumuz bir San Fransiskolu gülümsedi:

— Sarı derili kadınlar burada pek ateşli olarak tanılırlar. dedi.

Zaten Amerikada San Fransiskonun eğlence ve sefahet âlemleri pek meşhurdur. Hele 30 sene evvel burası tamamile bir sefahet şehri imiş... Halk arasında dolaşan hikâyelere nazaran 80 sene evvel bazı kadınlar kendi kocalarını arkadaşlarına:

— Tavsiye ederim... Dünyanın en mükemmel erkeğidir... diye tavsiye ederlermiş.

30 sene evvel müthiş bir zelzele bütün San Fransiskoyu yıkmış. Halk bunu semavî bir âfet addetmiş. Bu zelzeleden sonra bir çokları korkudan

(Devamı 13 üncü sahifede)

Hikmet Feridun Es

San Fransiskoda mahpuslar adası Alcatraz

ORMAN DERDİ

Büyük Millet Meclisinde çok kıymetli bir müzakere

Ankara 14

Bu çok eski bir derttir. Nasıl olacak? Ormansız kalacağız endişesile dört yıl evvel yeni bir orman kanunu hazırlanmağa başlandı, nihayet 1936 da bir yeni orman kanunu çıkarıldı. Fakat düşünceler ve işler ifrattan, tefritten kurtulamadığı için yeni kanunda en ziyade nazariyat galebe çalmıştı. Tatbikata geçince işin yürümiyeceği görüldü!.. Köylüler yakacak odunsuz ve çalısız kalıyorlardı. Geçinmeleri çok iptidaî bir kerestecilige bağlı olan başka köylüler de ekmeklerini çıkaramıyacak vaziyete düştüler. İşte bu mecburiyetler sevkile dün, Büyük Millet Meclisine iki yıl evvelki kanunun bazı maddelerini değiştiren ek kanun ve uzun müzakerelerden sonra yeni Ziraat Vekilimizin düşünceleri kabul edildi, ek kanun çıktı. İki yıl evvel nazariyatın doğurduğu kanun daha pratik hale geldi, geldi amma acaba bu orman derdini ortadan kaldıracak mı?

Meseleye müsbet cevab vermek çok zordur. Orman kanununun değiştirilen maddeleri pratik ve ekonomik düşüncelerin mahsulü olduğu için iki yıldır köylülerin düştüğü sıkıntılar mutlaka azalacaktır. Yeni Ziraat Vekilinin en ziyade köylü kütlesine yardım niyetile samimî olarak söylediği sözler ümit verici mahiyettedir. Fakat orman hastalığı o kadar kök salmış bir derttir ki bunun kolay kolay sökülüp atılabilmesi pek zordur.

Yüksek meclisteki arkadaşlarıma söylediğim gibi gazete ve matbaa hayatı arasında benim bir de kerestecilik ve dolayısile orman işletmeciliğim vardır. Yazı yazmak ve yazıları basmak alâkası görünmeyen bu sanata, Abdülhamid zamanında eli kalem tutanlara karşı gösterilen zorluk ve tehlikeli tehdidler yüzünden bir tecrübe yapıp gazetecilik ve matbaacılık mesleğinden ayrılmak istemiştim. Mülkiye mektebinde sınıfın birincisi sevgili arkadaşım Mehmed Arif padişah sarayında mabeyinci olmuştu. İstanbulda Ahırkapıda bir kereste fabrikası kurdurmuştu. Abdülhamid odun ve tahtaya taallûk eden bu işten olsun kuşkulanamazdı. Mehmed Arifin bir kaç arkadaşile tesis ettiği bu fabrikaya beni şerik ve müdür almışlardı. Fakat ne olur ne olmaz, yeni iş inkişaf edinciye kadar matbaayı dağıtmamıştım.

Ahırkapı fabrikası zannederim memleketimizde ilk kurulan makineli kereste sanat müessesesi idi. Adı «Osmanlı Darüssınaası» idi. 1315 - 1899 da işin içine girince ve yeni getirilip kurulan marangozluk ve bıçkı makinelerile karşılaşınca her şeyden evvel fabrikaya iptidaî madde, yani orman mahsulü kütük yetiştirmek lâzım olduğunu anladık. Bunun iki yolu vardı, birisi Romanyadan sal halinde kerestelik serenler getirmek, diğeri bizim ormanlardan kütük taşımak idi. Evvelâ ikinci şıkka el attım.

Şeriklerin kararile Bilecikte bir kereste müzayedesine girdik. Bilmem kaç bin metre mikâbı kütük kesmek ve taşımak mukavelesini yaptık. Karaköy istasyonunda bir idarehane barakası çattık. Köylüler çam kütüklerini getirmeğe başladılar; vagonlarla Haydarpaşaya yollanıyordu. Bir taraftan da Galas yolile bir büyük çam seren salı getirttik. O zaman ormancılığın içyüzünü gördüm ve anladım. Bu hususta bana hocalık eden fabrikanın umumî müdürü nazariyatçı bey değildi. Karadeniz kıyılarımızın en uzaklarında, Hopadan çıkıp Romanyada Galasta kerestecilige girişmiş, tüccarca ve pratik kerestecilik öğrenmiş Köseoğlu Vasfi idi. Şimdi bu muhterem ihtiyar Hopadadır, sükûn içinde yaşar.

Anadolu ormanlarından, yahud Tuna kıyılarından sal ile gelecek kütükleri İstanbulda biçmekle asla kâr edilemiyeceğini Hopalı Vasfiden öğrendim. Fakat fabrikadaki nazariyatçı umum müdüre ve onun ihtisasına iman eden diğer şeriklere lâf anlatamadım. Ufacık sermayemi geri alıp kerestecilikten çekildim. Okuyucularıma bunları anlatışım teknik sahibiyim, mütehassısım diye geçinenlerin nazariyat nevinden ileri sürdükleri iddialarının tatbikata geçince hiç bir zaman işletme ve idarede muvaffak olamıyacaklarını göstermek içindir.

Daha ziyade nazariyata müstenid olarak çıkan son orman kanunumuzda çok tatbikat noksanları vardır; bu kanun 1934 de hazırlanmağa başlanmıştı. Benim de içinde bulunduğum bu encümen, Meclis intihabatının yenilenmesi hasebile 1935 de başka arkadaşlardan mürekkeb kurulmuştu.

Şimdi ne oldu? İki sene uğraşıldı, kanun çıkarıldı, tatbikata gelince çok acıklı taraflar tebarüz eyledi ve pazartesi günü Meclisin umumî heyet içtimaında son orman kanununu değiştiren maddeler okundu ve kabul edildi.

Yeni Ziraat Vekili işi yalnız theorie bakımından değil, ticaret ve okonomi ve pratik cebhelerinden dahi çok iyi incelemiş olduğu için kanunu değiştiren maddeler hakkında izahat verirken beni son derece sevindirdi. Bu sevincimi meclis kürsüsünden de söyledim. Orman işletmesinde yalnız teknik nazariyatına dalmaktaki mahzurları ve tehlikeleri 1900 yılında Karaköy ve Bozöyük ormanlarında kerestecilik yaparken hissetmiş ve ömrünü Romanyada kerestecilik ile geçirmiş ihtiyar dostum Köseoğlu Vasfinin söylediklerile daha 38 yıl evvel bunu görmüş ve anlamıştım. Çıkan pazartesi günü Ziraat Vekili Faik Kurdoğlu ayni prensipler üstünde izahat verdi. 38 yıl evvel bana ormandaki ağacın yalnız gövdesi kesilip üst tarafı atılmaz demişlerdi; kereste fabrikaları İstanbulda kurulmaz, orman içinde yapılır demişlerdi. 1900 yılında işleyen Ahırkapı fabrikasının yerinde şimdi yeller esiyor. Oraya sermaye koyanlar, sermayeleri eski tabirle kediye yüklettiler.

Bu meselede Ahırkapı fabrikası, ufacık katre nevinden bir misaldir. Memleketin umumî ormanlarını işletmek ise pek çok büyük bir iştir. Yukardaki yazdığım iki pratik prensipten birisi bizde oldu, yani kereste fabrikaları orman içindedir; fakat onu işletip kereste yapan ve satanlar ormanı düşünmezler, yalnız piyasaya çıkaracak tahtayı yapmakla meşguldürler ve sade kârlarını düşünürler. Yeni Ziraat Vekilimiz muttasıl kâr peşinde koşan ve her sene kereste fiatini yükseltip zengin olmağa uğraşan kereste fabrikacılarına karşı tedbir alacaktır; ormanlarımızda uzun yılların yetiştirdiği ağaçları fabrikatörlerin devirip sade gövdesinden tahta çıkarmakla iktifa etmelerine müsaade etmiyecektir. Bu sayede kereste pahalılığının önüne geçecek, hem yerlerde çürümeğe mahkûm bırakılan ağaç fazlalarını ayni kereste fabrikatörlerine kullandıracaktır.

Amma onlardan kutur ufaklığı hasebile kereste olmazmış, madenlerde lâzım serenleri hazırlarlar, ambalâj sandıklarına lâzım dar tahtaları biçerler, ve en mühimi mevaddı iptidaiyeden mahrum İzmit Kâğıd fabrikasına kereste artığından kâğıd hamuru yaparlar. Bundan fabrikatörler memnun olmıyacakmış! Doğrusu buna acıyamam, çünkü şimdi, 38 sene evvelki vaziyette değiliz. O vakitlerde ecnebi malı kereste gelirdi. Memlekette az kereste biçilirdi, yine ormanlar harab olur giderdi.

Şimdi yabancı diyardan kereste gelemez, memleketteki inkişaf yüzünden kereste sarfiyatı on misli artmıştır. Nazariyatçı yollarda yürümekte devam edersek çok geçmez memleket çırıl çıplak ormansız kalır. Onun için Ziraat Vekilini tebrik eyledim. Kendisinin karşısına çok engeller ve mukavemetler çıkacaktır; bundan yılmamak lâzımdır, memleketin orman selâmeti buradadır.

Ahmed İhsan Tokgöz

Manisa valisi Ankaraya gitti

Manisa (Akşam) — Manisa valisi Dr. B. Lûtfi Kırdar, vilâyete aid mühim bazı işler için Vekâletlerle temas etmek üezere Anakaraya gitmiştir.

HAFTANIN VAKALARI

Meksika hadiselerine aid bir kaç enstantane: Yukarıda asi generallerden Rivas ile Comacho ve Meksiko şehri üniversitesini işgal eden asilerin tardı, ortada hükûmet kıtaatı ve asilere mensub kadın ve çocuklar. aşağıda Meksikoda tiyatro, postahane ye sigorta binaları ve Meksikalı bir köylü

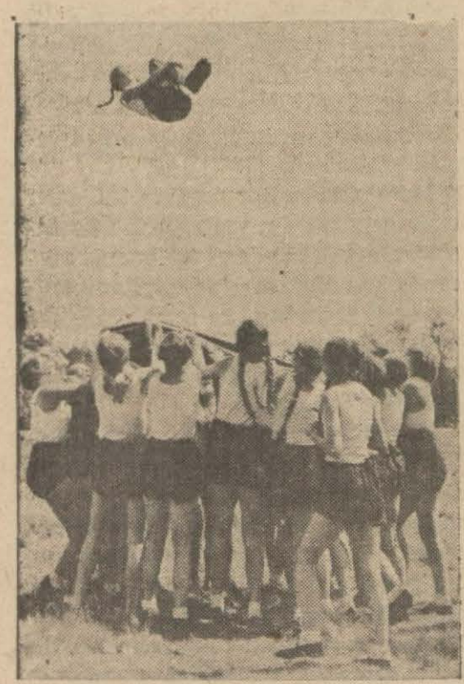

Berlinde genç kızların yeni bir sporu

Avusturyalı yahudilerden meşhur mütefekkir Freud, katî surette yerleşmek üzere Londraya çıkarken

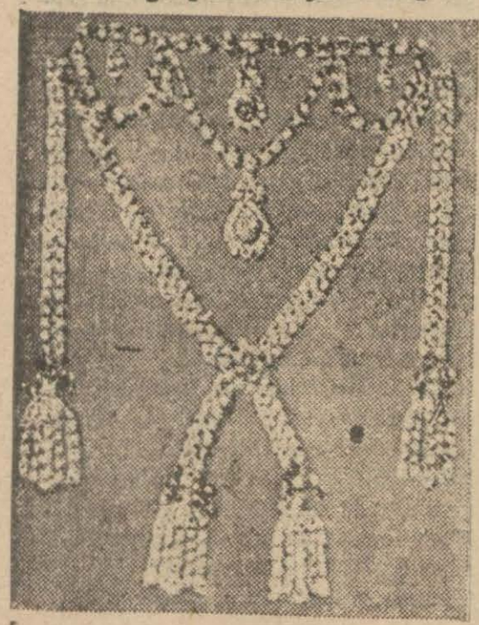

Amerikada 100 bin dolara satılan bir gerdanlık

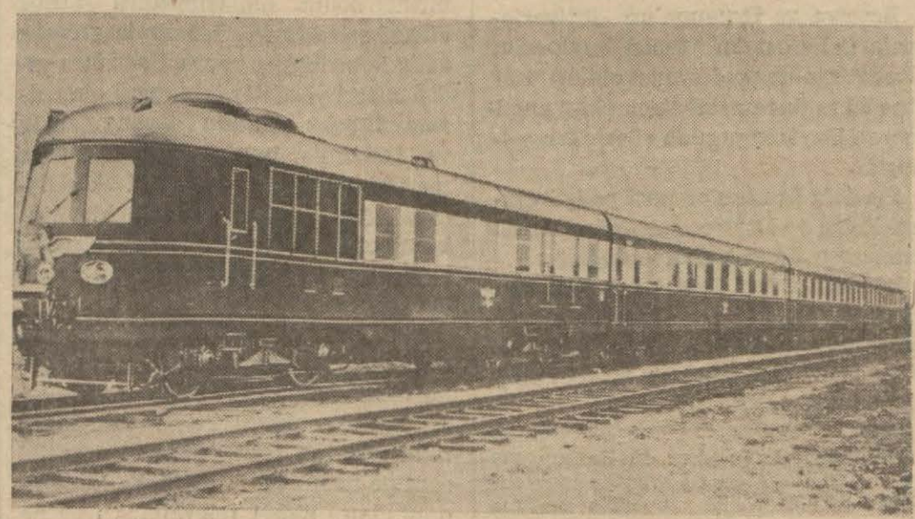

Almanyada yeni sürat katarlarından biri

Atatürk dün Nafia Vekilini kabul etti

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

İstikbalde elektrik şirketi müdürü de La Croix, daire müdürleri bulunmuşlardır. Bu esnada şirket memurlarından biri arkadaşları namına Vekile:

— Hoş geldiniz... demiştir.

Vekil asansörle altıncı kata çıkmış, Atatürk büstünün bulunduğu bu kattaki salonda bazı zevatla ve bu arada şirket direktörü de La Croix ile görüşmüştür.

B. Ali Çetinkaya şeflerle de görüşmüş, kendisine verilen izahatı alâka ile dinlemiştir. Vekil tramvay şirketi müdürü B. Gindorf'un ziyaretini de kabul etmiştir.

Nafıa Vekili altıncı kattan dönüşte her katta bir müddet tevakkuf ederek mesai tarzını gözden geçirdikten sonra otomobille evine avdet etmiştir.

B. Ali Çetinkaya dün öğleden sonra da tedkiklerine devam ederek elektrik şirketi müessesatını gezmiş, tesisatı gözden geçirmiştir.

Vekilin gazetecilere beyanatı

Nafıa Vekili dün evinde kabul ettiği gazetecilere muhtelif nafıa işleri hakkında şu beyanatta bulunmuştur:

— Elektrik şirketinin satın alınması meselesi anaprensiplerimizn icablarına uygun millî bir iş ve netice olarak husule gelmşitir. Türk vatanının varlığını ve yüksek siyasî mevkiini ve bugünkü benliğini gören, bilen ve takdir eden her vatandaşın bu neticeyi millî olduğu kadar şahsan benimsiyeceği ve haz duyacağı şüphesizdir. Halkın refah ve saadetine müntehi olacak olan bu neticeyi her ferd şüphesiz ki büyük memnuniyetle karşılıyacaktır. İşte Metro hanını bugünkü ziyaretim ve orada olan tezahürat da bu duygunun ifadesi olarak kabul edilmelidir.

Bugün müessesenin varlığını gözuciyle bir defa görmüş oldum. Ay başında tamamen teslim aldıktan sonra daha yakından görüp tedkik edeceğim. Her halde elektrik müessesesi medenî bir varlık olarak ıslah edilecek ve İstanbul halkının hayır ve menfaatine hizmet edecek bir şekle konmağa çalışılacaktır.

Sureti umumiyede şirketin bize terketmekte olduğu teşkilâtı muhafaza edeceğiz. Umumî müdürlüğe vekâleten Nafıa Vekâleti münakalât reisi Kadrinin tayini mukarrerdir. Müdürü umumî muavinliğine de İstanbul şirketler baş müfettişi Süruri getirilecektir. Heyeti fenniye müdürlüğünü, İstanbul telefon işleri müdür vekili Emin idare decektir.

Tarifeler ve hususî muaveleler dairelerinin idaresi ve maliye, muhasebe dairelerinin ve idare servisliklerinin reisleri ay başında tamamen tayin edilecektir.

Silâhdarağa fabrikası müdürlüğüne şimdiki müdür muavini Nacib tayin edilmiştir. Bunlardan başka yeniden bir müşavere heyeti teşkil olunacaktır. Umumî kontrol reisliğini şimdi tesellüm heyetinin başında bulunan Nafıa teftiş heyeti reisi Şefik idare edecektir. Şefik icabında İstanbulda ve Ankarada bulunmak üzere bu vazifeyi yapacaktır.

Elektrik fiatlerini tenzil ve tarifelerde tadilât bugün için mevzuubahs değildir. Tesisatı tamamen elimize aldıktan sonra diğer şirketlerden aldığımız işlerde olduğu gibi yapılması zarurî olan ıslah işlerini, vaziyetlerini nazarı dikkate alarak esaslı bir şekilde tarife işlerini de tedkik ve tesbit edeceğiz.

Hiç şüphesiz ki, şirket zamanında olduğu gibi elektrik tesisi, hat temdidi gibi işlerden husule gelmekte olan bir çok müşkülâtı ortadan kaldıracağız.

Büyük santrallar

Memlekette kurulacak büyük elektrik santralları işi İktisad Vekâletine bağlı olan elektrofikasyon bürosu tarafından tedkik edilmektedir.

Kütahya ve Zonguldakta kömür ve linyitten iki büyük santral kurulacaktır. Bundan başka Kütahyada, Büyük Menderes suyu üzerinde, Salihli civarında ve Elâzikta da birer santral tesisi için çalışılmaktadır. Ege havalisinde Nafıa Vekâleti bir santral kurmaktadır.

Yukarıda da söylediğim gibi ana prensipimiz memleketin bütün nakliye ve diğer zarurî ihtiyaçlarını temin eden müesseseleri kendimiz idare etmektir. Bunun için İstanbulda tramvay, tünel ve havagazı gibi imtiyazlı namını taşıyan diğer şirketleri de millileştirmek vazifemizdir. İki üç aya kadar bunların da satın alma müzakerelerine başlanacaktır.

Telefon işleri

İki üç güne kadar Suriye ile telefon muhaberesine başlanmak üzeredir.

Irak ve İrana olan telefon tesisatına da devam edilmektedir. İzmirde satın aldığımız telefon müessesesinin enterlantı olan vilâyetleri de bu sene içinde İzmire bağlamış bulunacağız.

İzmirlilere müjde

İzmir vilâyetindeki elektrik tramvay ve su işlerini de yakında elimize almış bulunacağız. Bunun için mezkûr şirketler müracaatimize müsbet cevap vermişler ve tesisatlarını bize satmağı kabul etmişlerdir. Yakında bunlarla da müzakerelere başlıyacağız.

Telefon, tramvay, elektrik vesaire gibi işler, terakki ve inkişaf yolunu tutmuş olan bir memleketin zarurî ve milletin huzur ve refahı cihetinden de başarılması lüzumlu işlerdendir.

Vekâletimiz bu gibi işleri esaslı ve mübrem vazifelerinden telâkki ederek çalışmaktadır ve çalışacaktır.

Radyo işleri

İki ay sonra Ankara radyo stüdyosu ile radyo divizyon istasyonu açılacaktır. İstanbulda da ayrıca büyük bir santral vücuda getirilmesi mütesavverdir. Ankara istasyonunun açılmasından sonra İstanbul radyosunun kapanacağı doğru değildir. İstanbul bugünkü mevcud tesisat şimdilik kullanmakta devam edecek, ileride de yukarıda söylediğim gibi yeni ve kuvvetli bir santral yapılacaktır.

Şimendifer işleri

Sıvastan Erzuruma doğru olan demiryolu hattının Divrik - Erzincan arasındaki kısmı Cümhuriyet bayramında açılacaktır. Gelecek sene de Erzuruma kadar olan kısmının tamamen ikmaliyle açılması için tam bir faaliyetle çalışılmaktadır. Diyarbakırdan itibaren başlamış olduğumuz yeni hatlarımız üzerinde inşaata devam edilmektedir.

Bu sene Siirt civarındaki bir noktaya kadar olan kısım da ihale edilecektir. Bu noktadan itibaren Musul ve Van istikametinde demiryolu inşaatına devam olunacaktır.

Yeni hava yolları

Devlet hava yollarının İzmire ve Adanaya kadar olan hatları da yakında işlemeye açılacaktır. Diyarbakıra kadar olan kısım için de icab eden tayyarelerin satın alınması yolunda bu sene bütçemize tahsisat konmuştur.

Lüleburgazdan hududa kadar olan asfalt yol için de bu yıl bir milyon lira ayırdık. İnşaata yakında başlanacaktır.

Bu akşam

Nöbetçi eczaneler

Şişli: Pangaltıda Nargileciyan, Taksim: Limonciyan, Beyoğlu: İstiklâl caddesinde Dellâsuda, Tepebaşında Kinyoli, Galata: Hüseyin Hüsnü, Kasımpaşa: Vasıf, Hasköy: Halıcıoğlunda Barbut, Eminönü: Salih Necati, Fatih: Hamdi, Karagümrük: Ahmed Suad, Bakırköy: Hilâl, Sarıyer: Asaf, Aksaray: Etem Pertev, Beşiktaş: Halid, Fener: Balatta Hüsameddin, Kumkapı: Belkis, Küçükpazar: Yorgi, Samatya: Kocamustafapaşada Rıdvan, Alemdar: Divanyolunda Esad, Şehremini: Topkapıda Nâzım, Kadıköy: Pazaryolunda Rıfat Muhtar, Modada Alâaddin, Üsküdar: İmrahor, Heybeliada: Halk, Büyükada: Şinasi Rıza.

Her gece açık eczaneler: Tarabya, Yeniköy, Emirgân, Rumelihisarı, Ortaköy, Arnavutköy, Bebek, Beykoz, Paşabahçe ve Anadoluhisarındaki eczaneler her gece açıktır.

AKŞAM SPOR

Fenerbahçe ile karşılaşmak üzere dün şehrimize gelen Panatinaikos - Enosis muhteliti

Şild maçı: Beykoz - Beşiktaş

Dünya kupası finaline Italya ile Macaristan takımları kaldılar. Galatasarayın Yugoslavya maçları - Fenerin 30 uncu yıldönümü

Güneşin Şeref stadında şild maçını oynamaması üzerine, Beşiktaş önümüzdeki pazar günü, Beykozla aynı sahada dömifinali oynıyacaktır. Beykoz takımının millî küme haricinde kalan takımların en kuvvetlisi olduğunda şüphe yoktur. Ankara ve İstanbulda muvaffakıyetli maçlar yapan Altılar muhtelitinin içinde ekseriyeti Beykozlu oyuncular teşkil ediyordu. Bu takımda bilhassa Şahab, her fırsattan istifade etmesini bilen golcü ve mükemmel bir muhacimdir.

Beykoz takımını Beşiktaş için bir tehlike olarak saysak bile, Beşiktaşa karşı bir şey yapabileceğini zannetmiyoruz. Geçen haftaki, Beşiktaş - Güneş maçı bizi bu hükmü vermeğe sevkediyor. Temennîmiz, bu maçın mümkün olabildiği kadar spor ve futbol çerçevesi içinde oynanmasından ibarettir.

***

Çekoslovak millî takımını Bordeaux şehrinde yaptığı iki maçta baştan aşağı sakatlıyan, tekmeci Brezilya takımı, İtalyanların seri oyunu karşısında turnuadan elimine oldu.

Cenubî Amerikalıların sert oyunu Fransada büyük bir antipati uyandırdı. Fransayı, elimine eden İtalyanların tekmeci Brezilyalıları yenerek finale kalmış olmalarının herkesi memnun ettiğine şüphe yok... Diğer taraftan İsveçe galib gelen Macarlar finale kalan ikinci takımdır ve nihaî maç önümüzdeki pazar günü Pariste oynanacaktır. Macarlar, merkezî Avrupanın en iyi takımlarından biri olmalarına rağmen, şimdiye kadar bu nevi turnualarda hiç muvaffak olamamışlardı. Bu defa, talihin kendilerine güldüğünü görüyoruz. İlk maçı zayıf bir takıma karşı oynamaları; ikinci maçı da yorgun bir halde bulunan İsviçreye karşı yapmaları Macar takımını finale oldukça taze ve canlı bir şekilde bırakmıştır.

Bakalım bir tarafta Piola, Meazza Ferrari, diğer tarafta Şaroşi, Szengeller, Kohut gibi kıymetli forverdlerden hangileri, kendi takımlarını kazandırmağa muvaffak olabilecekler?

***

Galatasaray Yugoslavyadaki üçüncü maçını da (4-0) gibi büyük bir farkla kaybetti. Hakemlerin tarafkirliğinden şikâyet eden Galatasaraylıların mağlûb olmalarına değil de gol atamamalarına hayret etmemek mümkün değil... Bizim bildiğimiz, Galatasaray takımının forverd hattı (gol atma kabiliyeti) olan bir takımdı.

***

Bu hafta Fenerbahçe klübü otuzuncu yıldönümünü kutluyor. Bu vesile ile Yunanistandan kuvvetli bir muhtelit takım şehrimize gelmiştir. Millî küme çerçevesi dışında bırakılan Sarılâcivertlilerin bu faaliyetini, Tamşvar organizasyonunda olduğu gibi bu defa da, takdirle karşılıyoruz. Gelen Yunan takımının içinde müteaddid millî takım oyuncuları bulunması Fenerbahçe - Enosis - Panatinaikos muhteliti maçını hakikaten enteresan bir şekle sokmuştur. Popüler Sarılâcivert takıma muvaffakıyetler temennî ederiz. *Ulvi Yenal*

Türkiye - Mısır atletizm müsabakaları şehrimizde yapılacak

Ankara 17 (Telefonla) — Türkiye - Mısır atletizm müsabakalarının 2 ve 3 temmuzda İstanbulda yapılması kararlaştırılmıştır. Müsabakalar Fener stadında yapılacaktır. Mısır atletizm federasyonu müsabakalara iştirak edecek Mısırlı atletlerin isimleri federasyonumuza bildirmiştir.. Bunlar arasında bazı mesafelerde Mısır rekoruna sahip atletlerdir.

Bu mevsimin ilk yüzme müsabakaları

Mevsimin ilk yüzme müsabakaları pazar günü öğleden sonra saat 17 de Modadaki yüzme havuzunda yapılacaktır.

Gül kupası atletizm müsabakaları

Pazar günü öğleden sonra Taksim stadında yapılacak olan Gül kupası maçlarına iştirak etmek üzere Ankara, İzmir ve İzmitten müteaddid atletler gelmiştir.

Plâniçka sakatlandı

Çekoslovakya - Brezilya maçında sakatlanan meşhur Çek kalecisi Plâniçka, Laonidasdan yediği bir tekme ile sahayı terketmişti. Muayene neticesinde Planiçkanın kolunda iki kemiğin birden çatlamış olduğu görülmüş ve tedavi altına alınmıştır .

NEVROZİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma, nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser. İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Baş pehlivanlık müsabakaları

Türkiye serbes güreşler baş pehlivanlık müsabakalarını her yıl Eminönü Halkevi yapıyordu. Bundan üç yıl önce yaptığı serbes güreş baş pehlivanlık şampiyonluğu da pek az zamanda Türkiyenin her tarafında taammüm etmiş ve bu yüzden pehlivanlarımızın sayısı günden güne çoğalmış, teşvik görmüştür.

Halkımız tarafından serbes güreşlere rağbet çoğaldıkça ve pehlivanların sayısı arttıkça, yurdun muhtelif yerlerinde müsabakalar tertib edilmektedir. Fakat, yapılan bir kısım müsabakalar kontrolsüz ve başıboş kaldığından birçok uygunsuzluklara raslanmaktadır. Önüne gelen yerde kontrolsüz ve usulsüz pehlivan müsabakaları yapıldığından, bu gibi hareketler hem birçok haksızlıklara meydan vermekte, hem de halkın serbes güreş üzerindeki emniyet ve rağbetini kaybetmektedir.

Eminönü Halkevi bu saydığımız yolsuzlukların önüne geçmek için, serbes güreş müsabakalarını mümasil memleketlerde olduğu gibi nizam ve kontrol altına almağa karar vermiş ve icab eden resmî teşebbüslere girişmiştir.

Bundan sonra, serbes güreş müsabakaları kontrol altında bulundurulacak ve organizatörlerin elinde bırakılmıyacaktır. Serbes güreş yapan pehlivanlara da birer lisans verilecek ve hepsi kayıd altına alınacaktır.

Şişli - Galataspor

Apoyevmatini kupası finali için önümüzdeki pazar sabahı Taksim stadında Galataspor ve Şişli takımları karşılaşacak, maçın galibi kupayı alacaktır. Şişli takımı bu mevsim federe olmıyan takımların en kuvvetlisi olduğunu göstermiştir. Önümüzdeki maç etrafında yapılan tahminler Şişli takımı lehinedir.

Edirnede lik maçları

Edirne (Akşam) — İkinci devre futbol lik maçlarına pazar günü başlandı. İlk devrede Edirneye gelerek maçlarını bitiren Uzunköprü ile bura takımları karşılamak için Uzunköprüye gitmeleri mukarrerdi. Bu sebeple, fikstüre göre Yavuz takımı pazar günü otobüsle Uzunköprüye giderek Ergenesporla lig maçını yaptı.

Hakem futbol ajanı Nazminin idare ettiği bu maç çok heyecanlı oldu ve ilk 20 dakikada çok üstün bir oyun çıkaran Uzunköprülüler iki gol yaparak galip vaziyete geçtiler.

İkinci kısmın sonlarına doğru Yavuz takımı, Uzunköprünün gevşemesinden istifade ederek birisi penaltıdan olmak üzere iki sayı yapmağa ve beraberliği temine muvaffak oldu. Bundan sonra oyun iki tarafın karşılıklı akınları ile devam ederek başka sayı yapılamadı ve böylece her iki taraf ikişer golle ve beraberlikle oyunu bitirdiler.

Önümüzdeki hafta liglere devam edilecek, Edirnede Edirnesporla Karaağaç takımları karşılaşacaklardır.

Fransız tenisi tekrar kuvvetleniyor

Fransız tenisi bundan yedi sene evvel Borotra, Lacoste, Brugnon ve Cochet ile dünyanın en kuvvetli tenis ekipini teşkil etmeğe muvaffak olmuş ve (Dört silâhşorlar) ismi verilen bu takım uzun müddet Davis kupasının Fransada kalmasını temin etmişti.

Borotra ve Brugnon'un ihtiyarlamaları, Lacoste'ın tenisi bırakması, Cochet'nin de profesyonel olması üzerine bu mükemmel Fransız ekipi dağılmış ve Davis kupası da ellerinden gitmişti.

Bu defa Fransızlar yeni yetiştirdikleri Petra ve Destremau ismindeki iki gence çok ümid bağlamaktadırlar.

Nitekim Petra, Destremau çifti dünyanın en iyi çifti olan Amerikalı Malko - Budge çiftini dört sette (3-6, 6-3, 9-7, ve 6-1) gibi güzel bir farkla kolayca yenmişlerdir.

Eminönü Halkevinden: 19 Haziran 938 Pazar günü saat (9) da evimizin muhtelit takımile Sümer klüp arasında Beşiktaş Şeref stadında yapılacak maça muhtelit kadrosuna dahil olan bilcümle oyuncuların mezkûr saatte sahada hazır bulunmaları tebliğ olunur

SARAY ve BABIÂLİNİN İÇ YÜZÜ

Yazan: SÜLEYMAN KÂNİ İRTEM —Tercüme, iktibas hakkı mahfuzdur

Tefrika No. 156

Mahmud Muhtar paşa içtimaı dağıtmak için emir bekliyor, emir gelmiyor

31 mart hakkında İttihad ve Terakki muhaliflerinin neler düşündüklerini, tevil ve tefsirlerini de gördükten sonra vakanın nasıl cereyan eylediğini izaha girişelim:

Mürteciler tarafından iğfal ve tahrik edilen askerlerin isyanı 31 mart 1325 - 13 nisan 1909 gecesi Mecidiye kışlasındaki dördüncü Avcı taburundan başladı. Bu tabur efradı o gece yarısından sonra kışlada uyumakta olan zabitlerini odalarında hapsettiler. Bir kısmı müsellehan Ayasofyaya, meclisi mabusana doğru yola çıktı; bir müfreze Dolmabahçe - Yıldız yolunu kesti; bir kısmı da Taksime, Beyoğluna uğrayıp Tophaneye, Kasımpaşaya ayrıldılar. Nerelere gitmişlerse oralardaki askerleri kendilerile birleşmeğe davet ettiler. Zaten böyle bir teşebbüse intizar eden bu askerler de kışlalarını terk ile mebusan meclisine doğru yollandılar. Üç, dört saat içinde Ayasofya meydanı ve civarı askerle doldu.

Bunlar böyle toplanırken (ne oluyor?) diye bir soran olmamıştı!

Kıyam şayiaları iki, üç gündenberi devam ettiği halde avcu taburlarının zabitleri askerlerine karşı hâlâ eski itimadlarını muhafaza ediyorlardı. Harbiye nazırı Ali Rıza paşa o akşam avcı taburunda şüpheli hareketten haberdar edilmişken tahkike yaverini göndermekle iktifa etmişti.

Âsi askerlere avcı dördüncü taburun üçüncü bölüğü birinci çavuşu Erzurumlu Yaşar oğlu Hamdi çavuş kumanda ediyordu. Hamdi çavuşun erkânıharbiyesi vazifesini de bu taburun birinci bölüğü bölükemini Arif oğlu Mehmed ifa ediyordu. Bu taburun Hazım çavuş gibi bütün çavuşları ve onbaşıları vakayı idare edenler arasında görülüyordu.

Askerlerin ilk vurdukları zabit İlyas efendi isminde bir zattır. Bu zabit köprü üstünde askerleri teskine ve kışlalarına iadeye çalışırken bir kurşun ile yere serilerek ebediyen susturulmuştur.

Sabahleyin Ayasofya meydanında askerin bu tecemmüü eskiden Atmeydanında toplanan yeniçerilerin kazan kaldırmaları manzarasını arzediyordu. Asker arasında sarıklıların da dolaştığı görülüyordu. Tekbir sadaları duyuluyordu. İttihadı Muhammedî cemiyeti âzasının mahallelerde kapı, kapı dolaşarak yaptıkları tahrikler ile ahali de sabahleyin Ayasofya ve Sultanahmed meydanlarına akın, akın gidiyordu. Bellerinde kamaları eksik olmıyan bazı sarıklılar sokaklarda:

— Dinini seven, şeriati istiyen Ayasofyaya koşsun! diye bağırıyorlardı!

Avcı askerleri sokakları, köşebaşlarını tutmuşlardı. Mebusan meclisi etrafında bir kordon çevrilmişti. Sarıklılar dönüp dolaşıyor, (din ve şeriat elden gitmek üzeredir. Farmasonların ellerinden memleketi kurtarmak için harekete geçilmek lâzımdır. Yoksa şeriat ortadan kalkacaktır. Asker bunu istemiyor. Halife de bizimle ve askerle ayni fikirdedir.) yolunda telkinlerde bulunuyorlardı.

Süngü takmış askerler önlerine geçenleri tevkif ediyorlardı; boykotaj dolayısile başlara geçirilmiş keçekülâhlar, kadife kalpaklar yırtılıyordu. Ne için olduğu belli olmadan silâhlar patlıyordu.

Üsküdarda itfaiye dördüncü tabur birinci bölük mülâzimsanisi Yusuf efendi sabahleyin İstanbula geçerek âsilerle birleşmiş, sonra Üsküdara gidip askerî vazifelerile meşgul olan itfaiye taburu efradını isyana tahrik ve teşvik ile bunları alıp Ayasofya meydanındaki âsilere iltihak ettirmişti. (1) Etrafta ne olup bittiğini bilmiyen, fırınlardan ekmek almağa şitab eden halk avcı askerlerin dipçik darbelerile dağıtılıyordu.

Cağaloğlu civarındaki evlerde kadın, erkek herkes serseri kurşunlar korkusundan bodrumlara sinmişlerdi. Hassa ordusu kumandanı Mahmud Muhtar paşa kıyam hakkında zaptiye nazırı ile ikinci fırka kumandanından aldığı telgraflar üzerine sabahleyin Kadıköyünden Galatada Aziziye karakoluna gelerek isyana karşı hareket için bazı kıtalara emir

Mahmud Muhtar paşa

verdikten sonra Unkapanı köprüsü tarikile harbiye nezaretine gelmiş, orada harbiye nazırının ne gibi tedbirler ittihazı lâzım geleceğine dair bir tezkeresini almıştı! Mahmud Muhtar paşa hallerini iyi görmediği bazı taburlara nasihatler, emin bulunduklarına da Serasker kapısına gelmeleri için emirler veriyordu. Harbiye nazırı ile vükelâ heyetini harbiye nezaretine davet ediyor, yanına alacağı askerle meclisi mebusan önündeki içtimaı dağıtabileceğini harbiye nazırına temin ile emir ve mezuniyet verilmesini istiyordu.

Bu emri beklemeyip vaktinde hareket etmiş olsaydı kendisinin emin olduğu kıtalarla isyanı yatıştırabilmesi pek muhtemeldi.

Harbiye nazırı Ali Rıza paşayı askerî ve idarî mesleğinde talihsizlik âdeta takib eylemiştir. Manastır valisi iken Rus konsolosunun itlâfı gibi siyasî ağır bir mesele zuhur etmişti.

En büyüğü Balkan harbinde garb ordusu kumandanlığındaki hezimeti olmak üzere askerî muvaffakıyetsizliklerinde kendi mizac ve zihniyetinin de âmil olup olmadığının takdiri tabiî erbabına aiddir.

Ancak 31 mart hâdisesinde ihtiraz ile hareketinin, belki padişahtan ve saraydan çekinerek Mahmud Muhtar paşaya vakit varken istediği emri vermemesinin kıyamın büyümesine meydan bıraktığını halin cereyanı tamamile gösteriyor.

Mahmud Muhtar paşanın beklediği emir gelmedi. Bu emir yerine kendisine o günü öğleden iki buçuk saat sonra kan dökülmesine meydan verilmemesi, şeyhislâm ile fetva emininin ulema ile askere nasihat etmeğe gittikleri, vükelânın da saraya azimet eyledikleri bildirildi.

Nizamiye altıncı alayın birinci taburu ikinci bölüğünden kadro haricinde mülâzimievvel Hasan ağa ezanî saat beş buçuk raddelerinde harbiye nezareti müctemi süvari efradının yanına gelerek bu efrad ile görüşmüş ve bunları heyecana getirmişti. (2) Bunun üzerine tevkif olunmuş idise de biraz zaman sonra tahliye edilmişti.

Vakit geçtikçe taburlar birer, ikişer âsilere iltihak ediyordu. Buna rağmen o gün akşama kadar dayananlar ve hükûmete sadakatini muhafaza edenler oldu. Hattâ Okçularbaşından harbiye nezaretine doğru ilerlemek istiyen âsiler yaylım ateşile geriye püskürtüldü. Topçu kumandanı Hilmi paşa âsi askerle onlara iltihak eden halk üzerine yangın tulumbalarile su sıktırarak tehacümlerine mâni oldu. Süvari kıtası da vazifesini ifa ediyordu. Bir süvari müfrezesi başında bulunan mızraklı süvari alayı yüzbaşılarından Romelyos İspatari efendi Beyazıda kadar ilerilemiş âsileri itaate davet ederken bir kurşunla itlâf edildi. Bunun üzerine müfreze geri çekildi. Mirza Said paşa ahfadından Muzaffer bey de gene âsilere nasihat ederken Serasker kapısı önündeki sed üstünde katlolundu. **(Arkası var)**

(1) Divani harb tahkikatından. Bu Yusuf efendi sonra idama mahkûm edilmiştir.

(2) Divani harb tahkikatı.

HER AKŞAM BİR HİKÂYE

Aman kimse duymasın!

Tramvaya binince sahanlıkta arkadaşım Lûtfiye rastladım.

— Aman, dedi, seni gördüğüm ne kadar iyi oldu... Sana o derece ihtiyacım var ki...

Merakla sordum:

— Hayrola...

Derdli bir tavırla başını salladı, derin bir of çektikten sonra kulağıma iğildi:

— Derdliyim kardeşim, derdli... İçimi dökecek candan bir arkadaş arıyorum. Hızır gibi imdadıma yetiştin. Sana derdimi dökersem belki biraz ferahlarım.

Galatasarayda tramvaydan indik. Bir pastacıya oturduk. Lûtfinin derdi adetâ bana merak olmuştu. Nihayet anlatmağa başladı:

— Birader... Senden saklıyacak değilim ya... Bu sene tam elli dört yaşına girdim. Şimdiye kadar ufak tefek başımdan bazı aşk vakaları geçti. Fakat hiç biri de bu son geçirdiğim aşk kadar kuvvetli değildi.

Şaşkın şaşkın sordum:

— Ne o? Âşık mısın?

O kederli kederli:

— Hem de nasıl? Hem de nasıl? diye cevab verdi. Önündeki pastayı yarısına kadar yedikte nsonra çatalını bıraktı, devam etti:

— İşin asıl müthiş tarafı nedir biliyor musun? Sevgilimele benim aramdaki yaş farkı... Azizim Naciye tamam 22 yaşında. Halbuki ben tamam 54 yaşındayım. Faciayı düşün bir kere... Aramızda tamam 32 yaş fark var... «54 yaşında bir adam 22 yaşında bir kıza gönül kaptırır mı?» diyeceksin... Gönül bu, ferman dinler mi?

Arkadaşımın macerası beni iyiden iyiye meraka düşürmüştü:

— Peki nasıl oldu bu iş?... dedim.

— Naciye, yani uzaktan uzağa sevdiğim genç kızla aynı sayfiyede oturuyoruz. Köşklerimiz karşı karşıya... Her gün bahçeden birbirimizi görüyoruz. Azizim bu genç kız benim aklımı başımdan götürdü. Adetâ hani «sairfilmenam» denilen ve rûyasında yürüyen, hareket eden insanlar gibiyim. Her gün yatağımdan kalkıyorum. Ayaklarım beni bazı yerlere götürüyor. Bir takım kimselerle konuşuyorum, amma kendimde değilim. Aklımda, fikrimde hep Naciye, Naciye...

Bir aralık sustu. Heyecan içinde ceblerini karıştırdı. Küçük bir fotoğraf çıkardı. Bu bir genç kız resmi idi. Lûtfi fotoğrafı bana uzatarak:

— Bak... dedi.

Fotoğrafı alarak bir göz attım. Sordum:

— O mu?

— Evet... Naciye... Onun evine misafir gittiğim için bu fotoğrafı kuleksiyondan çaldım. Artık halimi düşün. Aşk uğrunda hırsızlık yapacak kadar alçaldım...

— Peki buna genç kız ne diyor?

— Hiç... Benim kendisini deli gibi sevdiğimi bilmiyor ki... Ona kalbimi nasıl açabilirim? Dur sana bir şey daha göstereyim.

Yine telâş eiçinde ceblerini karıştırdıktan sonra lavanta kokulu bir mendil çıkardı. Bana uzattı:

— Kokla, kokla Allah aşkına...

Ağır bir lavanta kokusu genzime çarptı. Lûtfi anlatıyordu:

— Ne derece alçaldığımı tasavvur et. Bunu da çaldım. Sırf onun kokusunu daima koklamak için...

Lûtfinin haline acımıştım:

— Zavallı Lûtficiğim... dedim.

— Evet hakikaten zavallıyım. Bu yaştan sonra âşık olmak, hem de 22 yaşında bir genç kıza gönül kaptırmak... Hakikî bir zavallılık...

Birbirimizden ayrılırken Lûtfi bana sıkı sıkı tenbih etti:

— Aman kardeşim... Kalbimin en büyük sırrını sana açtım. Bu derdimden, senden başka hiç, hiç kimseye bahsetmedim. Senin namusuna havale ediyorum. Söylediklerimi tamamile unut... Hiç kimseye tek bir kelime söylememeni rica ederim. Aman bunu kimse duymasın... Eğer bu duyulacak olursa kopacak rezaleti bir kere tasavvur et... O zaman ben mahvolurum.

— Aman Lûtficiğim... dedim, hiç böyle şey ötedeberide anlatılır mı? Müsterih ol. Kalbin rahat etsin... Sırrını hiç kimseye anlatmam.

Elini sıktım, ayrıldık. Henüz bir kaç adım yürümemiştim ki Lûtfi arkamdan seslendi:

— Bir dakika kardeşim, bir dakika beni dinle...

Döndüm. Lûtfi:

— Beni mazur gör birader... dedi, bu sırrımı senden başka kimseye açmış değilim. Sen de yemin et, söz ver, kimseye söylemiyeceğine dair...

Lûtfi benim ağzımdan söz aldıktan sonra:

— Aman, dedi, kimse duymasın.

Lûtfiden ayrıldıktan on dakika sonra bizim Haşime rasgeldim. Bir aralık Haşim sordu:

— Arkadaşlardan kimseyi gördüğün var mı?

— Evet, dedim, şimdi Lûtfi ile beraberdim.

Bunun üzerine Haşim:

— Lûtfi mi? dedi. Zavallı...

Baktım, Haşimin dilinin altında birşey var... Fakat söylemek istemiyor. Onu biraz deşmek maksadile:

— Senin dilinin altında birşey var Haşim... dedim, Lûtfiden bahsedince biraz tuhaflaştın...

Haşim:

— Aman, dedi, sana birşey anlatacağım amma vicdanına havale ediyorum. Sakın bundan kimseye bahsetme... Çünkü bu büyük sırrı bir ben biliyorum, bir de Lûtfi... Söyliyeceğim sözleri kimseye anlatmıyacağına dair söz ver bakayım...

Bir daha söz verdik. Haşim mühim bir şey söyliyecekmiş gibi kulağıma iğildi:

— Bizim Lûtfi âşık...

Sanki hiç bir şey bilmiyormuşum gibi:

— Yaaa... dedim.

— Âşık ya... Hem de 54 yaşından sonra... Sevgilisi de 22 yaşındaymış. Felâketi düşün birader... Zavallı Lûtficik o kadar kendisinden geçmiş ki sevgilisinin bir fotoğrafını, bir de kokulu mendilini aşırmış... Sen aşkının şiddetini tasavvur et.

— Peki bunları sen nereden işittin?

Haşim cevab verdi:

— Lûtfi kendi bana anlattı. Amma ağzımdan kimseye söylemiyeceğime dair söz aldı. Bu büyük sırrı benden başka hiç kimseye anlatmamış. Bunu bir ben biliyorum, bir de Lûtfi... Ben de hiç kimseye söyliyecek değilim... Fakat sen yabancı mısın? Zavallının halini bil diye sana anlattım... Aman bu büyük sırrı kimseye söyleme...

Çalıştığı şirketin kapısı önünde Haşimden ayrıldım. Köprü üstünde Fuada rastladım. Beraber yürüyorduk. Fuad filozofane bir tavırla:

— Birader, dedi, şu dünya garip bir âlem. İnsan öyle tuhaf şeylere rasgeliyor ki... Meselâ bakıyorsun, 54 yaşında kerliferli bir adam 22 yaşında bir genç kıza delicesine âşık oluveriyor.

Fuadın bu sözü üzerine evvelâ şaşırdım. Demek hadiseyi o da biliyordu. Sonra güldüm ve:

— Bu 22 yaşındaki genç kıza âşık olan 54 yaşındaki adam kim?

Fuad evvelâ işi benden saklıyacak oldu:

— Hiç, böyle bir insan yok... Fakat insanların tuhaflığına bir misal olarak söyledim. Lâf gelişatı...

Ben:

— Hele hele... diye gülümseyince Fuad:

— Aman, dedi, bu işi sana anlatacağım amma, rica ederim, yalvarırım kimseye bunda nbahsetme... Çünkü bu büyük sırrı bir ben biliyorum, bir de bizim Lûtfi...

Bir sigara yaktıktan sonra anlatmağa başladı:

— Bizim Lûtfi âşık... Hem de 22 yaşında bir genç kıza... Zavallının aşkının şiddetini tasavvur et, gizlice sevgilisinin bir fotoğrafı ile bir kokulu mendilini de aşırmış... Aman kardeşim bunu kimse duymasın. Eğer etraftan bir duyulacak olursa zavallı Lûtficik mahvoldu demektir.

Gülümsedim:

— Sen bunu nereden duydun?

— Lûtfi, kendi söyledi. Bu büyük sırrı bir ben, bir de Lûtfi biliyorduk. Şimdi sen de öğrendin.

Her zaman gittiğim berberimde tıraş oluyordum. Berber kulağıma iğildi:

— Mühim bir havadisim var. Bizim bay Lûtfi âşıkmış. Hem de 22 yaşında bir genç kıza... Aman Allah aşkına bunu kimseye söylemeyin... Kimse duymasın, bana işi bay Lûtfi kendi anlattı. Zavallı adam.

Aradan bir hafta geçmişti. Yine Lûtfiye rasladım. Arkadaşım:

— Birader... diyordu, şu insanlar ne dedikoducu şeyler... Bizim macera herkesin dilinde yahu... Dünyada ne boşboğaz insanlar var. Saştım kaldım birader Acaba kim söyledi bunları? Sevgilim bile duymuş da artık benimle selâmlaşmıyor.

(Bir yıldız)

BRİÇ

Lenz'den

Kâğıd yedirme

Briç masasında mütemadiyen karşılaştığımız vaziyetler arasında hiç şüphesiz en zarifi «kâğıd yedirme» manevrasıdır. Buna muvaffak olmak büyük bir meharete ve kuvvetli bir hafızaya mütevakkıftır. Çıkan bütün kâğıdlara dikkat etmek ve hatırda tutmak lâzımdır.

Bu manevra, uzun bir rengi, ekseriya seri halindeki kozları çekip muhasım tarafa başka bir renkten ya büyük bir onor veya lüzumlu bir onor kâğıdın yanını yedirmeğe icbar etmekten ibarettir. Ekseriya son koz gelişinde muhasım taraf fena bir vaziyete düşer.

Kâğıd yedirme manevrasını tatbik etmekle bir çok ustalar en güç oyunu çıkarmağa muvaffak olurlar. Halbuki orta kuvvette bir oyuncu iş işten geçtikten sonra böyle bir vaziyetin farkına varır.

Geçenlerde bir briç oyununda seyirci idim. Kozcu kâğıd yedirmeyi tatbik etmekle oyunu kazanacaktı. Bu oyuncu vasattan yüksek derecede kabiliyetli idi, iki defa oyunu güç bir vaziyetten kurtarmıştı. Halbuki üçüncü defasında muvaffak olamadı. Elini açtıktan sonra kâğıd yedirme vaziyetinin farkına vardı.

Kâğıd yedirme manevrasına bir misal:

♠ A 6 3
♥ V 8 7 4
♦ 7 4 2
♣ A V 4

♠ 10
♥ R D 10 5
♦ A R D V
♣ R D 3

Şi / G Şa / C

♠ 7 4
♥ 9 6 3
♦ 10 9
♣ 10 8 7 6 5 2

♠ R D V 9 8 5 2
♥ A 2
♦ 8 6 3
♣ 9

Müzayede neticesinde oyun, dört pika kontre cenubun üzerinde kaldı. Kozcu üç karo verdikten sonra kupanın ruasını asla aldı. Kâğıd yedirmeyi tatbik etmezse bir leve daha kaybederek içeriye girecekti. Kupanın yanını kaçacak yer olmadığına göre alelâde bir oyuncu kupayı vermeğe mecbur kalırdı.

Kozcu altı el atu çektikten sonra ellerdeki vaziyet şu oldu:

♠ —
♥ V
♦ —
♣ A V

♠ —
♥ D
♦ —
♣ R D

Şi / G Şa / C

Ehemmiyetsiz

♠ 2
♥ 2
♦ 3
♣ —

Son koz üzerine garb sinek yerse kozcu yerden kupa yiyecek, kupa kızını yerse, o da yerden sinek valesini yiyecek ve her halde geriye kalan iki leveyi de kazanacaktır; zira garbdeki oyuncu yerden evvel kâğıd yemek mecburiyetindedir, kurtulacak başka hiç bir çaresi yoktur.

Muhasımların he rikisine karşı tatbik olunan iki taraflı kâğıd yedirme battabi daha güçtür, daha fazla meharet, çok sağlam bir hafıza lâzımdır.

Bir misal:

♠ —
♥ A 3
♦ —
♣ 10

♠ —
♥ R D
♦ —
♣ A

Şi / G Şa / C

♠ —
♥ 10 8
♦ A
♣ —

♠ 2
♥ 2
♦ 2
♣ —

Her iki taraf zonda. Cenubdaki oyuncu kontr'lı pika oynuyordu. Kozcu elindeki atuları çektikten sonra yukarıdaki vaziyet hasıl olmuştu. Eğer muhasım tarafa bir leve daha verirse içeri gerecekti. Bir müddet düşünceye daldı ve nihayet elini açarak: «Karo bir yere kaçmıyor, siz de karo asını atacak değilsiniz, bir karo veriyorum» dedi ve oyunu kaybetti. Halbuki elini açmayıp ta son kozunu çekseydi muhasım taraf karşılıklı kâğıd yemek mecburiyetinde kalacak ve oyunu çıkaracaktı.

DİŞİ KORSAN

Tarihî Deniz Romanı

Yazan: İskender F. Sertelli — Tefrika No. 29

Kabîle şeyhi, kızını bir kanbura vermek istemediğinden Haceri bir gece pusuya düşürüp kaçırmışlardı!

— Ne diyorsun Sinyor? Moğollar, bizim biricik deniz kartalımız olan Seyid Saidi esaretten kurtarıp buraya getirdiler. Şeyhimizle beraber bütün kabile efradı, Moğollarla ebediyen dost kalmağa and içtiler.

İstello, nöbetçinin ağzından fazla lâf alamadı. Nöbetçi çadırın önünden uzaklaştı.

Şeyh Abdullah henüz haremden çıkmamıştı.

Sahib meydanda yoktu.

İstello Saydavîler arasına gitmenin yolunu arıyordu. Fakat, şimdi yeni bir hâdise ile karşılaşmıştı: Moğolların Arapları elde etmesi.

Papanın vekili bu vaziyeti biran evvel Romaya bildirmeyi daha faydalı buluyordu.

İstello Saydavîlere gitse bile nihayet iki kabile arasını tamamile açmış olmaktan başka bir netice elde edemiyecekti. Şeyh Abdullah Saydavîlerden ziyade başka kuvvetlere belki de Moğollara güveniyordu. Bunu, şeyh Abdullah sarhoş olduğu gece bile izhar etmemişti.

Arab kabileleri arasında gittikçe artan bu kaynaşmanın önüne geçebilmek, onları gittiği ve gidecekleri yoldan çevirmek kolay bir iş değildi. Bunu ancak mukabil kuvvetlerle temin etmek mümkündü.

Biraz sonra Sahib göründü. Ve İstello ânî olarak verdiği kararı şeyhin nedimine açtı:

— Artık memleketime dönmek istiyorum, Sahib! Bunu dün gece Hazrete de söyliyecektim. Fırsat bulup açamadım.

— Burada rahatsız olduğunuzu tahmin etmek güç değil. Romanın muhteşem saraylarında yaşıyan bir insan, kabilemizin hurma ağaçlarından başka bir güzelliği olmıyan kumsallarında nasıl barınabilir? Fakat, bize dost olarak gelen bir ziyaretçinin aramızda en aşağı üç dokuzu doldurması gerektir. Hazretin bundan evvel sizi bırakacağını ummuyorum.

— Buraya geleli on beş gün oluyor. Üç dokuzu tamamlamak için on iki gün daha kalmama imkân yoktur.

— Haceri görmeden gideceksiniz demek? Halbuki onu görmeyi çok istiyordunuz.

— Yakında geleceğini umuyor musun?

— Bir haftaya kadar geleceklerini umuyorum.

Sahib biraz düşündükten sonra ilâve etti:

— Zaten onları beklemeğe mecbursunuz, sinyor!

— Niçin?.. Bu mecburiyet nereden doğuyor?

— Gemilerimiz gelmeden, sizin için ayrı bir yelkenli çıkarmamıza imkân yok da...

— Beni buraya getiren yelkenlinin bu günlerde buraya uğrıyacağını sanıyorum. Çünkü ben o zaman geminin kaptanına burada on beş günden fazla kalmıyacağımı söylemiştim.

— Sizi buraya getiren korsan gemisinin bu sırada Arab sularında serbestçe dolaşabileceğinden emin değilim.

— Neden... Bu emniyetsizliğe sebeb ne? Sularınızda harp mı var yoksa?...

— Hayır. Harp yok amma.. Saydavilerle bu günlerde aramız çok açıktır. Bu civara gelecek yelkenlileri çevirmelerinden korkulur.

— Eskidn de böyle çevirme hareketleri yaparlar miydi?

— Hayır. Fakat şimdi gemilerimiz burada değil. Seyid Said sularımızdan uzaklaşınca sahillerimiz daima tehlikeye düşer.

— Şu halde üç dokuzu bekliyeceğiz demek.

— Beklememek için bir çare var, sinyor!

— Nedir o?

— Saydavîlere gitmek.. onların yelkenlileri limanlarında duruyor. Eğer uzlaşabilirseniz, o yelkenlilerden birile memleketinize dönersiniz!

— Bu, fena bir fikir değil. Acaba beni memleketime götürürler mi?

— Para verince elbette götürürler. Onlar da sizin gibi bir müşteri beklerler..

Sahib bunları söylerken sinyorun gözleri ışıldıyordu.

Sahib, kardinalın yanına oturdu.

— Gerçi bunlar mümkünse de, Hazretin reyini almadan bir şey yapamazsınız! Bakalım şeyh Abdullah, sizin Saydavilerden - gitmek için - yardım istemenize razı olacak mı?

— Muhalefet edeceğini mi sanıyorsun?

— Muhalefet değil, belki de mümanaat edecektir. Çünkü bu, Hazret için bir nevi küçüklük olur. Zaten misafiret müddetiniz de henüz dolmamıştır. Venediklilerin gösterdiği dostluğa karşı, sizi düşman bir kabilenin yardımıyle memleketinize göndermesini imkânsız görüyorum.

— Böyle düşünmekte haklısınız, Sahib! Fakat ben bundan fazla burada kalamıyacağımı söyler ve biran evvel memleketime dönmek istersem, Hazret neden buna mümanaat etsin?

Sahib ağzını kulaklarına kadar açarak güldü:

— Şimdi ne deseniz boştur, sinyor! Hele bir kere Hazretle görüşünüz.. ona dileklerinizi söyleyiniz. Ondan sonra tekrar derdleşiriz sizinle. Bana kalırsa, Seyid Said ve Aykurt han dönmeden buradan bir yere adım atamazsınız! Hem, ben size bir şey söyliyeyim mi?... Bir insan buraya kadar gelmişken, Hazretin kızını görmeden dönerse, buna yalnız yer yüzündeki insanlar değil, öbür dünyadaki mahlûklar bile şaşar.

***

Şeyhin kızı dönüyor

Kardinal «üç dokuz» u yani yirmi yedi günü Hamdaniler arasında güçlükle geçirmişti. Nihayet bir sabah sahilde beliren yelkenliler ardı sıra kumsalda sıralandılar. Arablar hep bir ağızdan bağrışarak sahile koşuyordu. Şeyh Abdullah kızını karşılamak için harem çadırının önüne çıkmıştı. Kumsaldan çadırın önüne kadar süren beş yüz metrelik mesafeye sular serpilmiş ve yeşil yapraklar atılmıştı.

Sahilden ilk önce Said, onun arkasından Moğol zabitleri çıktı. Zaviyeye doğru yola düzüldüler. Deniz kahramanları çıktıktan sonra, yolun iki tarafında bir velvele koptu.. kadınlar: «Hoş geldiniz!» sadalarile ellerindeki hurma dallarını birbirine vurarak, neşe ve sevinç içinde Haceri karşılıyorlardı.

Şeyh Abdullah, Saidin alnından öptü.. diğer kahramanları da güler yüzle karşıladı. Sıra Hacere gelince, kabile şeyhinin gözleri sulanmıştı.. Şeyhin kalbi kopacak gibi çarpıyordu. Bütün Arabistanda adı anılan böyle cesur ve atılgan bir kizi karşılarken sarsılmamak bir baba için kolay değildi. Zaten Şeyh Abdulah kızını oğularından çok severdi. O kâşki bir erkek olsaydı. Şeyh Abdullah her zaman bu nedameti duyar ve sanki kendi elinde imiş gibi:

— Neden Allahdan bunun da oğlan olmasını istemedim?

Diye dövünür, üzülürdü.

Şeyh Abdullah kızını kucakladıktan ve biraz konuştuktan sonra, Moğol zabitlerini dinlemeğe başladı.

Aykut:

— Denizlerde bir haylı dolaştık, dedi, dost veya düşman gemilerinden hiç birine rastlamadık. Hava güzel, deniz fırtınasız... Sular berrak, Bizans yolu açık. Akıncıların Bizansı sarmasına hiç bir mâni yok.

Şeyh Abdullah sakalını okşıyarak cevab verdi:

— Evet. Bizans yolu açık. Fakat, Bizanstan önce açılacak bir yol var. Saydavîler çok kuvvetlidir. Onlarla anlaşmağa mecburuz. Aksi takdirde Saydavî şeyhinin taarruzuna uğrar. Sahillerimiz tehlikeye düşer.. zarar görürüz.

(Arkası var)

Uzaktan gelen kedi

Kediler, derler, doğup büyüdükleri yeri unutmazlar. İşte bir misal: Şikagoda bir kediyi, trene bindiriyorlar ve Mebroskaya yolluyorlar ve tam altı ay sonra yalnız başına memleketine döndü.

Buz fabrikası yangını

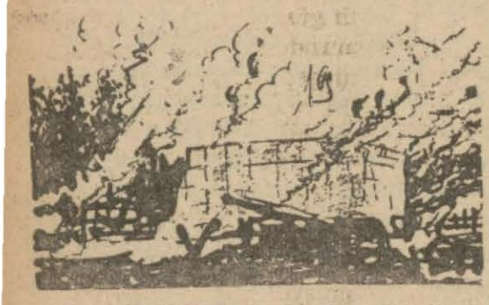

Amerikada büyük bir buz fabrikası yandı. Fabrika tamamile yandığı halde içindeki kocaman buz parçaları erimedi.

Köpek balığı ve küçük balıklar

Köpek balığı kuyruğile denizin suyunu karıştırarak ufak balıkları bir araya toplar ve onlar toplandığı zaman ağzını açar, hepsini birden yer!

MONOLOG

Dersimi bilmiyordum

Ben akıllı çocuğumdur. İnanmıyor musunuz. Neye inanmıyorsunuz . . Doğrusu buna şaştım. Meselâ şimdi size: Ben uzun boylu insanım, deseydim inanmamakta haklı olabilirdiniz; çünkü kısacık boyum göz önünde.. (dinleyicilerden birini işaret ederek) yahut, siz; siz bayan.. şimdi sizi göstererek işte şu bayanı görüyorsunuz ya, ne kadar sıska desem, belki çok hoşunuza gider amma kimseler inanmaz. Çünkü siz meydansasınız, zayif olmadığınız da besbelli.

Fakat benim aklım öyle mi, kafatasımın içindeki beynin bir tarafına saklanmış, hiç kimse görmedi ve görmiyecek. Onun için bana itimad ediniz. Ben çok , hem pek çok akıllıyım.

Yine, yine mi inanmıyorsunuz. Peki öyleyse, artık hiddetlendim. Akıllı olduğumu size isbat edeceğim. Bakın bakayım.

Nereye bakıyorsunuz, başıma mı? Nafile.. yanıldınız.. ağzıma bakın... Baktınız mı? Ne gördünüz? Hiç değil mi? Yani benim demek istediğim ağzımdan çıkacak lâfı dinleyiniz.

Ben akıllıyımdır. İşte bunu şimdi isbat ediyorum. Evvelki gün mektebe gitmiştim. Dersimi bilmiyordum. Kabahat amma hiç de benim değildi. Bir akşam evvel bizim eve misafirler gelmişti. Misafirlerin de benim yaşımda çocukları vardı. Ben evsahibilik yaptım. Onu eğlendirmek için oyunlar icad ettim. Ben oyun icad ettikçe bizim ders de aklımdan çıkıyordu. Misafirler gitti. Ben de yorgun argın yatağıma yattım.

Ve uyudum. Sabahleyin gözümü açtığım zaman ders aklıma geldi. Münasbetsiz.. aklıma gelmesi için bu kadar gecikecek ne vardı.

Ancak mektebe yetişebilecektim. Vakıt yoktu ki.. kitabı açıp çalışabileyim. Her neyse mektebe gittim. Muallim sınıfa girdi. Arkadaşlardan birine dersi sordu. Arkadaş kekelemeye başlayınca ben elimi kaldırdım.

— Ben söyliyeyim mi?

— Hayır, sen yerine otur.

Gördünüz mü, dersi bilmiyordum, bilmiyordum amma, akıllı olduğum için kendimi dersi bilir gösteriyordum.

Bu sefer bir başkasını derse kaldırdı. O da öyle kekeledi, kekeledi, bir şeyler söyliyemedi. Ben yine duramadım; elimi kaldırdım:

— Ben söyliyeyim mi?

— Sen yerine otur.

Bu ne kadar sürdü bilmiyorum. Zannedersem bütün sınıf birer birer derse kaldırıldı ve hiç biri bilmedi. Ben her seferde elimi kaldırıp:

— Ben söyliyeyim mi?

Demekten geri kalmadım. Öyle amma, iş çatallaşmıştı. Sınıfta benden başka kimse kalmamıştı. ve artık sıra bende idi. Bu sefer ben elimi kaldırmadan, muallim:

— Sen, dedi, hele sen söyle!

Çocuklara döndü:

— Dersine çalışanı gördünüz mü? Demindenberi elini kaldırıyor, fakat ben ona sormadım. Şimdi o söylesin de siz dinleyin!

Yine aklım imdadıma yetişti. Ayağa kalktım. Hele bir şeyler aklıma gelir belki diye birbiri arkasına bir kaç kere öksürdüm.

— Oho, oho, oho!

Aklıma bir şey gelmedi, yine öksürüğe devam ettim:

— Oho, oho, oho!

Muallim sordu:

— Ne oldun?

— Oho, oho!

— Öksürük mü?

— Oho, oho!

Muallim:

— Vah zavallı ,dedi, öksürük oldun ha! İşte bu fena.. haydı yerine otur yorulma!

Kurtulmuştum. Amma öksürüğün arkasını kesmedim. Öyle ya.. ben yerime oturur oturmaz sussaydım, muallim öksürüğün hilesini anlardı.

Nasıl bayanlar, baylar, aklımı beğendiniz mi? Ben akıllı bir çocuk olmasaydım bütün bunları becerebilir, dersimi bilmediğim halde biliyormuş hissini verebilir miydim? *Monologcu*

İpopotam midesi

Büyük mideli hayvanlardan biri de İpopotamdır. İpopotamın midesi üç metre uzunluğundadır.

Haziran Bilmecesi

3, 4, 5, 3 üm «keyif» 6, 2, 3 üm «geçen bir gün» 1, 4, 3, 7, 5 im «bol» 8, 4, 5 im «hayvan ölüsü» 7, 5 im «millî bankalarımızdan biri», Bütünüm «öz dilimize kavuşturan usuldür».

Bilmecemizi doğru halledenlerden birinciye: 10, ikinciye 5, üçüncüye 3, dördüncüye, 2, beşinciye 1 lira; ayrıca 75 kariimize de güzel hediyeler verilecektir.

Küçük Hergül

Amerikada, 5 aylık bir erkek çocuk, daha yürümesini bilmediği halde, o kadar kuvvetli imiş ki, 4 kilo ağırlığında iki sandalyeyi kaldırabiliyormuş.

Meşaleciler

18 inci asırda Avrupanın bir çok şehirlerinde meşaleciler vardı. Gece bir yrden bir yere gitmek istiyenler bu meşalecilerden birini çağırırlar. Ve onların meşaleleri aydınlığında karanlık sokakları geçerlerdi.

Heykeller ağlarlar mı?

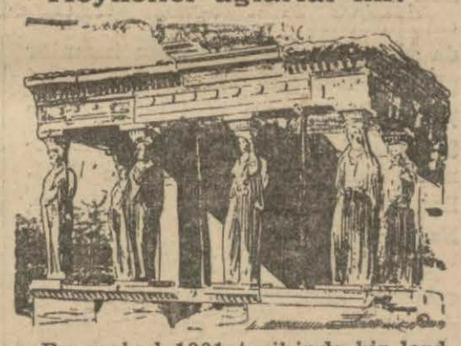

Bu mabed 1801 tarihinde bir lord tarafından İngiltereye nakledilecekti. Mabedin naklini istemiyenler, heykellerin geceleri ağladıklarına dair bir şayia çıkardılar. Lord bundan korktu ve mabedin sökülüp nakli hususunda verdiği emri geri aldı.

YILDIZLAR

Bakışırlar her gece,
Gök yüzünde yıldızlar..
Konuşurlar gizlice;
Gök yüzünde yıldızlar...
Kıpkırmızı nar gibi,
Hepsi de yanar gibi..
Altın noktalar gibi;
Gök yüzünde yıldızlar...
Baktıkça sanki güler,
Uzaktan bizi gözler,
Birer ufacık fener;
Gök yüzünde yıldızlar...

★★

Çocuk Dünyası okuyanlar

Rifat

Ali Rıza

Mükerrem

Haydar

Bir diğer okuyucumuz

AYDEDE

Her gece gökte gezer..
Bize komşu Aydede!...
Bir şişman yüze benzer..
Bize komşu Aydede!...
Görünür, tostoparlak,
Bu gece ne de parlak;
Sanki sedef bir tabak..
Bize komşu Aydede!...
Yüksekten güler bakar..
Gözünden mehtap akar,
Bulutlardan çok korkar..
Bize komşu Aydede!...

★★

BAY ŞIŞMANIN MACERALARI

Bay Şişman — Hele bir kere de ben atlıyayım.

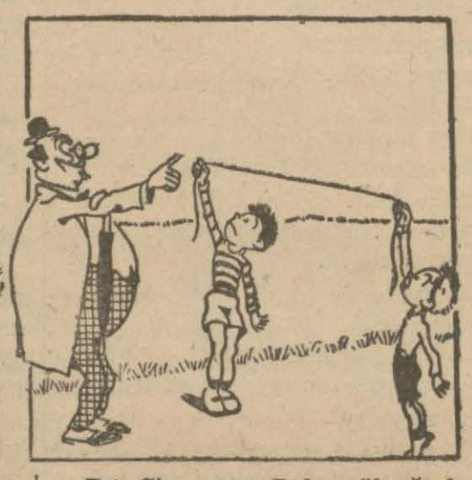
Bay Şişman — Daha yükseğe kaldırın.

Bay Şişman — İşte şimdi atlıyorum.

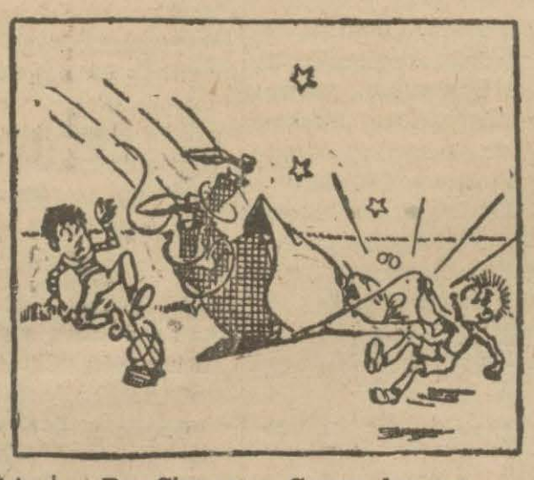
Bay Şişman — Çenem, karnım.

Bay Şişman — Yola ip gerip herkesi düşürmeyi ben size anlatırım.

Amerikanın büyük okyanusa açılan kapısı

(Baş tarafı sekizinci sahifede)

uslanmışlar... Vakıâ sefahet San Fransiskoda 30 sene evvelki kadar değilse bile gene pek fazla... İhtiyarlar, bazan gençlerin aşırı hareketini görünce sızlanıyorlar:

— Eyvahlar olsun... Gene bir zelzele ile San Fransisko yıkılacak!..

San Fransiskoda büyük köprüden ziyade insanın hayretini kabartan sunî adadır. Amerikalılar bu sunî adayı tayyare limanı olarak insa etmişler... Uçsuz Bucaksız çelikten bir ada... Tayyareler arılar gibi konup kalkıyorlar.

Hapishane adası

San Fransiskoya bir cumartesi günü gelmiştik. Yalnız Amerikanın değil, bütün dünyanın en meşhur hapishane adası olan Alcatraz adasının da ziyaret günü imiş. Alcatraz en azılı gangsterlerin içinde bulunduğu bir hapishane... Meşhur halk düşmanı Al Capone de burada... Bu çelik adadan kaçmağa imkân yokmuş. Adanın etrafında yüzlerce mitralyöz, ve sularda binlerce aç köpek balığı... Maamafih buna rağmen geçen sene Alcatrazdan kaçmağa muvaffak olan iki azılı haydud hâlâ yakalanamadı.

Alcatrazın ziyaretçilere mahsus olan bekleme binasına kadar gidebildik. Adada her çalının dibine, her binanın damına, kulelerin tepesine mitralyözler yerleştirilmiş. Mitralyözler arasından yürümek hiç te keyifli bir şey değil...

Mahkûmlarla ziyaretçiler kapalı ve son derece kalın camlı bir pencerenin önünde biribirlerile konuşuyorlar. Pencerelerin altına ses tertibatı yapmışlardır. Bu tertibat vasıtasile pencerenin iki tarafındakiler biribirini işitiyorlar. Eğer ziyaretçiler mahpus birinin sevgilisi veya karı, koca, nişanlı filânsalar gayet acıklı sahneler oluyor. Meselâ öpüşmek istiyorlar. Aradaki cama rağmen yerlerinden kalkıyorlar. Dudaklarını cama yapıştırıyorlar. Arada cam olduğu için güya öpüşüyorlar.

Biz gittiğimiz zaman San Fransiskonun her tarafında meşhur San Fransisko ve Golden Gate sergisi için hazırlanılıyordu. Amerikalılar Nevyork sergisine olduğu gibi San Fransisko sergisine de çok ehemmiyet veriyorlar. **Hikmet Feridun Es**

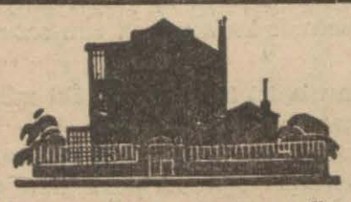

Ev, apartıman, köşk, sayfiye kiralama mevsiminde AKŞAM'ın

KÜÇÜK İLÂNLARI

kiracılar ve bina sahipleri için

En emin, en süratli ve en ucuz vasıtadır.

3 defası 100 kuruş

17/6/938 Cuma günü İstanbul Hâlinde toptan satılan yaş sebze ve meyva fiatleri:

Cinsi	Emsali	En aşağı fiatı Kr. S.	En yüksek Fiatı Kr. S.
Bamya	Kilo	25 —	27 —
Sakız kabağı	»	3 —	4 —
Çalı fasulyesi	»	7 —	11 —
Ayşe kadın fasulyesi	»	11 —	12 —
Kır domatesi	»	12 —	14 —
Bakla	»	1 —	1 50
Araka	»	4 —	8 —
Bezelye	»	5 —	6 —
Semizotu	»	— 50	1 —
Dolmalık biber	»	20 —	25 —
Sivri biber yerli	»	40 —	45 —
Yaprak	»	8 —	11 —
Pancar	»	2 50	3 —
Enginar	Aded	2 —	5 —
Patlıcan baş	»	7 —	8 —
Patlıcan orta	»	4 —	5 —
Patlıcan ufak	»	2 50	3 —
Hıyar	»	1 —	3 —
Soğan	Demet	1 —	1 50
Sarmısak	Kilo	2 50	3 —
Maydanoz	Dmet	— 50	— 75
Dereotu	»	— 50	— 75
Nane	»	— 50	— 75
Kiraz	Kilo	10 —	26 —
Can eriği	»	8 —	14 —
Türbe eriği	»	12 —	15 —
Çilek yerli	»	30 —	45 —
Çilek Ereğli	»	20 —	25 —
Kayısı	»	15 —	25 —
Zerdali	»	12 —	15 —
Vişne	»	14 —	16 —
Dut	»	5 —	10 —
Ecnebi limonu	100 Aded	300 —	400 —
Kavun	»	50 —	60 —

Radyo

18 Haziran 938 Cumartesi

İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30: Plâkla Türk musikisi 12,50: Havadis, 13,05: Plâkla Türk musikisi, 13,30: Muhtelif plâk neşriyatı, 14: SON.

Akşam neşriyatı: 18,30: Plâkla dans musikisi, 19,15: Konferans: Üniversite namına doçent Fevzullah Doğruer (İçtimai bakımdan modern diş tababeti), 19,55: Borsa haberleri, 20: Grenviç rasathanesinden naklen saat ayarı, 20,02: Necmeddin Rıza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,45: Hava raporu, 20,48: Ömer Rıza tarafından arabca söylev, 21: Belma ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 21,45: ORKESTRA: 1 - Tomas: Raymond uvertür, 2 - Guno: Tribü dö Zamora, 3 - Moskovisky: Dans Espanyol, 22,15 Ajans haberleri, 22,30: Plâkla sololar, opera ve operet parçaları, 22,50: Son haberler ve ertesi günün programı, 23: SON.

Ankara — Öğle neşriaytı: 13,30: Karışık plâk neşriyatı, 13,50: Plâk: Türk musikisi ve halk şarkıları, 14,15: Dahili ve harici haberler.

Akşam neşriyatı: 18,30: Çocuklara Karagöz (Küçük Ali), 19,15: Türk musikisi ve halk şarkıları (Servet Adnan ve arkadaşları), 20: Saat ayarı ve arapça neşriyat, 20,15: Türk musikisi ve halk şarkıları (Hikmet Rıza ve arkadaşları), 21: Ankara ilkbahar at yarışlarının altıncı haftasında koşuya iştirâk edecek atlar ve kazanma ihtimalleri hakkında konuşma: (Abdürrahman Atçı), 21,15: Stüdyo salon orkestrası: 1 - Mendelssohn: Sommernahtstraum, 2 Josef Gungl: Zephyr-Lüpte, 3 - Brusso: Fiametta, 4 - Ferraris: Cypsy Idyll, 5 - Strauss: Wiener Blut, 22: Ajans haberleri, 22,15: Yarınki program ve istiklâl marşı.

Avrupa istasyonlar

Saat 20 de

Berlin 21,10 plâkla klâsik musiki — Deutschl. S. ve Münih 20,10 piyano — Frankft. 20,10 süvari marşları — Kolonya ve Danzig 20,10 salon muzikası — Leipzig 20,10 orkestra — Saarbr. 20,10 marşlar — Stuttg. 20,15 küçük orkestra — Viyana 10,10 plâk — Athlone 20 Banjo konseri — Berom. 19,30 danberi Amerikan muzikası — Hilvers. I 20,40 - 23,30 «Siegfried» Vagner operası — Hilvers. II 20,55 akordeon — Riga 18 - 22 muzika müsameresi — Sofya 20 solistler, 20,45 konser — Stokholm 20,30 orkestra.

Saat 21 de

Berlin 21 marşlar — Breslav 21 konser — Danzig 21 askeri muzika — Deutschl. S. ve Saabr. 21 orkestra — Frankft. 21 konser — Hambg. 21 konser — Kolonya 21 konser — Königsbg 21 konser — Stuttg. 21 dans ve eğlence — Viyana ve Leipzig 21 muzika — Athlone 21,40 orkestra — Bari 21,15 Yunanca neşriyat — Brüksel 21,15 orkestra — Budap. 21 gala konseri — Bükreş 21,15 konser — Florans 21,30 hafif muzika — Hilvers. I 21,40 - 23,35 opera — Hilvers. II 21,55 akordeon — Nis 21,30 konser — Oslo 21,30 «Strauss konseri — Paris P. T. T. 21,10 hafif muzika — Prga II 21 konser — Rennes 21,30 konser — Sofya 21,40 muzika — Sottens 21,30 orkestra — Stokholm 21,30 dans — Strasbg. 21,30 askeri muzika — Rad. Toulouse 21 salon muzikası.

Saat 22 de

Berlin 22 valsler — Breslav 22 konsere devam — Danzig 21 askeri muzikaya devam — Deutschl. S. ve Saarbr. 22 konsere devam — Frankft. 22 konsere devam — Hambg. 22 konsere devam — Kolonya 22 konsere devam — Königsbg. 22 konsere devam — Münih 22 plâk — Stuttg. 22 dansa devam — Viyana ve Leipzig 22 konsere devam — Belgrad 22 konser — Brüksel 22,30 muzika — Budapeşt 22,30 çigan muzikası — Bükreş 22,40 Rumen orkestrası — Droitviç 22,35 orkstra — Helsingfors 22,10 - 24 dans — Hilvers. I 22 operaya devam — Kopenhag 22 - 1 dans — Londra 22,20 dans — Lüksembg. 22,15 senfon. konser — Milâno 22 «Rosenkavalier» R. Strauss operası — Midland 22,20 eğlenceli muzika — M. Ceneri 22,45 dans — Sofya 22,30 dans — Strasbg. 22,30 konser — Rad. Toulouse 22,30 operet havaları — Wales. Reg. 22,45 piyano — Varşova 22,10 fanfar.

Saat 23 de

Berlin 23,30 - 3 dans ve eğlence — Breslav 23,30 dans — Münih ve Frankft. 23,30 dans — Diğer Alman istasyonları Berlinden nakil — Belgrad 23,45 - 1 konser — Brüksel 23,40 - 1 opera parçaları — Budap. 23,20 piyano — Florans 23 dans — Hilvers. I 23 operaya devam — Hilvers. II 23,40 hafif muzika — Kopenhag 23 dansa devam — Lyubliana 23,15 hafif muzika — Milâno 23 operaya devam — Roma 23,30 dans — Sottens 23,15 dans — Stokholm 23,15 dans — Rad. Toulouse 23,15 dans ve filim havaları.

Saat 24 den itibaren

Deutshl. S., Fraknft. ve Münih 1 e kadar dansa devam — Diğer Alman istasyonları Berlinden naklen dans — Belgrad 1 e kadar konser — Brüksel II 1 e kadar hafif muzika — Budap. 24,10 cazband — Droitviç 24 dans — Kopenhag 1 e kadar dans — Lüksemg. 24 - 2 dans — Milâno 24 operaya devam — Rad. Paris 24 - 2 dans — Berlin 3 - 4 Stuttg. tan nakil — Stuttg. ve Frankft. 1 - 4 gece konseri — Diğer Alman istasyonları 1 - 4 Stutg. tan nakil.

Zayi makbuz

İstanbul İthalât Gümrüğünden almış olduğumuz 44908 numaralı beyannameye ait 485276 sayılı 11/5/937 tarihli Gümrük makpuzunu kaybettik. Yenisini çıkartacağımızdan hükmü olmadığı ilân olunur.

A. E. G. Elektrik T. A. S.

Üsküdar İcra Memurluğundan:

Emine Nezireye borçlu İsmailin ipotekli olup tamamına yeminli üç ehli vukuf marifetile (750) lira kıymet takdir edilmiş olan Üsküdarda Bulgurluda Alemdağı sokağında eski 28 mükerrer yeni 40 sayılı bir tarafı Mehmed ağa ve zevcesinin arsası, bir tarafı Kâzım efendi menzili bahçesi ve tarafeyni tarik ile mahdud 187 zirâ mikdarında zemini Hudayi Aziz Mehmed efendi ser vakfından Mehmed sani mülk bir bab hanenin tamamı (2280) No. lı kanun hükümlerine tevfikan açık arttırma ile satılarak paraya çevrilmesine karar verilmiştir. Gayri menkulün evsafı: Cephe hududunda tek kanatlı tahta parmaklıklı kapısı mevcud olup ve toprağı lâvanta çiçeğile tarh olunmuş bir bahçe gerisinde zemin katı kâgir birinci kat ahşab olmak üzere iki katlı bir binası mevcuddur. Zemin kat: Çift kanatlı ahşab kapıdan içeriye girildikte zemini tahta döşeli bir sofa üzerinde iki oda bir merdiven altı ve arkada 3,25 × 7,60 ebadında salaş bir mutfağı mevcuddur. Birinci kat: Ahşab merdivenle çıkılır bir sofa üzerinde üç oda bir helâ mevcuddur. Binanın ahşab aksamı boyasızdır. Hududu: Tapu kaydı gibidir. Mesahası: Tamamı 107:50 metre murabbaı olup bundan 52,50 metre murabbaı bina 24,50 metre murabbaı salaş mutfak mütebakisi bahçedir. Kıymeti: Gayri menkulün bulnuduğu mevki ile Bulgurlu ve Alemdağı caddesinin üzerinde oluşu ve civarındaki alım satım fiatleri göz önünde tutularak heyeti umumiyesine 750 lira kıymet takdir edilmiştir. 1 — İşbu gayri menkulün arttırma şartnamesi 27/6/938 tarihinde pazartesi gününden itibaren 938/618 dosya ile Üsküdar icra dairesinin muayyen numarasında herkesin görebilmesi için açıktır. İlânda yazılı olanlardan fazla malûmat almak istiyenler işbu şartnameyi 938/618 ile memuriyetimize müracaat etmelidir. 2 — Gayri menkulün 27/7/938 tarihinde çarşamba günü saat 14 de Üsküdarda İhsaniyede Şerif bey çeşmesi sokağında 16 No. lı adliye binasında Üsküdar icra memurluğu odasında üç defa bağırıldıktan sonra en çok arttırana ihale edilir. Ancak arttırma bedeli muhammen kıymetin % 75 ini bulmaz veya satış istiyenin alacağına rüchanı olan diğer alacaklılar bulunursa bedeli bunların o gayri menkul ile temin edilmiş alacaklarının mecmuundan fazlaya çıkmazsa çok arttıranın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma 15 gün daha temdit edilerek 11/8/938 tarihinde perşembe günü saat 14 de Üsküdarda İhsaniyede Şerif bey çeşmesi sokağında 16 No. lı adliye binasında icra memurluğu odasında yapılacak arttırmada bedeli satış istiyenin alacağına rüchanı olan diğer alacaklıların bu gayri menkul ile temin edilmiş alacakları mecmuundan fazlaya çıkmak şartile ancak teklif olunan bedeli muhammen kıymetin % 75 ini geçmediği takdirde 2280 No. lı kanuna tevfikan satış geri bırakılır. 3 — Arttırma bedeli peşindir. Arttırmaya iştirâk için yukarıda yazılı kıymetin % 7,5 buçuk nisbetinde pey akçesi veya milli bir bankanın teminat mektubu tevdi edilecektir. 4 — Gayri menkul kendisine ihale olunan kimseye derhal verilen mühlet içinde parayı vermezse ihale kararı fesholunarak kendisinden evvel en yüksek teklifte bulunan kimseye arzetmiş olduğu bedelle almağa razı olursa (ONA) razı olmazsa veya bulunmazsa hemen 15 gün müddetle arttırmaya çıkarılıp en çok arttırana ihale edilir. İki ihale arasındaki fark ve geçen günler için % 5 den hesab olunacak faiz ve diğer masraflar ayrıca hükme hacet kalmaksızın memuriyetimizce alıcıdan tahsil olunur. 5 — İpotek sahibi alacaklılarla diğer alacaklıların ve irtifak hakkı sahiblerinin gayri menkul üzerindeki haklarının hususile faiz ve masraf dahil olan iddialarına gayri menkul üzerindeki haklarının ilân tarihinden itibaren 20 gün içinde evrakı müsbitelerile birlikte memuriyetimize bildirmeleri icab eder. Aksi halde hakları tapu sicillile sabit olmadıkça satış bedelinin yaplaşmasından hariç kalırlar. 6 — Alıcı arttırma bedeli haricinde olarak ihale karar pullarını tapu ferağ harcını ve 20 senelik vakıf taviz bedelini vermeğe mecburdur. Gayri menkulün nefsinden müterakim vergiler tanzifat ve tenviriye ve dellâliye rüsumu vakıf icaresi borçluya aittir. 7 — Gösterilen günde arttırmaya iştirâk edenler artırma şartnamesini okumuş lüzumlu malûmatı almış ve bunları tamamen kabul etmiş ad ve itibar olunur, yukarıda gösterilen gayri menkul işbu ilân ve gösterilen arttırma şartnamesi dairesinde satılacağı ilân olunur. M. 1665

İstanbul 3 üncü icra memurluğundan: 37/1463

Emniyet sandığına birinci derecede 185 lira mukabilinde merhun bulunan bir roza, bir pırlanta iğne, bir roza yüzük, bir çift roza kol düğmesi, bir altın kolya, bir pırlanta saat, bir elmas diğeri altın saat rehin fazlasına şamil olmak üzere birinci arttırması 22/6/938 çarşamba günü saat 2 den itibaren Sandal Bedesteninde ve ikinci arttırması da 24/6/938 cuma günü ayni mahal ve ayni saatte açık arttırma suretile satılacağı ilân olunur.

PIRLANTA KÜPE

Yirmi üç buçuk kıratlık bir çift pırlanta tek taş küpe Sandal bedesteninde teşhir edilmektedir.

23 Haziran Perşembe günü saat 14 de Müzayede ile satılacaktır.

İzmitte Şark Pazarı Sadeddin Yalım Ticarethanesi

Kocaeli vilâyeti mektep kitapları satış yeri. Her nevi kırtasiye çeşitleri, Nauman dikiş ve yazı makineleri, Kodak fotograf makine ve levazımı saire bulunur.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

1 — Kabataş levazım ambarında mevcut 122 adet tahta kürek açık arttırma ile satılacaktır.

2 — Açık arttırma 24/6/938 tarihine rastlayan cuma günü saat 11 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesi satış komisyonunda yapılacaktır.

3 — Satılacak mallar Kabataştaki ambarımızda her gün görülebilir.

4 — İsteklilerin arttırmaya iştirak için tayin edilen gün ve saatte % 15 teminat paralarile birlikte yukarıda adı geçen komisyona müracaatları ilân olunur. (3425)

★

I — Şartnamesi mucibince 600 ton çavdar sapı pazarlıkla alınacaktır.

II — Pazarlık 24/6/938 tarihine rastlayan cuma günü saat 11 de Kabataşda levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralariyle birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (3392)

★

I — Şartnamesi mucibince 500 kilo Beyaz Sabun pazarlıkla alınacaktır.

II — Pazarlık 23/VI/938 tarihine rastlayan perşembe günü saat 13 de Kabataşda levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralariyle birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (3394)

★

I — Şartnamesi mucibince 580 top ekstra rapit nemli ozalit kâadı pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Pazarlık 21/VI/938 tarihine rastlıyan salı günü saat 12 de Kabataşta Levazım ve mübayaat şubesindeki Alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Şrtnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralariyle birlikte yukarda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (3289)

★

35000 Adet Bobin 26,5 m/m sigara kâğıdı
230000 Adet Bobin 28 m/m sigara kâğıdı.
2000 Adet Bobin 31 m/m sigara kâğıdı
35000 Top 660X700 30 tefrikli sigara kâğıdı
9000 Top 660X700 35 tefrikli sigara kâğıdı

I — Yukarıda cins ve miktarı yazılı 267000 adet bobin ve 44000 ton sigara kâğıdı şartnameleri mucibince pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Pazarlık 21/VI/938 tarihine rastlayan salı günü saat 11 de Kabataşda Levazım ve mübayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacktır.

III — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralariyle birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (3290)

★

I — İdaremizin Yavşan Tuzlası ihtiyacı için şartnamesi mucibince 20 adet mahrutî çadır pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Pazarlık 5/VII/938 tarihine rastlıyan salı günü saat 15,30 da Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralariyle birlikte yukarda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (3672)

★

I — İdaremizin kağızman ve kulp tuzları için şartnamesi mucibince 10 adet vagonet pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık 4/7/938 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 15,45 de Kabşataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

4 — Eksiltmeye iştirak etmek isteyen firmaların fiatsız ve mufassal tekliflerini münakasa gününden 5 gün evveline kadar İnhisarlar umum müdürlüğü tuz fen şubesine vermeleri ve tekliflerinin kabulünü mutazammın vesika almaları lâzımdır.

5 — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte yukarda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (3674)

★

I — Şartname ve nümunesi mucibince «150.000» metre düz beyaz kanaviçe pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Pazarlık 5/VII/938 tarihine rastlıyan salı günü saat 13,30 da Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

III — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınacabilir.

IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralariyle birlikte yukarda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (3673)

★

I — Üsküdar Depolar gurubuna bağlı Şemsipaşa Tütün Bakımevi için şartnamesi mucibince yeniden alınacak 2 tonluk maateferruat 1 adet yük asansörü kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedeli «6000» lira ve muvakkat teminatı «450» liradır.

III — Eksiltme 3/8/938 tarihine rastlıyan Çarşamba günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki Alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler «30» kuruş bedel mukabilinde sözü geçen şubeden alınabilir.

V — Asansör Wertheim, Stigler Schindler, A. T. G. Mühleisen Gottscholç Mihhlis, Beck, Henkel, Mayleaur, Hans hann Klockne veya İndustrie Electromachine «Polonya» «Louis Neubarer Ohemnitz» marka olacaktır.

VI — Eksiltmeye iştirâk etmek isteyenlerin fiatsız teklif mektup ve katalokarını tetkik edilmek üzere münakasa gününden en geç bir hafta evveline kadar İnhisarlar Umum Müdürlüğü Tütün Fabrikalar Şubesi Müdürlüğüne vermeleri ve tekliflerinin kabulünü mutazammın vesika almaları lâzımdır.

VII — Mühürlü teklif mektubunu kanunî vesaik ile 6 cı maddede yazılı eksiltmeye iştirâk vesikasını ve % 7,5 güvenme parası veya mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarfların eksiltme günü en geç saat 14 de kadar yukarda adı geçen komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde verilmiş olması lâzımdır. (3676)

★

İşin mahiyeti		Keşif bedeli Lira	Kr.	Muvakkat teminatı Lira	Kr.	Eksiltme saati
1 — Asansör nakli işi	«M»	1533.	40	115	00	10,30
2 — Asansör kuyusunun genişletilmesi işi	«B»	363.	37	27	25	11

I — Üsküdar depolar gurubuna bağlı Şemsi paşa tütün bakım evindeki Vertheim markalı asansörün şark tütün bakım evine nakli işi ile Şemsipaşa bakım evindeki Asansör kuyusunun genişletilmesi işi şartnameleri mucibince ayrı ayrı pazarlık usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Keşif bedellerile muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

3 — Eksiltme 4/7/938 tarihine rastlayan pazartesi günü hizalarında yazılı saatlarda Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

4 — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

5 — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatlarda % 7,5 güvenme paralarile birlikte yukarda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (3675)

KANZUK

Karaciğer, böbrek, taş ve kumlarından mütevellid sancılarınız, damar sertlikleri ve şişmanlık şikâyetlerinizi **URİNAL** ile geçiriniz.

URİNAL

Vücudde toplanan asid ürik ve oksalat gibi maddeleri eritir, kanı temizler, lezzeti hoş, alınması kolaydır. Yemeklerden sonra yarım bardak su içerisinde alınır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ

BEYOĞLU — İSTANBUL

GÜZELLİK MEKTEBİNDE

Lotion Faciale Scherk şişesindeki broşürde okuyacaksınız ve göreceksiniz ki yalnız mesamatı iyi temizlenmiş bir cild, serbestce tenefüs edebilir. İşte **Lotion Faciale Scherk**'in tesiri de aynen öyledir. Siz de hemen bu akşam kullanmağa başlayınız.

SCHERK PARFUMEUR-PARIS

ETİ BANKA

İki memur alınacaktır

Çok iyi almanca ve ingilizce bilen iki memur alınacaktır. Müracaatlar tahriren

ETİ BANK - Ankara

adresine yapılmalıdır

Nakliye ve motörlü birlikler Okulu K,

Nk. ve Moto Birlikler Okulu Tamir Atelyesi için Akümülâtör Şarj Dairesinin akümülâtör tamiri ve şarj işleri ile atölyenin oksijen kaynakçılığı otomobil lâstikleri tamir ve kanakçılığı yapabilecek.

300 kuruş yevmiye ile 3 usta alınacaktır. İsteklilerin denemesi yapılmak üzere dilekçesine bağlı olarak aşağıda yazılı vesikaları ile 20/Haziran/38 tarihine kadar Orhaniyedeki okula müracaat etmeleri lâzımdır.

a — Türkiye Cümhuriyeti tabiiyetinde olmak ve Türk olmak ve yaşı kırkı geçmiş bulunmamak.

b — Hüsnü haline dair mıntakası polisinin vesikasını haiz olmak.

d — Evvelce çalıştıkları yerlerden bonservisleri ve tahsil derecesini gösterir diplomaları bulunmak.

e — Askerlik hizmetini bitirmiş olduğuna dair Askerlik şubesinin vesikasını hamil bulunmak.

f — Kanunları ve okul talimat ve nizamlarına riayet edeceğine ve beş yıl için kendi arzusu ile ödevini bırakmayacağına dair noterlikten musaddak bir teahhüt senedi vermek. (9) (3346)

APARTIMAN SAHİPLERİNE MÜJDE

1 — Hava tebdiline gitmezden KALORİFER KÖMÜRÜNÜZÜ depolarınıza dolduracağız ve bedelini kışa yakın alacağız.

2 — İşbu kömürünüzü kuru olarak yukarıdaki şerait dairesinde vaktile rahatça verebilmek için bir an evvel şirketimizin merkezi olan,

Beyoğlunda İstiklâl caddesinde 69 numarada

ATEŞ TÜRK ANTRASİTİ

direktörlüğüne ve Kadıköyünde Rıhtım caddesinde 76 numarada

ATEŞ TÜRK ANTRASİTİ

Şubemize müracaat etmelisiniz.

Türkkuşu Genel Direktörlüğünden

Ankara ve İnönünde bulunan Türkkuşu mensuplarına yaptırılacak gömlek ve kravatlar eksiltmeye konulmuştur.

Mensupların adedi 55, yaptırılacak gömlekler ikisi hâki ve ikisi beyaz olmak üzere dörder adetten 220 tanedir. Ayrıca 110 tane siyah ve 110 tane beyaz kravat yaptırılacaktır.

Beyaz gömleklere 250, hâki gömleklere 300 kuruş fiat takdir edilmiştir. Kravatların tanesi 30 kuruştur. Bu fiatlar Ankarada Kurumda teslimdir. İhalesi 22/Haziran/1938 çarşamba günü saat 15 de Ankarada Türkkuşu Genel Direktörlüğünde yapılacaktır. İsteklilerin belli gün ve saatte vesaik ve 50.33 liradan ibaret ilk teminatlarile birlikte müracaat etmeleri, buna aid şartname ve kumaş nümunesinin her gün Türkkuşu Genel Direktörlüğünde görülebileceği ilân olu-

PUDRALAR

Modasında

Büyük bir tebeddül

Mübalâğalı «Makiyaj» kalmadı.

CİLDE SÜRÜLECEK GAYET İNCE BİR PUDRA, TABİÎ BİR GÜZELLİK VERİR.

Parisin şık ve kibar kadınları, yeni bir moda meydana atmışlardır. Onlar, bütün gün zarfında hiç parlaklık izi vermeksizin şeftali çiçeği bir ten temin eden yeni bir pudra keşfetmişlerdir.

Bu da; yeni ve hususî bir usul ile en ince bir pudrayı ipekli elekten üç defa geçirilmiş ve hakikaten krem köpüğü ile karıştırılmış pudradır. - Fransız kimyagerleri tarafından uzun araştırmalar neticesinde elde ettikleri bu en son usul - Tokalon müessesesi tarafından imtiyaza alınmıştır. Tokalon pudrası, parlak bir buruna ve yağlı manzaralı bir cilde nihayet verecek ve size nefis ve 8 saat zarfında «Mat» bir ten temin edecektir. «Fini Mat» Tokalon pudrasını kullandığınızda ne rüzgâr, ne yağmur ne de ter, cildinizin güzelliğini bozmaz. Sehhar güzelliğinizi arttıran bir tazelik ve bir cazibe verir. 8 cazip ve yeni rengi olan Tokalon pudrasını isteyiniz ve kullanınız .

Mücevherlerinizi kiralık kasalarımızda muhafaza ediniz

HOLLANDSCHE BANK-UNIE N.V. AMSTERDAM

HOLANTSE BANK-ÜNİ N.V.

Preventorium ve Sanatorium direktörlüğünden

Eksiltmeye konan maddenin cinsi	Miktarı Kilo	Miktarı Adet	Müesseseye teslim tahmin olunan fiat Lira Kr.	Tutarı Lira Kr.	İlk teminat miktarı Lira Kr.	Eksiltmenin yapılacağı gün saat
Ekmek	20000		10	2000	150	25 - 6 - 938 saat 10 da başlar
Koyun ve kuzu eti birinci nevi dağlıç	10500		47	4935	370 12	
Odun Kesilmiş kuru gürgen ve meşe	250000	(250 kilosu)	335	3350)	270	
Mangal kömürü (meşe)	5000		5	250)		
Kaşar	600		60	360)	58 50	
Beyaz peynir	1000		42	420)		
Sadeyağ	2500		100	2500	187 50	
Zeytinyağı	1500		55	825)		
Sabun	2500		38	950)	138 50	
Zeytin tanesi	300		24	72)		
24 çeşit yaş sebze	35150	)				
Limon, Patlıcan, enginar)		30200)				
ve yumurta)		)		3505	262 87	
Dereotu, Maydanoz demet		4000)				
Soda	1000		7.5	75)		
Kuru kaysi	100		45	45)		
Kuru üzüm	200		23	46)	19 13	
Salça	150		26	39)		
Kuru bamye	50		100	50)		
Toz şeker	3500		27	945)		
Tosya pirinci	4000		24	960)		
Un	2500		14	350)		
Makarna	500		25	125)		
Nişasta	200		21	42)		
Fasulya horoz	800		16	128)		
Şeriye	100		25	25)	204 39	
Pirinç unu	100		25	25)		
İrmik	150		18	27)		
Nohut	300		17	51)		
Mercimek (yeşil)	200		17	34)		
Mercimek (kırmızı)	100		13	13)		
Arpa	5000		6.5	275)		
Kepek	15000		4.5	675)	86 25	
Saman	10000		2	200)		

Preventorium ve Sanatorium ile pansiyonunun yukarıda cins ve miktarları ve teminat akçaları yazılı 1938 malî yılı yiyecek ve yakacak ihtiyaçları tanzim edilen şartnameleri mucibince açık eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme Cağaloğlu Cümhuriyet matbaası karşısında Yüksek mektepler muhasipliğindeki satın alma komisyonunda yapılacaktır. Şartnameler müessese Direktörlüğünde görülebilir. Bu erzak vesaireyi vermeği isteyenlerin gösterilen gün saatten bir saat evvel muvakkat teminatlarını Muhasebeye yatırarak makbuzlarile komisyona baş vurmaları. (3428)

Başvekâlet istatistik genel direktörlüğü eksiltme ve ihale komisyonundan:

1 — Kapalı zarf usuliyle eksiltmesi yapılacak olan İş yarım Milyonu renkli olmak üzere delme ve ayırma makinelerinde kullanılmak için satın alınacak 2 milyon fiştir.

2 — Beher milyon fiş için tahmin olunan bedel 3750 liradır. İki milyon fiş bedeli üzerinden % 7,5 muvakkat teminat verilmesi lâzımdır.

3 — Eksiltme 1938 haziranının 27 nci pazartesi günü saat 16 da Umum Müdürlük binasında toplanacak olan komisyonda açılacaktır. İştirâk edeceklerin bir saat evvel teklif mektuplariyle teminat vesikalarını komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır. Nümune dairede mevcut Povers Makine fişlerinin aynı olacaktır. Bu baptaki şartname bedelsiz olarak komisyon kâtipliğinden istenebilir. (3439)

İŞCİ ARANIYOR

Yedikule İplik Fabrikasından:

Yedikulede Kazlı çeşmede pamuk ipliği fabrikası 14 den 30 yaş arasında kız ve kadın işçi arıyor. Fabrikada iş almak istiyen bu kabil işçilerin hüviyet cüzdanları ve diğer bir iş yerinde çalışmış olanların hüsnü hal şehadetnamelerile birlikte haftanın ilk beş günü fabrika idaresine müracaat etmeleri.

Başvekâlet istatistik genel direktörlüğü arttırma eksiltme ve ihale komisyonundan:

1 — 26 förma kadar tahmin olunan 936-937 senesi Maarif Yıllığının 1500 adet baskısı kapalı zarf usuliyle eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — 16 sahifelik beher forma için 50 lira üzerinden 1300 lira bedel tahmin edilmiştir. Yüzde yedi buçuk hesabiyle 98 liralık muvakkat teminat vesikası verilmek lâzımdır.

3 — Eksiltme 1938 Haziranının 27 nci pazartesi günü saat 15,30 da umum müdürlük binasında toplanacak olan komisyonda açılacaktır. İştirâk edeceklerin bir saat evvel teklif mektuplariyle teminat zarflarını komsiyon reisliğine vermeleri lâzımdır. Nümune dairede görülecektir. Şartname bedelsiz olarak komisyon kâtipliğinden istenebilir. (3440)

ikl yüksek mühendis veya mimar ile Bir fen memuru aranıyor

Biri Mersindeki inşaatınıza nezaret diğeri de, betonarme hesabatını kontrol etmek üzere iki yüksek mühendis veya mimar ile bir de fen memuruna ihtiyaç vardır. Vesika ve referanslarile nihayet en son 30/Haziran/938 tarihine kadar Ankarada Ulus meydanında Umumî mağazalar Türk Anonim şirketine tahriren veya bizzat müracaatları. Posta kutusu 14. (3557)

Istanbul telefon müdürlüğünden:

İdaremizin santraller servisinde çalıştırılmak üzere san'at okulu elektrik kısmı mezunlarına ihtiyaç vardır.

İsteklilerin ellerindeki diploma ve diğer vesaikile zât işleri âmirliğine mü-

MİDENİZ Bozuk, dilliniz paslı, kabız çekiyorsanız mutlaka **MAZON MEYVA TUZU'nu** tecrübe ediniz. Mide ve barsakları yormaz ve alıştırmaz. İçilmesi lâtif, tesiri kolay ve müleyyindir. Hiçbir müstahzaratla kıyas kabul etmez, çünkü son derece teksif edilmiş bir tuzdur. On binlerce kişi gibi siz de MAZON isteyiniz ve müşabih isimli ve taklidleri reddediniz. Horos markasına dikkat.

Romanya Seyrisefain İdaresi

Hareket edecek vapurlar:

Dacia vapuru 21 Haziran Salı saat 18 de (Pire, Beyrut, Hayfa ve İskenderiye) ye.

Romania vapuru 25 Haziran Cumartesi saat 13 de (Köstence) ye.

Tenzilâtlı fiatlerle Berlin, Breslau, Dresden, Londra, Brüksel, La Haye, Lwow ve Warszawa için doğru biletler, bütün Romnya için eşyayı ticariye sevkiyatı, gayet elverişli yeni tarife mucibince Tuna limanları için, Türk - Rumen itilâfı mucibince Şarî ve Merkezî Avrupa için tenzilâtlı fiatlerle sevkiyat.

Fazla tafsilât için Galata Yolcu salonu karşısında Tahir bey hanında İstanbul umumî acentalığına müracaat.

Telefon: 49449 - 49450

Scandinavian Near East Agency

Galata Tahir han 3 üncü kat
Tel: 44991 - 2 - 3

Svenska Orient Linien Gothenburg

Gothenburg, Stokholm, Oslo, Dantzig, Ddynia Copenhag Abo Reval ve bütün Baltık limanları şark ve Karadeniz başlıca limanları arasında 15 günde bir azimet ve avdet için muntazam postalar.

Gdynia - Dantzig - Gothenburg ve Oslodan beklenen vapurlar.

Brageland vapuru 23 Hazirana doğru.

Saimaa vapuru 26 Hazirana doğru.

Aasne vapuru 28 Hazirana doğru.

Yakında İstanbuldan Hamburg Roterdam - Kopenhag, Gdynia Gothenberg, Dantzig - Stokholm, ve Oslo limanları için hareket edecek vapurlar.

Brageland vapuru 24 Hazirana doğru.

İsa vapuru 1 Temmuza doğru.

Aasne vapuru 28 Hazirana doğru.

Fazla tafsilât için Galata'da Tahir han 3 üncü katta kâin acentalığına müracaat.

Tel: 44991 - 2 - 3

Dr. A. Asım Onur

Ortaköy ŞİFA YURDU

İstanbulun en güzel yerinde, geniş bir park içinde, konforu mükemmel, bakımı iyi, kadın ve erkek her türlü hastalıklara açık hastane.

Doğum ve kadın ameliyatlarile fıtık, apandisit, basur ve diğer ameliyeler için çok ucuz hususî fiatler. Ortaköy, tramvay yolu, Muallim Naci cad. 111 - 115. Telefon: 42221.

Satılık kıymetli köşk

Kadıköy İkinci Sulh Hukuk Hakimliğinden

Ölen ve terekesine hâkimliğimizce el konulan Menemenci Said Paşa kızı ve eski sadırâzamlardan Kâmil paşa gelini Emine Refia Bayurun Caddebostanında Çifte havuzlar caddesindeki 76 No. lu köşkü açık arttırma suretile 19/7/938 salı günü saat 9,30 dan 11,30 za kadar mahkeme binasında satılacaktır. Arttırma şartnamesi bugünden itibaren mahkeme divanhanesine asılmıştır. Köşkün evsafı, aksamı ve müştemilâtı şartnamede gösterilmiştir. Muhammen kıymeti 12090 liradır. Birinci arttırmada muhammen kıymetin % 75 şi bulmadığı takdirde en son arttıranın taahhüdü baki kalmak şartiyle ikinci arttırması 4/8/938 perşembe günü aynı saatlerde yapılacak ve en çok arttırana ihale edilecektir. Bu köşk Emniyet Sandığına 2800 lira mukabilinde birinci derecede ipoteklidir. İpotek bedeli hâkimliğimizce tesviye edildikten sonra alana tescil yapılacaktır. Müterakim vergiler % 1 kanunî harç terekeye, 20 senelik taviz bedeli, dellâliye resmi, ihale pulu, intikal masrafları alana aittir. Arttırmaya iştirâk için % 7,5 pey akçesi yatırılması mecburidir. İpotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadarların işbu gayrimenkul üzerindeki haklarını hususiyle faiz ve masrafa mütedair iddialarını 20 gün içinde hâkimliğimize bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicilleriyle sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç tutulacaklardır. Bu mecburiyet irtifak hak sahiplerine de şâmildir. Evi görmek isteyenlerin içindekilere ve fazla izahat almak isteyenlerin hâkimliğimize müracaatları ve satış gününde mahkemeye gelmeleri ilân olunur. (3649)

Kadıköy ikinci sulh hukuk hâkimliğinden

938/181

Ölü Affan oğlu Mehmet Kemalettin Yücelin annesi Hüveylanında ölümü üzerine rüşdüne değin kendisine Kadıköyünde Yeldeğirmeninde 91 No. lu evde oturan dayısı Nizamettinin vâsi tayin kılındığı alâkadarlara ilân olunur. (3646)

Daktilo aranıyor

Akademi Tatbikat bürosunda çalıştırılmak üzere erkek veya kadın iki daktiloya ihtiyaç vardır. Taliplerin vesikalariyle beraber Fındıklıda Güzel Sanatlar Akademisine müracaat etmeleri. (3644)

Doktor aranıyor.

Zonguldak kömür havzası merkez ve mıntakalarında bulunan dispanserlerde çalışmak ve ibraz edecekleri vesika ve ihtisaslara göre ayda (200) liradan (300) liraya kadar ücret verilmek üzere beş doktora ihtiyaç vardır. Taliplerin sarih adres ve hüviyetlerile beraber kısa tercümei hallerini ve vesaikini Zonguldakta sağlık teşkilâtı başkanlığına gön dermeleri. (3583)

Bursa Belediye riyasetinden

Bursa Merkez belediye kimyahanesine şimdilik 60 lira aylık ücretle bir Asistana ihtiyaç vardır. Üniversite kimya şubesinden mezun olanlar alınacaktır. Talip olanların Bursa vilâyetine veyahut Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletine müracaat etmeleri ilân olunur. (3648)

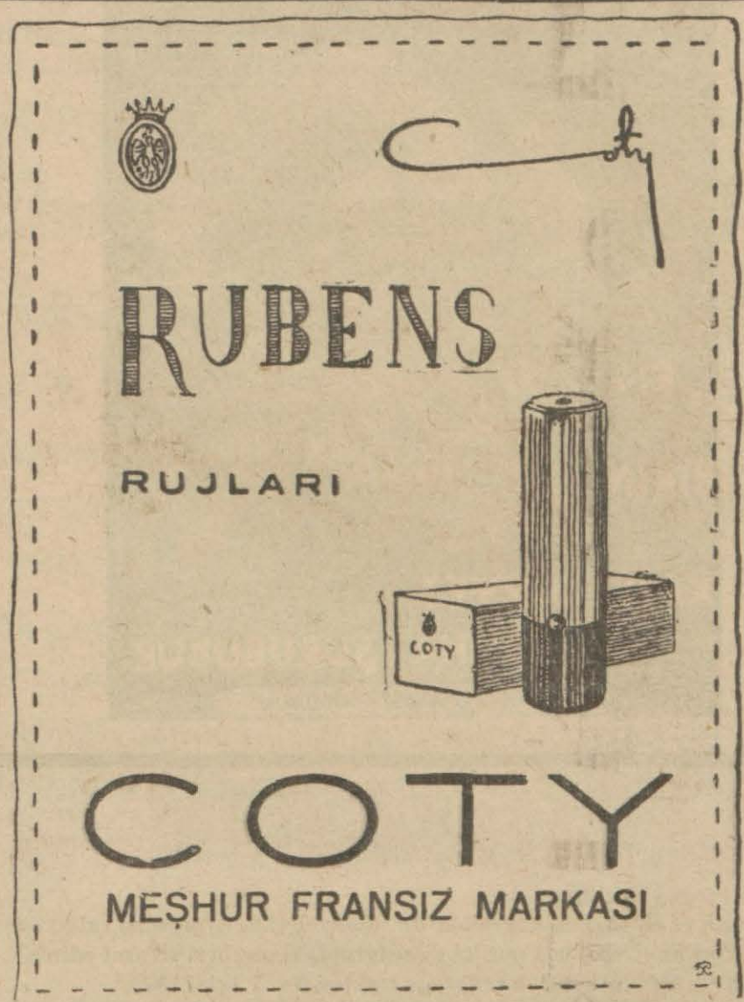

DİKKAT! Paris COTY fabrikalarında imal ve ihzar edilmiş bir fransız mustahzarıdır

Egzema ve en muannit cild yaralarından kurtulmak için

EKZAMİN

kullanınız. Binlerce hastayı kurtarmıştır. Eczanelerden isteyiniz.

Istanbul Üniversite rektörlüğünden

Edebiyat fakültesine bağlı yabancı diller mektebi yaz kurları 20 Haziran 938 pazartesi günü derse başlıyacaktır.

Haziran imtihanlarına girmeyen talebe bu kurlara devam ederek eylül imtihanlarına girebileceklerdir. (3678)

Telefon müdürlüğünden

Heybeli telefon santralı faaliyete konmuş ve Heybeli, Burgaz, Kınalı adalarında bulunan umum aboneler bu santrala bağlanmıştır. Bâdema bu adalardaki abonelerin Heybeli santralına tahsis olunan 58 No. yu çevirmek suretile aranması sayın abonelerimizden rica olunur. (3677)

TURK HAVA KURUMU

BUYUK PIYANGOSU

Üçüncü keşide 11/ Temmuz/938 dedir.

Büyük ikramiye: 50,000 liradır. Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (10.000 ve 20.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin eden bu piyangoya iştirak etmek suretile siz de taliinizi deneyiniz...

AKŞAM MATBAASI

Rotatif makinelerinde resimli ve renkli gazete ve mecmuaları, baskı adedi yüksek risale, kitab ve her nevi matbuaları en temiz şekilde en ehven şeraitle basar.

★

Devamlı işler için hususî şerait tesbit edilir. Fazla tafsilât için matbaa idaresine müracaat. Telefon : 20497

EN GÜZEL

Hıfzıssıhha noktai nazarından her hususta iyi imal edilmiş ÇOCUK ARABALARI, en iyi şerait ve en ucuz fiatlarla yalnız,

BAKER MAĞAZALARINDA

satılmaktadır.

TÜRKİYEDE TANINMIŞ

Eli çabuk sünnetçi

RİFAT KÖPRÜLÜ

ve asistanı

AVNİ TÜRKCAN

Çarşıkapı, Yeniçeriler Cad. No. 99

Tel. Erenköy 52.73

Umumi bahçelerde yapılacak sünnet düğünleri için hususi ve ehven şerait.

Kumbara biri

1000 yapar.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ZIRAAT BANKASI

HER AKŞAM
Taksim Belediye Bahçesinde

Sahra yıldızı Bedriye Ahmed

HAMİYET

Bağdad raks kraliçesi Nezahatülbağdadi

BAGDAT REVÜSÜ
SAZ HEYETİ

Keman: Nubar, Cevdet
Kanun: Ahmed, İsmail
Klârnet: Şükrü
Piyano: Şefik
Banço: Abdi. Şevket
Kemençe: Sotirl
Okuyucular: Ağyazar, Celâl, Mustafa Çağlar, Yahya.
Bayanlar: Radife, Ayda, Dürdane, Saadet, Nazmiye.
Darbuka: H. Tahsin

Pazar günü saz saat 5 1/2 da başlar — Tel. 43776

Halil Sezer Karyolaları

En şık ve en sağlam karyolalardır. Somyeleri dünyanın en rahat somyeleridir. Fiatlar ehvendir. Fabrika salonlarındaki meşheri ziyaret ediniz.
Sirkeci, Salkımsöğüt, Demirkapı caddesi No. 7 Tel. 21632

Bu sayıda:
Gıdalarımız ve değerleri nasıl pişirilir? - Çiçeklerin dilini bilir misiniz? - Çiçek ve güzellik - Güneş lekesi ve çiller - Terbiyeli terbiyesiz kime derler? - Köpeğimiz - Turşular - Sivrisinek - Santa Luçiya.

EV İŞ

İşler:
Örgüler nasıl tamir edilir. Kızlarımızın bluzları - 6-7 yaşındaki küçüklerimiz için - Bloke deniz mayosu 44 beden için - Küçüklerimizin plâj takımı - Sayfiye takımları - Sayfiye odamızın köşesi - Yastıklar - Kolber iğne işleri - Tayyörümüzün jilesi.

• Haziran sayısı çıktı. •
Gene 40 sayfa, 4 renk
Ayrıca 8 sayfa ek - Bir büyük örnekler paftası - 15 kuruş.

DENİZ BANK
Denizyolları işletme müdürlüğünden
Pazar Mudanya tenezzüh seferleri biletleri

Pazar günleri TRAK vapuru ile Mudanyaya yapılmakta olan tenezzüh seferlerine karşı rağbetin fevkalâde artması dolayısile muhterem halkımızın bu arzularını karşılamak üzere yakında gelecek olan SUS vapuru da pazar günleri mezkûr iskeleye sefer yapacaktır. Ancak yeni vapur gelinceye kadar pazar sabahları TRAK'da yer kalmadığından yolcuların geri dönmek mecburiyetinde kalmamaları için biletlerini behemehal cumartesi akşamına kadar temin etmelerini tavsiye ederiz.

Kan çıbanları ve parmaklarının arasındaki kaşıntılar için
Dolama, meme iltihabı ve çatlaklıklar, flegmonlar, yanıklar, traş yaraları, ergenlikler, ve koltuk altı çıbanları için
VİROZA kullanınız
VİROZA
PATI kullanınız
En çabuk ve en emin bir surette TEDAVİ EDER

Cildinizin tahriş edilmemesini isterseniz?
Dünyanın her tarafında seve seve kullanılan ve cildi tıraştan sonra pamuk gibi yumuşatan
POKER
Tıraş bıçaklarını kullanınız

« HEIDENİA » Gaz ocakları

Niçin bu kadar rağbet bularak fazla satılıyor?
Çünkü: "HEIDENİA„ Gerek şehir, gerekse sayfiye için en iyi, en pratik ve kullanışlı ve bilhassa gaz sarfiyatı az ve işlemesi garanti olan ocaklardır.
Siz de herkes gibi HEIDENİA gaz ocağını kullanınız. Hem memnun kalacak, hem de her gün fazla gaz parasından tasarruf edeceksiniz.

Umumî deposu: İzmir Gazi Bulvarı No. 12
Posta kutusu 257, Tel. 3737
İstanbul, Galata, Yolcu Salonu Karşısında, P. K. 1543 Tel. 43828

Diğer satış yerleri: Beyoğlunda KARLMAN müessesesi ve NEAAGORA bakkaliyesi, Büyükadada iskele meydanında YILDIZ bakkaliyesi, Burgaz adasında YANİ KASAP OĞLU bakkaliyesi ve Yeşilköyde HRİSTO MAÇİKA bakkaliyesi.

« FLAMMGER »
Kalbur makineleri

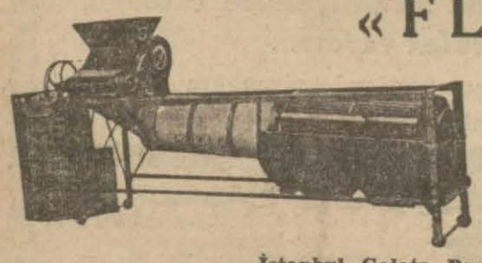

Kat'iyyen yanılmaz, zira ayar tertibatı çifttir, rüzgârlıklı ve ayakları tekerleklidir.
Türkiye umum acentası ve deposu: TÜRK - AVRUPA LTD. ŞTİ.
İstanbul, Galata, Perşembepazarı No. 61

Öksürenlere ve göğüs nezlelerine
KATRAN HAKKI EKREM

SUADİYE PLÂJININ
Sekizinci senei devriyesi bu akşam: 11 kişilik Bayan POGANY orkestrasının neşeli eğlencelerile tes'id edilecektir.

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum İdaresi İlânları

Muhammen bedel, muvakkat teminat ve miktarları aşağıda yazılı 2 gurup tesisat ayrı ayrı ihale edilmek şartiyle 1/8/938 pazartesi günü saat 15 den itibaren sıra ile Ankara idare binasında kapalı zarfla satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin aşağıda gösterilen muvakkat teminatlariyle kanunun tayin ettiği vesikaları ve Nafıa müteahhitlik vesikası ve tekliflerini ayni gün saat 14 de kadar her gurup için ayrı zarf halinde komsiyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 235 kuruş mukabilinde Haydarpaşa ve Ankara veznelerinde satılmaktadır. (3513)

Gurup	İsim	Muhammen bedel Lira	Muvakkat Teminat Lira
1	Muzayyak hava tesisatı	17,500,-	3.562,50
2	Tav ocakları ve hava gazı tesisatı	110.000,-	6.750,—

T. C. Ziraat Bankası İstanbul Şubesinden:
Istanbul semtindeki müşterilerimize kolaylık

İş yerleri İstanbul cihetinde olan sayın müşterilerimizin Galataya kadar yorulmamaları için tahsile verecekleri senetlerden başka bütün şube ve ajanslarımız üzerine verecekleri havaleleri de 20 Haziran 938 tarihinden itibaren, Mısırçarşısı civarında Tahmis sokağındaki emtea depomuz bürosunda âdi günlerde saat dokuz buçuktan on beş buçuğa, cumartesi günleri dokuz buçuktan on bir buçuğa kadar kabul ederek emirlerini süratle yapacağımızı arze-

Her banyodan sonra saçınız
Bu şekle girerse
BRİYANTİN PERTEV
onları düzeltmeyi temin eder.

Kadınlar için
Temil

TARABYA TOKATLIYAN OTELİ
Bu sene fevkalâde olarak büyük bir itina ile açılmış ve bütün Avrupada büyük bir şöhret kazanan
EVA VON VECZEY
Macar kadın orkestrası ayın 15 indenberi Boğazı neşeye kavuşturmuştur.

Dünyanın her tarafında pek büyük nam kazanan meşhur
Mahallebici Hacı Recep Ustası Halim Haktanır
Bahçekapıda Celâlbey Hanı altındaki şubesine merkez olarak mahalli mezkûrda Tahir Hanı altında 33 numarada.
Şark Mahallebicisi
namı altında bir meşher açmıştır
Halis koyun sütile sırf şekerden imal edilmiş gayet leziz MAHALLEBİ, SÜTLÂÇ, TAVUKGÖĞSÜ, KEŞKÜL ile
KAYMAKLI ve ENVAI MEYVALI DONDURMA
yemek istiyenlere mezkûr meşheri tavsiye ederiz.
Sütüile temik suyuna, corba ve pilâvı da gayet nefistir.

Sahibi Necmeddin Sadak
Umumî neşriyat müdürü Sevket Rado